

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Analýza hospodaření města Turnov

Monika Vélová

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Monika Vélová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Jičín

Název práce

Analýza hospodaření města Turnov

Název anglicky

Analysis of the Economy of the City of Turnov

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit hospodaření města Turnov v letech 2018-2022 za použití vhodně vybraných metod finanční analýzy za účelem možného zlepšení ekonomické efektivity a rozvoje regionu. Na základě výsledků analýz a dosažených poznatků budou předloženy doporučení a návrhy pro budoucí rozvoj analyzovaného města.

Metodika

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část spočívá v literární rešerši a seznámení se základem dané problematiky a analytickými možnostmi. Praktická část je v úvodu věnována stručnému popisu města Turnov. Obsahem je popis historie města, struktura obyvatelstva a občanská vybavenost. Následně bude popsáno a analyzováno hospodaření města Turnov. K posouzení hospodaření města dojde prostřednictvím vhodně vybraných metod popsaných v literární rešerši bakalářské práce, především z oblasti finanční analýzy. K analýze budou využita veřejně dostupná data. Závěrem budou formulovány a shrnuty výsledky práce. Na základě syntézy výsledků provedených analýz budou také vytvořeny návrhy a doporučení pro budoucí rozvoj analyzovaného města.

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

obec, Turnov, příjmy, výdaje, analýza, rozpočet, cestovní ruch, regionální rozvoj

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D., 2002. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. Praha: Karolinum, ISBN 80-246-0384-5.
- KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., a ŠTEKER K., 2013. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, Prosperita firmy. ISBN 978-80-2474456-8.
- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M., 2005. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, ISBN 80-735-7052-1.
- PETRŮ, Z., 2007. Základy ekonomiky cestovního ruchu. 2., upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, R., 2015. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
- TOMÁŠKOVÁ, E., PAŘÍZKOVÁ, I. *Veřejné finance – ekonomické souvislosti*. Brno: MU, 2015, 132 s. ISBN 978-80-210-7749-2.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. et Ing. Ondřej Škubna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci „Analýza hospodaření města Turnov“ vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. et. Ing. Ondřejovi Škubnovi, Ph.D., za vstřícné vedení při zpracování bakalářské práce, odborné konzultace a cenné připomínky a rady, které mi poskytl. Dále bych ráda poděkovala hlavní účetní města Turnov Bc. Janě Chodaničové, která mi v průběhu zpracování bakalářské práce v rámci konzultací poskytla materiály a informace potřebné ke zpracování této bakalářské práce.

Analýza hospodaření města Turnov

Abstrakt

Bakalářská práce je věnována problematice hospodaření města Turnov v horizontu let 2018–2022. Bakalářská práce je rozdělena do části teoretické a části praktické. Teoretická část bakalářské práce se pomocí literární rešerše zaměřuje na obecné seznámení se s veřejnou správou a finančním systémem územních samosprávných celků. Praktická část je nejprve zaměřena na charakteristiku města Turnov, následně jsou provedeny podrobné analýzy účetních výkazů, jež obsahují číselná data mající vypovídací hodnotu o hospodaření analyzovaného města a o jeho finančním zdraví. Za pomoci těchto dat byly provedeny příjmové a výdajové analýzy města Turnov. Jako součást praktické části byly dále provedeny finanční analýzy poměrovými ukazateli, jejichž výsledné hodnoty jsou interpretovány v souhrnné tabulce. V závěru práce je provedeno zhodnocení získaných poznatků a výsledných dat, na jejichž základě byly dány návrhy a doporučení na zlepšení ekonomické situace analyzovaného města.

Výsledné hodnoty finančních analýz jsou zaznamenány souhrnně v tabulkách.

Klíčová slova: obec; město Turnov; finanční analýza; hospodaření; příjmy; saldo; výdaje; majetek; rozpočet; poměrové ukazatele

The Analysis of Financial Management of Turnov City

Abstract

This Bachelor thesis is devoted to the financial management of Turnov city in recent years (2018–2022). This thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part deals, using literature review, with explanation of public administration and financial system of basic local governments. The practical part is first focused on Turnov city characteristics, followed by detailed financial statements analysis that contains numerous data showing management of analyzed city and its financial health. Using these data, income, and outcome analysis of Turnov city was conducted. As a part of the practical part, financial analyses using selected expenses ratio were conducted and final figures are shown in summarizing table. Towards the end of this thesis, the evaluation of obtained findings and final figures are summarized and based on this part, proposals and recommendations were made in order to improve the economical situation of analyzed city.

Final figures of financial analyses are summarized in omnibus tables.

Key words: municipality; Turnov city; financial analysis; management; income; balance; expenses; property; budget; expense ratio

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika.....	12
3 Teoretická východiska	16
3.1 Veřejná správa.....	16
3.2 Obec.....	16
3.3 Finanční hospodaření územních samosprávných celků	17
3.3.1 Rozpočet obce	17
3.3.2 Střednědobý výhled rozpočtu.....	18
3.3.3 Závěrečný účet a jeho schvalovací proces	19
3.3.4 Přezkoumání a hospodaření obce.....	19
3.4 Příjmy veřejných rozpočtů	19
3.4.1 Daňové příjmy.....	20
3.4.2 Místní poplatky	21
3.4.3 Nedaňové příjmy.....	21
3.4.4 Dotace a transfery	21
3.5 Výdaje rozpočtu obcí.....	22
3.5.1 Výdaje z hlediska ekonomického	23
3.5.2 Výdaje z hlediska rozpočtové skladby.....	23
3.5.3 Výdaje z hlediska infrastruktury	24
3.5.4 Výdaje z hlediska funkcí veřejných financí	24
3.5.5 Výdaje z hlediska rozpočtového plánování	25
3.6 Financování	27
3.7 Účetnictví	27
3.7.1 Účetnictví obce	28
3.7.2 Účetní výkazy	29
3.7.3 Rozvaha.....	30
3.7.4 Výkaz zisku a ztráty	30
3.7.5 Výkaz cash flow.....	31
3.7.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	31
3.7.7 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu	31
3.8 Ukazatele SIMU	31
3.9 Finanční analýza.....	33
3.9.1 Horizontální analýza	34
3.9.2 Vertikální analýza	35

3.10	Zdroje informací pro finanční analýzu.....	35
3.11	Metody a ukazatele finanční analýzy.....	36
3.12	Analýza poměrovými ukazateli.....	37
3.12.1	Ukazatele rentability	39
3.12.2	Ukazatele aktivity	40
3.12.3	Ukazatele financování a zadluženosti.....	43
3.12.4	Ukazatele likvidity	47
3.13	Ukazatel autarkie.....	50
3.13.1	Autarkie z hlavní činnosti.....	50
3.13.2	Autarkie na bázi příjmů a výdajů.....	51
4	Praktická část práce.....	53
4.1	Charakteristika města Turnov	53
4.1.1	Charakteristika města.....	53
4.1.2	Poloha města	53
4.1.3	Rozloha města.....	54
4.2	Historie města.....	55
4.3	Zajímavosti, památky a cestovní ruch v Turnově	55
4.4	Demografická struktura obyvatelstva	58
4.4.1	Historický demografický vývoj obyvatelstva.....	58
4.4.2	Demografický vývoj obyvatelstva	59
4.5	Občanská vybavenost a majetek města Turnov	61
4.5.1	Občanská vybavenost	61
4.5.2	Majetek města Turnov	62
4.6	Analýza rozpočtu města Turnov	66
4.6.1	Schválený rozpočet	66
4.6.2	Saldo celkového rozpočtu.....	68
4.7	Struktura příjmů města Turnov	69
4.7.1	Daňové příjmy	71
4.7.2	Nedaňové příjmy.....	75
4.7.3	Kapitálové příjmy	76
4.7.4	Přijaté transfery.....	77
4.8	Výdaje	80
4.8.1	Běžné výdaje.....	81
4.8.2	Kapitálové výdaje	84
4.9	Běžné provozní saldo	86
4.10	Saldo kapitálového rozpočtu	87
4.11	Finanční analýza města Turnov	90
4.11.1	Ukazatele rentability	90
4.11.2	Ukazatele zadluženosti a financování.....	91

4.11.3	Ukazatele likvidity	96
4.11.4	Ukazatel autarkie.....	100
4.11.5	Informační a monitorující ukazatele SIMU	103
4.11.5.1	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	105
4.11.5.2	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	105
5	Zhodnocení a doporučení	107
5.1	Zhodnocení charakteru obce	107
5.1.1	Demografická situace.....	107
5.2	Vyhodnocení finanční analýzy města Turnov.....	108
5.2.1	Analýza rozpočtu města	108
5.2.2	Zjištěné hodnoty vybraných ukazatelů	112
5.2.3	Návrhy a doporučení	114
6	Závěr.....	116
7	Seznam použitých zdrojů.....	120
7.1	Literatura	120
7.2	Internetové zdroje.....	122
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	126
8.1	Seznam obrázků	126
8.2	Seznam tabulek.....	126
8.3	Seznam grafů.....	128
Přílohy	129

1 Úvod

Veřejná moc je v České republice vykonávána prostřednictvím státu, krajů a obcí. Obec má za úkol pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a o ochranu veřejného zájmu. Pro dosažení stanovených úkolů a cílů potřebuje obec ke svým činnostem stabilní ekonomické zázemí. Svůj majetek musí obec využívat účelně a hospodárně. Jako řádný hospodář musí obec taktéž nakládat se získanými finančními prostředky.

Téma bakalářské práce bylo autorkou vybráno s ohledem na dnešní relativně finančně náročnou dobu a cílem bylo zjistit, zda město Turnov, ve kterém autorka práce žije, nakládá se svým majetkem a finančními prostředky řádně a ekonomicky příkladně. Autorka práce by ráda na město získala i jiný pohled než jen pohled řadového občana, který pouze přijímá a využívá městem poskytované veřejné služby, občanské vybavení a majetek a další.

Práce je rozdělena do dvou základních částí, teoretické a praktické. Teoretická část práce spočívá v literární rešerši, která je zaměřena na následující oblasti: veřejná správa, obec, rozpočet, účetnictví obce, členění příjmů a výdajů a metody finanční analýzy. Rešerše byla vypracována s využitím odborné literatury autorů, kteří se problematikou hospodaření zabývají, a dostupných informačních zdrojů.

Praktická část je v úvodu nejprve věnována charakteristice a poloze města Turnov. Dále je zde zmíněna historie, zajímavosti města a demografický vývoj obyvatel. Občanská vybavenost a majetek, se kterým město Turnov hospodaří, je popsán v závěru úvodní části práce.

Za pomoci dat získaných z účetních výkazů města Turnov byly provedeny analýzy, na jejichž základě je posouzen způsob hospodaření města Turnov jak ze strany příjmové, tak ze strany výdajové. Jaké prostředky městu plynou do rozpočtu, zda využívá účelně svůj majetek k získání příjmů a jaké prostředky vynakládá na straně výdajové.

V rámci praktické části byly dále provedeny finanční analýzy vybranými poměrovými ukazateli včetně ukazatelů SIMU, které v rámci monitoringu hospodaření obcí využívá Ministerstvo financí ČR. V závěru práce jsou vyhodnoceny získané výsledky provedených finančních analýz, které jsou porovnány s doporučenými hodnotami popsány v teoretické části práce. Na základě získaných výsledků jsou navržena a doporučena vhodná opatření, která by mohla vést ke zlepšení ekonomické situace a rozvoji analyzovaného města.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce „Analýza hospodaření města Turnov“ je zhodnocení hospodaření města Turnov v letech 2018–2022 za použití vhodně vybraných metod finanční analýzy. Účelem je možné zlepšení ekonomické efektivity města. Na základě výsledků analýz a dosažených poznatků budou předloženy doporučení a návrhy pro budoucí rozvoj analyzovaného města.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je vypracována za pomoci literární rešerše, která byla zpracována na základě odborné literatury a informačních zdrojů.

Teoretická část slouží především k seznámení se s danou tematikou a také jako informační základ pro praktickou část. Praktická část je nejprve zaměřena na základní charakteristiku, demografický vývoj a majetek města. Další část je věnována rozboru Závěrečného účtu města Turnov v období 2018–2022, který je veřejně dostupný na webových stránkách města a obsahuje účetní výkazy, jejichž data jsou potřebná k provedení finančních analýz.

Za pomoci těchto získaných dat budou provedeny analýzy příjmové a výdajové strany města Turnov včetně strukturálního rozboru příjmů a výdajů. Součástí výpočtů je provedení horizontální a vertikální analýzy. Jako součást praktické části budou dále provedeny finanční analýzy vybranými poměrovými ukazateli včetně ukazatelů SIMU, které v rámci monitoringu hospodaření obcí využívá Ministerstvo financí ČR a jejichž výsledné hodnoty jsou interpretovány v souhrnné tabulce.

Níže jsou v tabulkách č. 1–3 zaznamenány všechny ukazatele, které byly v rámci podrobných analýz použity.

Významný důraz pak bude kladen právě na ukazatele, které mají vysokou vypovídající hodnotu právě pro municipální jednotku, jakou je obec.

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů použitých pro finanční analýzu rozpočtu a růstu.

Název ukazatele	Vysvětlení ukazatele	Postup výpočtu	Dle zdroje
Aritmetický průměr	Určuje střední hodnotu	$\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$	Matematika (2022)
Bazický index	Porovnává období se zvoleném stále stejným období	$\text{Bazický index} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+1}}{\text{Ukazatel}_{0,n}} \times 100$	Otrusinová, Kubičková, (2011)
Meziroční změna v % - horizontální analýza	Změna v %	$\Delta = \frac{\text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i}{\text{Ukazatel}_i} \times 100$	Otrusinová, Kubičková, (2011)
Rozpočtové saldo	Rozdíl mezi příjmy a výdaji	Celkové příjmy – Celkové výdaje	Národní rozpočtová rada (2022)
Saldo běžného rozpočtu	Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji	Běžné příjmy – Běžné výdaje	
Saldo kapitálového rozpočtu	Rozdíl mezi kapitálovými příjmy a kapitálovými výdaji	Kapitálové příjmy – Kapitálové výdaje	

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 2: Přehled ukazatelů a metod použitých při finanční analýze.

Název ukazatele	Vysvětlení ukazatele	Doporučená hodnota	Vzorce	Dle literatury
Autarkie z hlavní činnosti	Odráží míru soběstačnosti.	100 %	$\frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}}$	Otrusinová et al., (2011)
Celková autarkie	Odráží míru soběstačnosti.	100 %	$\frac{\text{Celkové výnosy}}{\text{Celkové náklady}}$	Kraftová, (2002)
Autarkie z příjmů a výdajů	Hodnotí, zda příjmy pokryly náklady.	100 %	$\frac{\text{Běžné příjmy}}{\text{Běžné výdaje}}$	Kraftová, (2002)
Okamžitá likvidita	Zachycuje schopnost hradit krátk. závazky finančním majetkem.	0,2–0,5	$\frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$	Otrusinová et al., (2011)
		spodní hranice 0,6		Růčková, (2021)
		0,2 kritická hodnota		Sedláček, (2009)
		zajištěna, již při hodnotě 0,2		
Pohotová likvidita	Udává kolikrát je firma schopna uhradit krátkodobé závazky.	0,5–1,5	$\frac{\text{Oběžná aktiva – Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$	Růčková, (2021)
Běžná likvidita	Udává kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty likvidními aktivy	1,5–2,5	$\frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$	Růčková, (2021)
		Hodnota by neměla být <1		
Rentabilita celk. kapitálu (ROA)	Poměřuje formy zisku proti celkovým vloženým aktivům.	min. 6,3 %	$\frac{\text{Zisk EBIT}}{\text{Celková aktiva}}$	Kubičková et al., (2015)
Rentabilita vlast. kapitálu (ROE)	Vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého do podniku.		$\frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$	Růčková, (2021)
Ukazatel věřitelského rizika	Vyjadřuje finanční stabilitu.	50 %	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$	Kubičková et al., (2015)
		30–60 %		
Koeficient samofinancování	Doplňkový ukazatel k zadluženosti.		$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$	Růčková, (2021)
Zadluženost vlastního kapitálu	Vypovídá o tom, kolikrát by hodnota vlastního kapitálu pokryla výši dluhů.	<1 – relativně nízká zadlužen.	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$	Kubičková et al., (2015)
Úrokové krytí	Udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky.	vyšší než 5	$\frac{\text{Zisk před zdaněním}}{\text{Nákladové úroky}}$	Knápková, (2017)
		vyšší než 8		
Maximální úroková míra	V porovnání s rentabilitou uvádí možnost čerpání dalšího úvěru.	Rentabilita > MÚM= možnost čerpat další úvěr	$\frac{\text{Finanční náklady}}{\text{Vlastní kapitál+ úvěry + obligace}}$	Růčková, (2021)

Zdroj: vlastní zpracování ukazatelů.

Tabulka č. 3: Přehled výpočtu SIMU ukazatelů.

Ukazatel	Zdroj údajů	
Počet obyvatel obce	ČSÚ	
Běžné výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4210 - (ř.4281+4290+4300+4305+4306)
Běžné výdaje na obyvatele	Podíl sloupce 2 a 1	
Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M	
Běžné příjmy	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4010 + ř. 4020 + pol.41** - (4130+4140+4145+4146+4150)
Celkem konsolidované výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4430, sl. 43 (část IV. výkazu)
Finanční stabilita v %	Podíl sloupce 5 a 4	
Provozní saldo	Podíl sloupce 5 a 2	
Podíl prov. salda k běž. příjm.	Podíl sloupce 8 a 5	
Provozní saldo na obyvatele	Podíl sloupce 8 a 1	
Investiční transfery	Finanční výkaz FIN 2-12 M	Položky 42** - (ř.4182)
Kapitálové výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4220 - (ř.4381), tř. 6
Podíl inv. transf. na kap. výd.	Podíl sloupce 11 a 12	
Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M	Položka 5141
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M	Položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
Dluhová služba celkem	Součet sloupců 14 a 15	
Ukazatel dluhové služby v %	Podíl sloupce 16 a 4	
Průměr příjmů za posl. 4 roky	Finanční výkaz FIN 2-12 M	
Krytí dluhové služby	Podíl sloupce 8 a 16	
Dluh na obyvatele	Podíl sloupce 31 a 1	
Krytí dluhu	Podíl sloupce 8 a 31	
Aktiva celkem	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – BRUTTO“	Aktiva
Čistá aktiva	Rozdíl sloupce 22 a 24	
Cizí zdroje	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ“	D.
Podíl zadluž. na cizích zdrojích	Podíl sloupce 31 a 24	
Oběžná aktiva	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – NETTO“	B.
Krátkodobé závazky	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ“	D. III.
Krátkodobý finanční majetek	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – BRUTTO“	B.III
Stav na bankovních účtech celkem	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – BRUTTO“	Syntetický účet U68, 231, 236, 241,244 (u obcí) + SÚ 068, 241, 243, 244 (u PO)
Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ“	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 (u obcí) + SÚ 281, 451 (u PO)
Zadluženost celkem	Sloupec 30	
8leté saldo	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4440 (část IV. výkazu)
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	Podíl dluhu dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a průměru příjmů za poslední 4 roky	Účetní výkaz – Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 24 a 22	
Běžná likvidita	Podíl sloupce 26 a 27	
Okamžitá likvidita	Podíl sloupce 28 a 27	

Zdroj: vlastní zpracování na základě algoritmů (MFČR, 2008c).

3 Teoretická východiska

Teoretická část práce spočívá v literární rešerši a seznámení se se základem dané problematiky a analytickými možnostmi.

3.1 Veřejná správa

Definice ani pojem veřejné správa není legislativně stanoven. Jedná se o správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu, kdy tato správa je svěřena veřejnoprávním subjektům. Na základě toho, jaký subjekt veřejnou správu vykonává, rozlišujeme státní správu, veřejnou samosprávu a ostatní veřejnou správu. Veřejná samospráva je vykonávána prostřednictvím obcí, krajů jako veřejnoprávních korporací (Kruntorádová, 2015).

3.2 Obec

Obec je základní samosprávnou jednotkou státu. *„Samospráva územních samosprávných celků byla zaručena podle článku 8 Ústavy. Za základní územní samosprávné celky považovala Ústava vždy obce“* (Řezníčková, 2019).

Obec je územním samosprávným celkem, jenž je v souladu s ustanovením zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, definována jako veřejnoprávní korporace. Jako taková je obec právnickou osobou, která zajišťuje vyvážený rozvoj a ochranu veřejného zájmu. Jejím cílem není tvorba zisku, ale uspokojení potřeb svých občanů. Ke svým činnostem potřebuje obec zajištění ekonomického zázemí.

Území obce tvoří celek, který je vymezen hranicí. Obec jako takovou tvoří především obyvatelé, kteří společně užívají vymezené území. Obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost za jednání, která vyplývají z těchto vztahů. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby zde žijících občanů. Jako každá územní samospráva, má i obec svůj rozpočet (Nahodil, 2014).

3.3 Finanční hospodaření územních samosprávných celků

Základním nástrojem finančního hospodaření je podle ustanovení zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jejich roční rozpočet, který vychází z rozpočtového výhledu (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

3.3.1 Rozpočet obce

Každá obec má povinnost sestavit a schválit svůj rozpočet, a to na období jednoho kalendářního roku. V České republice jsou základní kroky rozpočtového procesu stanoveny zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti je stanoveno, že územní samosprávné celky musí dbát na zdravé a udržitelné veřejné finance, vhodně podporovat hospodářský a společenský rozvoj, zaměstnanost a mezigenerační soudržnost.

Na obecní rozpočet lze nahlížet jako na finanční plán, který obsahuje očekávané příjmy a předpokládané výdaje. Vzhledem k vysokému podílu mandatorních výdajů lze výši celkových výdajů předpokládat. Výraz *očekávané* vyjadřuje fakt, že nelze předem zjistit hodnotu vybraných daní. Příjmy a výdaje lze v rozpočtu členit různými způsoby, ale jako velmi praktické se jeví rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový, a to z toho důvodu, že od sebe umožňuje rozlišit jednorázové a opakující se příjmy a výdaje (Sedmíhradská, 2015).

Při zpracování rozpočtu obci slouží střednědobý výhled rozpočtu, který je podpůrným nástrojem střednědobého plánování a současně přínosem i pro ty nejmenší obce. Umožňuje obcím nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, stanovit finanční možnosti a primárně zajistit zdravý vývoj financí a schopnost územního samosprávného celku dostát svým závazkům (Finance a rozpočet, 2023).

Velmi důležitým ukazatelem, který má vypovídací hodnotu o finanční kondici obce, je saldo běžného rozpočtu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Obec je povinna zajistit vyrovnanost rozpočtu po celý kalendářní rok. V případě, že je obci předem známo, že určité příjmy daného roku budou obcí využity až v roce následujícím, může být rozpočet schválen jako přebytkový. Schodkový rozpočet může být schválen pouze za předpokladu, že obec bude schopna schodek uhradit buď za pomoci finančních prostředků z minulých let, nebo finančními prostředky získanými ze zabezpečené půjčky, úvěru či návratné finanční výpomoci (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

Dominantní funkcí rozpočtu obce je funkce kontrolní; zásadním prvkem je jednotnost a shoda rozpočtu, který schválilo zastupitelstvo obce, se skutečným čerpáním a plněním rozpočtu (Sedmíhradská, 2015; Řezníčková, 2019).

3.3.2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu představuje ekonomickou úvahu o schopnosti obce plnit závazky, a tedy i strategické cíle. Měl by sloužit pro střednědobé finanční plánování obce. Obsahuje údaje o očekávaném vývoji celkových příjmů, výdajů, dlouhodobých pohledávek a závazků, finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Vychází z uzavřených smluv, resp. z přijatých závazků (tj. z účetnictví, jelikož závazky nejsou v rozpočtu vidět). Měl by odrážet rozvojové priority uvedené v programu rozvoje obce. Zpracovává se zpravidla na období 2–5 let, přičemž zákon nestanovuje povinnost jeho pravidelné aktualizace na základě vývoje očekávaných příjmů a výdajů, nicméně s ohledem na změnu ekonomické situace během roku, změnu odhadu příjmové strany rozpočtu apod. lze doporučit jeho aktualizaci spolu se schvalováním rozpočtu na další rok. V opačném případě totiž plní roli zcela formální a nepomáhá pracovníkům obce při přípravě rozpočtu na následující rok. V zásadě by obec měla při sestavování rozpočtu vycházet ze střednědobého výhledu a odlišnosti oproti němu by měly být odůvodněné a opodstatněné. Podrobnost či strukturu výhledu zákon neupravuje, je tedy zcela na uvážení obce, jakou míru podrobnosti si zvolí.

Zákon však stanovuje povinnost uvést ve výhledu pro jednotlivé roky **alespoň**:

- odhadované příjmy a výdaje,
- dlouhodobé pohledávky a závazky,
- finanční zdroje a potřeby dlouhodobých záměrů (Tocauer, Schneiderová, 2019; Otrusínová, Kubíčková, 2011).

Rozpočet a rozpočtová data vznikají na tzv. peněžní bázi, tedy výhradně ve vazbě na pohyb peněžních prostředků na bankovním účtu nebo v pokladně. Naproti tomu účetnictví je vedeno na akruální bázi, tedy nejen ve vazbě na pohyb peněžních prostředků, ale zachycuje také ekonomické transakce a časovou souvislost, tedy to, do jakého období spadají (Svoboda et al., 2021).

3.3.3 Závěrečný účet a jeho schvalovací proces

Závěrečný účet dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zahrnuje souhrnné informace o ročním hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Mezi souhrnné informace jsou řazeny údaje o plnění rozpočtu v členění, které stanovuje rozpočtová skladba. Dále závěrečný účet obsahuje informace o hospodaření s majetkem a také finanční operace nezbytné pro zhodnocení finančního hospodaření obce. Současně je nezbytnou součástí závěrečného účtu i uvedení vyúčtování vztahů k rozpočtu státu, krajů, státním fondům a také zpráva o provedení kontroly hospodaření za uplynulý kalendářní rok (Ministerstvo vnitra ČR; Vojtíšková, 2019).

Proces schvalování závěrečného účtu zpravidla provádějí orgány obce. Konkrétně se sestavení závěrečného účtu účastní obvykle zástupci úřadu a finančního výboru. Na projednání návrhu závěrečného účtu se obyčejně podílí rada a zastupitelstvo obce (Řezníčková, 2019).

3.3.4 Přezkoumání a hospodaření obce

Závazek obce nechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý kalendářní rok vyplývá ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obce mohou dle příslušného předpisu bezplatně požádat příslušný krajský úřad o přezkoumání hospodaření, nebo za úplatu svěřit přezkoumání hospodaření auditorovi nebo auditorské společnosti. Pokud obec nepožádá o přezkoumání svého hospodaření, je to považováno za přestupek a obci může být udělena pokuta až do výše jednoho milionu korun (Provazníková, 2015).

Podstatou přezkoumání hospodaření je ověření dat o ročním hospodaření obce, které jsou součástí závěrečného účtu. Záměrem tohoto počínání je získání údajů o postupu obce v souladu s právními předpisy, včetně utvrzení, že hospodařila s veřejnými prostředky účelně, efektivně a hospodárně. Výstupem po uskutečnění přezkoumání hospodaření je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření (Řezníčková, 2019).

3.4 Příjmy veřejných rozpočtů

Příjmy veřejných rozpočtů jsou příjmy, které plynou do těchto rozpočtů převážně na základě chování, které je předmětem určité právní povinnosti, kdy právní povinností je myšleno *dare* (něco dát), *facere* (něco konat), *omitere* (nekonat) a *pati* (strpět). Základní

členění příjmů místních rozpočtů, které je zaznamenáno v tabulce č. 4, lze rozdělit na běžné příjmy, kapitálové příjmy a ostatní příjmy.

Tabulka č. 4: Struktura příjmů místních rozpočtů.

Běžné příjmy	
Daňové příjmy	1) svěřené daně, přímé – daně z příjmů, majtkové daně
	2) sdílené daně, nepřímé – daň z přidané hodnoty, spotřební daň, clo
	3) místní poplatky
Nedaňové příjmy	1) příjmy z vlastní činnosti
	2) příjmy z pronájmu majetku
	3) poplatky
Kapitálové příjmy	
1) přijaté dotace a transfery	
2) příjmy z prodeje majetku	
3) příjmy z emise dluhopisů	
Ostatní příjmy	
1) příjmy nezařaditelné do výše uvedených položek	

Zdroj: vlastní zpracování dle Černožského, Teplého (2011).

Příjmy veřejných rozpočtů lze dělit dle rozpočtové skladby na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a příjmy z přijatých transferů a dotací (Boháč, 2013).

Dále lze tyto příjmy dělit na návratné a nenávratné. Rozhodující vliv mají příjmy nenávratné, které mají souvislost s nenávratným přerozdělováním části hrubého domácího produktu (Peková et al., 2011).

3.4.1 Daňové příjmy

Z hlediska ekonomického jsou do daňových příjmů zahrnovány povinné platby veřejného sektoru, které mají charakteristiku daňových příjmů a patří mezi ně zákonnost (jsou vždy ukládány zákonem), nenávratnost (zaplacenou daň stát nevrací), neúčelovost (předem není znám účel, na který se platí) a neekvivalence (není za ně poskytnuto protiplnění). Daňové příjmy jsou nejpodstatnější složkou rozpočtu obcí, ale i krajů. V poměru k celkovým příjmům tvoří tato složka 55–65 % příjmů. Největší položku příjmů obcí tvoří příjmy ze sdílených daní, kterými jsou daň z přidané hodnoty, daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, daň z hazardních her. Mezi příjmy z daní

výlučných se řadí daň z nemovitých věcí. Dalšími daňovými příjmy obcí jsou místní poplatky, správní poplatky a jiná peněžítá plnění, jako například poplatky v oblasti životního prostředí (Řezníčková, 2019).

3.4.2 Místní poplatky

Místní poplatky jsou ty, které jsou řazeny mezi daňové příjmy a jejich výši může obec v zákonných mezích přizpůsobit svým aktuálním podmínkám a potřebám obce. Mezi místní poplatky je například řazen poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – tzv. ubytovací poplatek, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za komunální odpad. Součet vybraných místních poplatků a tím pádem i výnos obce se odvíjí od velikosti obce a množství takto zavedených poplatků v rozmezí 1–10 % celkových příjmů (Řezníčková, 2019).

3.4.3 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou dalším důležitým stabilním prvkem v rozpočtech obcí. Obec je získává především svojí vlastní podnikatelskou a hospodářskou činností. V této skupině příjmů jsou reprezentovány příjmy z vlastní činnosti, kterými jsou například příjmy z pronájmu či prodeje obecního majetku. Výše těchto příjmů je závislá na velikosti a struktuře majetku obce. Mezi další nedaňové příjmy lze řadit příjmy z poskytování služeb nebo příjmy z prodeje výrobků. Menší část těchto příjmů tvoří výnosy z finančního majetku a příjmy z prodeje neinvestičního majetku (Deník veřejné správy, 2023).

3.4.4 Dotace a transfery

Dotace patří mezi pravidelné příjmy rozpočtů obcí. Tyto příjmy jsou vypláceny ze státního rozpočtu a slouží státu jako nepřímý nástroj kontroly hospodaření územní samosprávy s takto poskytnutými prostředky (Peková et al., 2012).

Dotace lze považovat za další velmi významnou položku obecního rozpočtu. Podíl dotací v rozpočtech obcí tvoří 20–30 % celkových příjmů. Na obecné rovině lze dotaci označit jako nenávratně a bezúročně poskytnuté peněžní prostředky jedním subjektem ve prospěch druhého subjektu. Dotace jsou v souladu s vyhláškou o rozpočtové skladbě

děleny na dotace běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční). Kapitálové dotace jsou dotacemi jednorázovými, neopakují se a slouží sk úhradě různorodých investic, například na výstavbu či opravu budovy v majetku obce. Běžné dotace slouží k financování běžných provozních záležitostí obcí. Dle účelu jsou dotace děleny na účelové a neúčelové (Řezníčková, 2019).

Vzhledem k tomu, že výši poskytnuté dotace nemohou obce ovlivnit, autorka Řezníčková (2016) uvádí, že vidí podobnost dotací a sdílených daní, kdy je obec ve smyslu poskytnutí dotace zcela závislá na státu. Dále Řezníčková (2016) ve své knize upozorňuje na to, že „svou fixací na stát výnosy ze sdílených daní, stejně jako dotace, negativně ovlivňují finanční samostatnost obcí, tedy její bilanci.“

Transferem se rozumí poskytnutí i přijetí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů, a to zejména granty, subvence, nenávratné finanční výpomoci, peněžní dary či podpory (Máče, 2018).

3.5 Výdaje rozpočtu obcí

Výdaje obecních rozpočtů jsou určeny pro financování potřeb lokálního i regionálního veřejného sektoru. Tyto výdaje se standardně člení na běžné výdaje a kapitálové výdaje (Puček, 2015).

Tabulka č. 5: Struktura výdajů místních rozpočtů.

Běžné výdaje
1) výdaje na poskytování veřejných statků na místní úrovni
2) výdaje na běžný chod místní samosprávy a jí zřízených organizací
3) peněžní transfery obyvatelstvu – sociální dávky, výdaje na politiku zaměstnanosti
4) dotace vlastním podnikům
Kapitálové výdaje
1) financování investičních potřeb municipality a jí zřízených organizací – nákup majetku
2) financování investičních akcí
3) dotace na krytí ztrát vlastních podniků
4) splátky úvěrů a s nimi spojených úroků
Ostatní výdaje
1) výdaje nezařaditelné do výše uvedených položek

Zdroj: vlastní zpracování dle Černožorského, Teplého (2011).

Běžné výdaje jsou opakující se výdaje, z nichž je mimo jiné financována provozní činnost obce a poskytování lokálních veřejných statků. Druhou skupinou výdajů jsou výdaje kapitálové, z nichž jsou financovány náklady na dlouhodobé investice (Provazníková, 2015).

Obecně je možné se setkat s několika hledisky členění výdajů územních samospráv. Nejužívanější členění jsou ta následující:

- z hlediska ekonomického: běžné a kapitálové,
- z hlediska rozpočtové skladby: druhové (které jsou závazné) a funkční,
- z hlediska infrastruktury: ekonomické a sociální,
- z hlediska funkcí veřejných financí: alokační, redistribuční, stabilizační,
- z hlediska rozpočtového plánování: plánované a neplánované.

3.5.1 Výdaje z hlediska ekonomického

Z ekonomického hlediska se výdaje člení na běžné a kapitálové. Běžnými výdaji je financována provozní činnost obce a s ní související výdaje, jako např. platy zaměstnanců, energie, nákup materiálu, nájemné, vodné a stočné, pohonné hmoty, služby aj. Další položkou běžných výdajů je financování lokálních veřejných statků, jako například financování škol, nemocnic, služby, které zajistí lidem základní životní a sociální potřeby, jako je péče o zdraví, bezpečnost, možnost vzdělávání, sociální služby, a v neposlední řadě kulturní a společenské využití. U vybraných obcí je do běžných výdajů zahrnuto poskytování sociálních dávek obyvatelstvu.

Druhou skupinou výdajů jsou výdaje kapitálové, které jsou vydávány formou dlouhodobých lokálních investic do infrastruktury atd.; lze k nim řadit např. i nákup cenných papírů (Provazníková, 2015; Černohorský, Teplý 2011).

3.5.2 Výdaje z hlediska rozpočtové skladby

V rozpočtech obcí jsou výdaje členěny nejen dle odvětví, ale také podle druhu. V České republice je druhové členění běžných a kapitálových výdajů upraveno rozpočtovou skladbou. Rozpočtová skladba je soustava jednotného třídění příjmů a výdajů státu, obcí a krajů pro sledování plnění rozpočtu. Všechny finanční operace jsou v rozpočtové skladbě

odvětvově tříděny do paragrafů a druhově do položek. Rozpočtová skladba je stanovena vyhláškou Ministerstva financí ČR (Rok v obci, 2016).

Územní samosprávné celky člení výdaje na běžné výdaje, které jsou dle vyhlášky Ministerstva financí zařazeny do třídy 5, a kapitálové výdaje, které se řadí do třídy 6.

Třída 5 – neinvestiční výdaje, pod které lze zahrnout: výdaje na platy a s nimi související výdaje, neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery obyvatelstvu, podnikajícím osobám, do zahraničí, neinvestiční půjčené prostředky a ostatní neinvestiční výdaje.

Třída 6 – investiční výdaje, pod které lze zahrnout investiční nákupy včetně souvisejících výdajů, investiční transfery, investiční půjčené prostředky, investiční převody Národnímu fondu a ostatní investiční výdaje (Provazníková, 2015).

3.5.3 Výdaje z hlediska infrastruktury

Výdaje na ekonomickou infrastrukturu jsou určeny pro obecní a regionální podniky, které zajišťují služby. Dále tyto výdaje zahrnují dotace a půjčky poskytnuté subjektům soukromého sektoru na podporu podnikání v obci, což má úzkou souvislost s vytvářením nových pracovních míst v obci. Do této skupiny se také řadí výdaje na údržbu veřejných komunikací, veřejného prostranství a parků, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení, obecních bytů, na výstavbu čističky odpadních vod atd. V zájmu obce je, aby se na kapitálových výdajích spojených s rozvojem infrastruktury podílely také subjekty, které mají z tohoto rozvoje užitek. Do sociální skupiny lze zařadit především výdaje na vzdělávání a péči o zdraví, sociální služby, služby sociální prevence, sociální péče a pomoc manželství a rodinám aj. (Provazníková, 2015).

3.5.4 Výdaje z hlediska funkcí veřejných financí

Z hlediska této funkce lze výdaje rozdělit na:

- alokační činnosti,
- redistribuční činnost,
- stabilizační.

Do alokační činnosti lze zařadit výdaje spojené s nákupem služeb či zboží od soukromých firem, které probíhají formou veřejné zakázky; ve většině případech v rámci

zajištění ať už čistě veřejných statků pro obyvatele obce, nebo statků smíšených. Mezi výdaje na redistribuční činnosti lze v rámci ekonomické a sociální nerovnosti zařadit různé nenárokové sociální dávky, dotace a příspěvky na nájemné, různé kompenzace. Stabilizační účinky mají již výdaje na alokační činnosti, při poskytování dotací či příspěvků firmám, které vytvářejí pracovní místa a tím stabilizují zaměstnanost na území obce (Provazníková, 2015).

3.5.5 Výdaje z hlediska rozpočtového plánování

Většina plánovatelných výdajů jsou výdaje opakující se a mající mandatorní charakter. Mezi mandatorní výdaje jsou řazeny výdaje na provoz základních a mateřských škol, zajištění svozu a likvidace odpadů, zajištění pitné vody, ale i výdaje spojené s existencí a běžnou provozní činností obecního úřadu. Neplánované výdaje nelze předem odhadnout, protože jsou spojeny s nepředvídatelnými událostmi – výdaje na živelné pohromy či výdaje za udělení pokuty či sankce (Provazníková, 2015).

Dále se výdaje územních samosprávných celků dělí do skupin dle výdajových oblastí, jejichž přehled je zaznamenán v tabulce č. 6.

Tabulka č. 6: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtů obcí.

Skupina výdajů	Výdajové oblasti
1) Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	obhospodařování půdního fondu
	obhospodařování obecních lesů
2) Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	provoz veřejné silniční dopravy
	údržba silnic, chodníků, veřejného prostranství
	zajišťování pitné vody
	odvod a čištění odpadních vod
	podpora rozvoje podnikání
	sběr surovin
3) Služby pro obyvatelstvo	základní a mateřské školy
	kultura: divadlo, knihovny, muzea, ochrana památek, sdělovací prostředky
	podpora tělovýchovy a zájmových organizací
	zdravotnictví (zřízení jeslí, nemocnice)
	komunální služby: čistota v obci, veřejná zeleň a osvětlení
	bydlení: pronájem obecních bytů, výstavba nových bytů
	životní prostředí: nakládání s odpady, péče o přírodu, ochrana ovzduší – jiné technologie topení
4) Sociální věci a politika zaměstnanosti	některé sociální dávky
	zřizování sociálních zařízení: domovy pro seniory, domy s pečovatelskou službou, domovy pro matky s dětmi
5) Bezpečnost a právní ochrana	civilní obrana
	obecní policie
	požární ochrana
6) Všeobecná veřejná správa a služby	zastupitelské orgány
	činnost obecních úřadů
	finanční operace

Zdroj: vlastní zpracování dle Provazníkové (2015).

3.6 Financování

Součástí rozpočtu obce nejsou jen příjmy a výdaje obce, ale i tzv. financování, které popisuje situace, kdy si obec půjčí peněžní prostředky a následně tyto půjčené prostředky vrací formou splátek, tudíž dojde ke změně stavu peněžních prostředků na vlastních účtech obce. Financování vyrovnává rozpočet, a proto má vždy obrácené znaménko, než je rozdíl mezi příjmy a výdaji (saldo příjmů a výdajů). Celkové financování je přitom rozdílem mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji.

Vždy tedy musí platit následující rovnice: příjmy – výdaje = financování (Svoboda et al., 2020).

Dle Pekové et al. (2012) se financujícími operacemi rozumí „*přijetí finančních prostředků návratné povahy související s likviditou a jejich následné splátky.*“ Využívání návratných příjmů je spojeno se zadlužením, zatížením výdajů dluhovou službou. Dále se ve financování zobrazují například návratně poskytované půjčky jiným subjektům a příjmy z jejich splátek či výdaje na nákup akcií a dluhopisů za účelem zhodnocení dočasně volných finančních prostředků. Jde o operace, které zabezpečují financování schodku hospodaření nebo využití přebytku hospodaření (Peková et al., 2012).

3.7 Účetnictví

Účetnictví jako informační systém má staletou tradici – už od středověku. Účetní praxe je v České republice legislativně upravena zejména zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. Ministerstvo financí vydalo české účetní standardy a směrné účtové osnovy, jimiž se upravuje použití účetních metod v praxi (Máče, 2013).

Účetnictví plní několik funkcí. Funkce záznamní, jíž je myšleno provádění podvojných zápisů o účetních jevech, je důkazním prostředkem jak pro případ vedení daňového řízení ze strany finančního úřadu, tak na ochranu a uznání práv ve vztahu věřitel-dlužník, či pro potřeby banky aj. Účetnictví je podkladem pro podání daňového přiznání a výpočet daňové povinnosti (Máče, 2018).

Účetnictví můžeme definovat jako postup, jehož úkolem je zachycení a kontrola výkonových a peněžních toků a výsledků ekonomické činnosti podniku v peněžních jednotkách. Jedná se o uspořádaný systém evidence s určitými normami a definovanými pravidly.

Účetnictví se řídí principy, které jsou začleněny do zákona o účetnictví; jde zejména o:

- a) věrné a poctivé zobrazení předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky,
- b) aktuálnost, časové rozlišení nákladů a výnosů,
- c) kontinuitu,
- d) komplexnost,
- e) srovnatelnost,
- f) princip historických cen,
- g) opatrnost.

Zákon o účetnictví ukládá účetní jednotce vést účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně a zajistit trvalost účetních záznamů.

Hlavním úkolem účetnictví je podávat informace, z nichž lze získat věrný obraz:

- a) o majetkové situaci podniku – druhy majetku, ocenění majetku, opotřebení majetku,
- b) o zdrojích, z nichž byl majetek pořízen – o výši a struktuře vlastních a cizích zdrojů, o krátkodobých a dlouhodobých dlužích a úvěrech, o výši rezerv,
- c) o finanční situaci podniku – zda podnik dosáhl zisku či ztráty a v jaké výši, zda je podnik schopen hradit své závazky, o likviditě (Kraftová, 2002).

3.7.1 Účetnictví obce

Obec je účetní jednotkou ve smyslu ustanovení § 1, odst. 2, písm. c) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Obec patří mezi účetní jednotky, které nebyly v souladu s ustanovením § 18 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších novel, založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Jako každá účetní jednotka je obec povinna vést účetnictví ode dne svého vzniku do dne svého zániku.

Obec vede účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu. Vedení účetnictví územních samosprávných celků upravují vyhlášky Ministerstva financí ČR, a to vyhláška č. 505/2002 Sb. a č. 410/2009 Sb., kterými se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Pro vedení účetnictví územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, státních fondů a organizačních složek státu jsou platné české účetní standardy č. 501 až č. 522. Územní samosprávné celky vedou účetnictví o stavu a pohybu majetku, o příjmech a výdajích, o nákladech a výnosech a o finančních vztazích ke státnímu rozpočtu.

Příjmy a výdaje jsou sledovány odděleně, a to v členění, které určuje rozpočtová skladba (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

Předmětem účetnictví je v soustavě účetnictví obce:

- a) stav a pohyb majetku a jiných aktiv,
- b) stav a pohyb závazků a jiných pasiv,
- c) náklady, výnosy a výsledek hospodaření.

Při vedení účetnictví je obec dále povinna dodržovat rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, uspořádání, označování a obsahové vymezení položek účetní závěrky, směrnou účtovou osnovu, obsahové vymezení účetních knih, účetní metody stanovené zákonem o účetnictví a dalšími prováděcími právními předpisy (Moderní obec, 2024).

Jedním ze specifíků účetnictví územně samosprávných celků je kladení důrazu na okamžik, kdy bylo dosaženo příjmů a výdajů, protože od tohoto okamžiku se sleduje plnění rozpočtu. Tato rozpočtová pravidla jsou dána zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Rozpočet a rozpočtová data vznikají na tzv. peněžní bázi, tedy výhradně ve vazbě na pohyb peněžních prostředků na bankovním účtu nebo v pokladně. Naproti tomu účetnictví je vedeno na akruální bázi, tedy nejen ve vazbě na pohyb peněžních prostředků, ale zachycuje rovněž ekonomické transakce a časovou souvislost, tedy to, do jakého období spadají.

Přesto mají akruální účetní data schopnost spolehlivě a věrně zobrazit ekonomickou situaci obce, neboť tu nelze vyhodnotit pouhým pohledem na stav peněžních prostředků na jejím bankovním účtu. Pokud je využíváme k vyhodnocení hospodaření organizace za příslušné období, využíváme zde rozdíl výnosů a nákladů, obvykle nazývaný jako výsledek hospodaření (Svoboda et al., 2020).

3.7.2 Účetní výkazy

Účetnictví municipálních firem prošlo v roce 2010 rozsáhlou reformou, na jejímž základě se účetnictví a sestavování účetních výkazů přiblížilo podobě, v jaké sestavují účetní výkazy podnikatelské subjekty (Otrusinová, Kubíčková 2011).

Účetní výkazy propojují provozní operace a investiční transakce podniku s jeho financemi. Mezi základní účetní výkazy, které jsou povinny sestavovat všechny účetní

jednotky, se řadí rozvaha a výkaz zisků a ztrát. Struktura těchto výkazů je závazně stanovena Ministerstvem financí ČR. Účetní výkazy mají vypovídací hodnotu pro řadu uživatelů. Lze je dělit na účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové. Finanční výkazy poskytují všechny informace potřebné ke zpracování finanční analýzy. Firma je povinna tyto výkazy zveřejnit minimálně jednou za rok ve veřejném rejstříku (Kubíčková, Jindřichovská 2015; Růčková 2021).

Na základě vyhlášky Ministerstva financí č. 410/2009 Sb. územní samosprávné celky sestavují v rámci účetní závěrky účetní výkazy popsané v kapitolách níže (Máče, 2018).

3.7.3 Rozvaha

Rozvaha je nejdůležitějším výkazem účetnictví, nicméně nemá schopnost vypovědět cokoli o efektivnosti účetní jednoty. Tuto vypovídací schopnost a hodnotu má výkaz zisků a ztrát (Máče, 2018). Struktura aktiv a kapitálu, která je znázorněna v rozvaze, podává ucelený obraz o tom, co podnik vlastní a co dluží (Sedláček, 2009).

Rozvaha podává k určitému datu přehled o majetkové situaci podniku, zdrojích financování a přehled o celkové finanční situaci. Náhledem na rozvahu je možné zjistit, jaký majetek a v jaké výši podnik vlastní, a na straně pasiv informuje o tom, z jakých zdrojů byl tento majetek financován. Strana pasiv podává o podniku jednu z nejdůležitějších informací: výši vlastních a cizích zdrojů a v neposlední řadě výsledek hospodaření podniku. Z logiky účetnictví vyplývá, že každá rozvaha musí být vždy účetně vyrovnaná, což znamená, že každá koruna majetku na straně aktiv musí být z něčeho financována (Knápková et al., 2017).

3.7.4 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisků a ztrát podává přehled o tvorbě zisku; jaké měl podnik v předmětném účetním období výnosy a s nimi spojené náklady. Nákladové a výnosové položky nemají vypovídací hodnotu o skutečných peněžních tocích, tzn. o příjmech a výdajích. Výsledný čistý zisk neobsahuje hotovost získanou hospodařením v daném účetním období. Výnos není spojený s okamžitým příjmem a náklad není spojený s okamžitým výdejem peněžních prostředků. Analýzou výkazu zisku a ztrát lze získat odpověď na otázku, jak jednotlivé položky ovlivňovaly výsledek hospodaření. Výkaz zisku a ztrát je nezbytným a důležitým

podkladem pro zhodnocení firemní ziskovosti. Při finanční analýze podniku je sledována struktura výkazů a růst či pokles jednotlivých položek (Růčková, 2021).

3.7.5 Výkaz cash flow

Oproti výkazu zisku a ztrát podává věrný obraz o příjmech a výdajích (vyjádřeno v penězích) účetní výkaz cash flow, který potvrzuje fakt, že zisk a peníze nejsou jedno a totéž. Výsledné údaje o cash flow tvoří rozdíl mezi celkovými příjmy – přírůstkem peněz – a výdaji – úbytkem peněz (Růčková, 2021).

3.7.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu vypovídá o zvýšení či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu. Ve výkazu je zaznamenán nejen rozdíl mezi počátečním a konečným stavem vlastního kapitálu v rámci účetního období, ale také příčina této změny. Do změny vlastního kapitálu se promítá např. vklad do jmění účetní jednoty, dotace na pořízení dlouhodobého majetku či kurzové a oceňovací rozdíly (Máče, 2018).

3.7.7 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu

Územní samosprávné celky nesledují pouze zisk nebo ztrátu, ale na základě vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 5/2014 Sb. monitorují především saldo příjmů a výdajů. Pro tento monitoring je závazný výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, který je označován jako Fin 2-12 M. Tento výkaz je typický právě pro územní samosprávné celky. Příjmy a výdaje jsou v tomto výkazu členěny dle odvětví. Údaje z tohoto výkazu se přenášejí do státního rozpočtu (Máče, 2018).

3.8 Ukazatele SIMU

Ministerstvo financí ČR na základě usnesení vlády ze dne 29. září 2010 pomocí SIMU provádí jednou za rok monitoring hospodaření územních samosprávných celků. Na základě předložených účetních výkazů územními samosprávnými celky a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi provádí ministerstvo každý rok pomocí 18 ukazatelů a pravidel rozpočtové odpovědnosti výpočty soustavy informativních a monitorujících ukazatelů

(SIMU). Hodnoty monitorujících ukazatelů ministerstvo vyhodnotí, přičemž vychází z údajů k datu 31. 12. daného roku.

V rámci SIMU byly pro období let 2018–2021 stanoveny níže uvedené informativní ukazatele:

- 1) počet obyvatel obce,
- 2) příjem celkem (po konsolidaci),
- 3) úroky,
- 4) uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků,
- 5) dluhová služba celkem,
- 6) ukazatel dluhové služby (v %),
- 7) aktiva celkem,
- 8) cizí zdroje,
- 9) stav na bankovních účtech celkem,
- 10) úvěry a komunální dluhopisy,
- 11) přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy,
- 12) zadluženost celkem,
- 13) podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %),
- 14) 8leté saldo,
- 15) oběžná aktiva,
- 16) krátkodobé závazky.

Jako stěžejní byly v rámci SIMU pro období let 2018–2021 stanoveny níže uvedené monitorující ukazatele:

- 17) pravidlo rozpočtové odpovědnosti,
- 18) podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům,
- 19) běžná likvidita.

Zákonem stanovená hranice pravidla rozpočtové odpovědnosti je 60 %. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům by neměl překročit 25 % a hodnota běžné likvidity by neměla být nižší než 1 včetně (tj. interval $<0; 1>$). Obce, které překročí současně hodnoty u všech výše uvedených ukazatelů, jsou považovány za obce s vyšší mírou rizika hospodaření a v takovém případě je obci ze strany Ministerstva financí – ve spolupráci s Ministerstvem

vnitra – nabídnuta pomoc spočívající v analýze vzniklých problémů a návrhu doporučení, jak postupovat při jejich řešení (Máče. 2018; Ministerstvo financí ČR, 2008a).

Na návrh Ministerstva financí ČR za účelem získání uceleného obrazu o hospodaření územních samosprávných celků s vyšší vypovídací hodnotou Úřad vlády České republiky dne 24. srpna 2022 schválil s účinností pro rok 2022 změny v monitoringu hospodaření územních samosprávných celků. V rámci návrhu byly přidány nové informativní ukazatele a u některých stávajících ukazatelů byly upraveny jejich parametry. V rámci SIMU byly zachovány tři stěžejní ukazatele schválené usnesením vlády č. 742 ze dne 23. října 2017, které jsou označovány jako monitorující. Tyto ukazatele budou vyhodnocovány v každoročním materiálu předkládaném vládě (Ministerstvo financí ČR, 2008c).

Pro rok 2022 Ministerstvo financí ČR zveřejnilo na svých webových stránkách následující soustavu monitorujících ukazatelů:

- 1) pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %),
- 2) podíl cizích zdrojů k celkovým aktivum (v %),
- 3) běžná likvidita,
- 4) okamžitá likvidita (Ministerstvo financí ČR, 2008d).

3.9 Finanční analýza

Finanční analýza je systematický rozbor dat získaných především z účetních výkazů. Výkazy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídají budoucí finanční podmínky firmy. Lepší vypovídací schopnost má finanční analýza při využití vybraných finančních ukazatelů, které jsou sledovány v delším časovém horizontu. Úspěšnost finanční analýzy je podmíněna použitím kvalitních vstupních informací.

Finanční analýza je nezbytnou součástí jak krátkodobého plánování, které je nutností pro běžný chod firmy, tak dlouhodobého plánování či finančního řízení firmy a lze ji využít při sestavování finančního plánu, a to především při rozhodování o investicích do dlouhodobého majetku. Podstatou finanční analýzy je splnění dvou základních funkcí: prověřit finanční zdraví podniku (ex post analýza) a vytvořit základ pro finanční plán (ex ante analýza). Z toho vyplývá, že finanční analýza má smysl jak z pohledu času minulého a současného, tak především s ohledem na pohled do budoucnosti (Růčková, 2021; Kraftová, 2002).

V municipální sféře jsou vymezeny hlavní oblasti finanční analýzy, a to běžné hospodaření, investiční činnosti a s nimi související financování a hospodaření s majetkem.

Finanční analýza municipální firmy se zaměřuje především na:

- 1) analýzu hospodaření v rámci běžného rozpočtu,
- 2) analýzu druhu příjmů a výdajů s ohledem na možnost tyto příjmy výdaje ovlivnit,
- 3) analýzu salda běžného rozpočtu,
- 4) analýzu dosahovaných úspor,
- 5) analýzu investičních výdajů a příjmů – jejich struktury a ovlivnitelnost,
- 6) analýzu nákladů na údržbu a správu majetku,
- 7) analýzu vytváření a využívání rezerv,
- 8) analýzu závazků,
- 9) analýzu majetku – především způsobů a intenzity jeho využívání, opodstatněnost jeho výše,
- 10) analýzu celkových provozních nákladů (Otrusinová, Kubičková 2011).

3.9.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza, jinak taktéž analýza vývojových trendů, se provádí porovnáním položek v jednotlivých účetních výkazech po řádcích, tedy horizontálně, a to v závislosti na určitém minulém období. Horizontální analýza se používá obvykle k získání přehledu o vývoji výnosů a nákladů podniku a jejich struktuře. K analýze se využívají indexy nebo difference. Při použití indexů a následném vynásobení stem je možné konstatovat, že vybraná veličina vzrostla nebo se snížila oproti minulému roku o $x\%$. V případě použití diferencí je možné konstatovat, že se vybraná veličina zvýšila o x Kč (Knápková et al., 2017; Černožský, Teplý 2011).

Dle výběru srovnávaného období rozlišujeme následující indexy: bazické a řetězové.

$$\text{Indexy bazické} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+1}}{\text{Ukazatel}_0 \text{ nebo } n} \times 100 = \%$$

$$\text{Indexy řetězové} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+1}}{\text{Ukazatel}_i} \times 100 = \%$$

(Otrusinová, Kubíčková 2011).

3.9.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza je jednoduché porovnání jednotlivých hodnot na řádcích rozvahy a výkazu zisku a ztrát s hodnotami souhrnnými. Výše aktiv a pasiv je obvykle zvolena pro rozbor rozvahy a pro rozbor výkazu zisku a ztrát velikost celkových výnosů nebo nákladů.

Tato analýza vyjadřuje procentuální významnost (podíl) vybrané položky rozvahy k celkovým aktivům nebo pasivům (Knápková et al., 2017; Černohorský, Teplý, 2011).

$$\text{Podíl položky } P_{i^1} = \frac{B_{i^2}}{\sum B_{i^3}} \times 100$$

(Otrusinová, Kubíčková, 2011).

Horizontální a vertikální analýzu je možné použít při kontrole plnění rozpočtu, kdy vztah mezi údaji z rozpočtu a skutečným plněním rozpočtu bude charakterizovat jejich podíl na rozpočtovaných a skutečně plněných hodnotách (Otrusinová, Kubíčková 2011).

3.10 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základním zdrojem dat pro zpracování finanční analýzy je účetnictví a účetní výkazy (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

¹ P_i je podíl i -té položky (v %)

² B_i je velikost i -té položky

³ $\sum B_i$ souhrn položek

Úspěšnost finanční analýzy, která spočívá v dosažení relevantních výsledků, je podmíněna použitím kvalitních a komplexních vstupních informací. Nutností je zejména zaznamenat všechna data, která by mohla, jakkoliv zkreslit hodnocení finančního zdraví firmy.

Zdrojem dat pro finanční analýzu jsou:

- účetní výkazy,
- rozvaha,
- výkaz zisku a ztrát,
- přehled o peněžních tocích (cash flow),
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- příloha účetní závěrky (Knápková et al., 2017).

3.11 Metody a ukazatele finanční analýzy

S rozvojem matematických, statistických a ekonomických věd vznikla řada metod, pomocí kterých lze úspěšně zhodnotit finanční zdraví firmy.

Volba metody by měla být učiněna s ohledem na:

- účelnost – k jakému konkrétnímu účelu má analýza sloužit,
- nákladnost – náklady by měly být přiměřené návratnosti,
- spolehlivost – maximální využití všech dostupných dat (Růčková, 2021).

Požadavek na účelnost je myšlen tak, aby zvolená metoda odpovídala konkrétnímu účelu a předem stanovenému cíli. Každá analýza s sebou nese řadu nákladů, které by měly být přiměřené návratnosti. Spolehlivost finanční analýzy je závislá prvotně na získání kvalitních dat a následně na nejkvalitnějším zpracování těchto dat (Černohorský, Teplý 2011).

Finanční analýzu lze zařadit mezi analýzy technické, a to proto, že pracuje s matematickými postupy, jejichž výsledkem jsou vypočtené hodnoty (Růčková, 2011).

Mezi základní metody, které jsou využívány při zpracování finanční analýzy, patří obzvláště:

- analýza stavových (absolutních) ukazatelů – jde o analýzu majetkové a finanční struktury,

- analýza tokových ukazatelů – týká se hlavně analýzy výnosů, nákladů, zisku a cash flow,
- analýza rozdílových ukazatelů – ukazatelem je čistý pracovní kapitál,
- analýza poměrových ukazatelů – týká se ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, produktivity, ukazatelů kapitálového trhu a dalších,
- analýza soustav ukazatelů – provádí analýzu vlivu dílčích aspektů finanční situace na souhrnný ukazatel hodnocení,
- souhrnné ukazatele hospodaření – pro souhrnné zhodnocení finančního zdraví podniku se využívá odlišných bankrotních a bonitních modelů (Knápková et al., 2017).

3.12 Analýza poměrovými ukazateli

Kraftová (2002) uvádí, že poměrové ukazatele v rámci hodnocení finančního zdraví firmy patří k nejčastěji používaným ukazatelům. Analýza poměrovými ukazateli je považována za jádro finanční analýzy. Analýza poměrovými ukazateli používá pro hodnocení vzájemný poměr dvou či více položek účetních výkazů mezi sebou. Umožňuje tak rozšířit vypovídací schopnost dat, která jsou obsažena v účetních výkazech, a posoudit další stránky finančního zdraví (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Oblíbenost tato metoda získala dle Knápkové (2017) především proto, že pomocí této metody lze získat rychlou představu o finanční situaci v podniku. Na základě zkušeností je v praxi pro hodnocení hospodaření a finančního zdraví podniku využíváno jen několik skupin poměrových ukazatelů (Knápková et al. 2017).

Zpravidla se uvádí pět základních skupin poměrových ukazatelů, a to:

- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele kapitálového trhu (Černohorský, Teplý 2011).

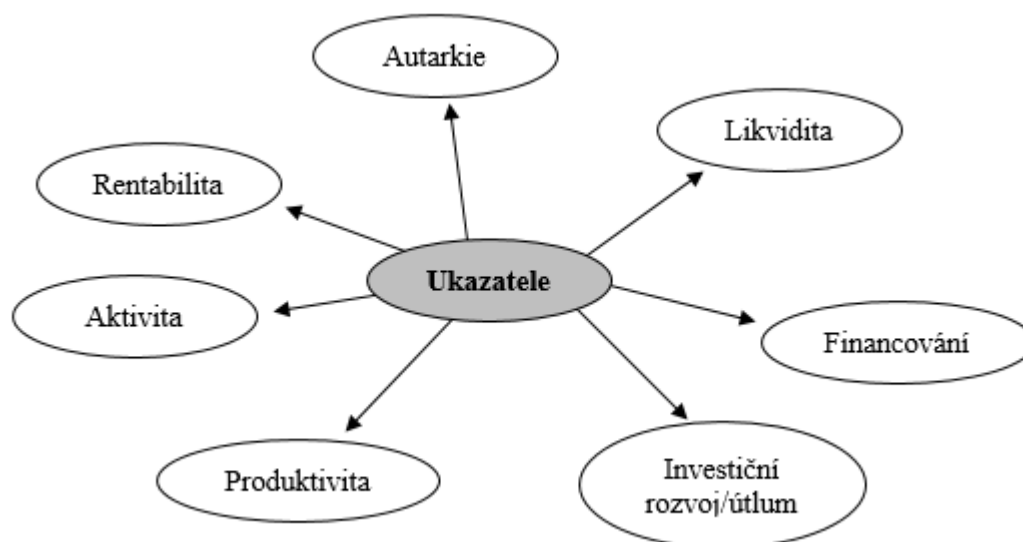
Poměrové ukazatele lze členit do více skupin, kdy každá skupina je samostatně zaměřena na jeden ze tří hlavních dokladů, které má zpracovatel pro finanční analýzu k dispozici.

Poměrové ukazatele lze členit na:

- ukazatele struktury majetku a kapitálu, které jsou konstruovány dle dat z rozvahy,
- ukazatele tvorby výsledku hospodaření, které vychází z výkazu zisku a ztráty,
- ukazatele na bázi peněžních toků, které analyzují skutečný pohyb financí (Růčková, 2021).

S ohledem na souvislosti existující mezi jednotlivými oblastmi finanční analýzy a jednotlivými ukazateli je třeba pro finanční analýzu municipálních firem, jejichž hlavním cílem není zisk, vybrat ukazatele v určité struktuře. Níže je na obrázku č. 1 vykreslena základní úroveň ukazatelů, které Kraftová, (2002) označuje jako ukazatele vhodné pro municipální firmy.

Obrázek č. 1: Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy.

Zdroj: vlastní zpracování dle Kraftové (2002).

Municipality vynakládají nemalé prostředky na tvorbu veřejných produktů, ale protože nebyly založeny za účelem tvorby zisku, klasická efektivnost a její růst zůstává na okraji jejich zájmu. Pozornost je spíše orientována na Paretovo zlepšení. Z tohoto důvodu u municipalit nelze hovořit o efektivnosti v klasickém pojetí. V případě municipálních firem lze vhodné ukazatele vybrat v závislosti na stanovených cílech, kdy vybrané ukazatele vypovídají o míře dosahování stanovených cílů (Kraftová, 2002).

3.12.1 Ukazatele rentability

Ukazatel rentability poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována – z vlastních nebo cizích (Sedláček, 2009).

Tento ukazatel vypovídá o tom, zda je podnik schopen zhodnotit své vložené prostředky, dosahovat zisku a vytvářet tak nové zdroje financování. Obecně lze rentabilitu vyjádřit poměrem zisku k částce vloženého kapitálu. Hodnoty ukazatelů rentability by měly ve vývoji v čase růst (Růčková, 2021).

Tento ukazatel jako nástroj hodnocení efektivnosti lze použít především u soukromých firem, pro které je tvorba zisku primárním cílem. U municipalit je ukazatel rentability jeden z nejdiskutovanějších problémů, protože municipální firmy, přestože mnohdy vedle své hlavní činnosti realizují doplňkovou hospodářskou činnost, se primárně nezaměřují na tvorbu zisku, ale vyrovnanost nákladů a výnosů. Výpočet ukazatele rentability je možné považovat za vhodný v případě, kdy municipalita vykonává doplňkovou hospodářskou činnost (Kraftová, 2002).

Mezi nejvyžívanější ukazatele této skupiny patří:

1. Rentabilita vlastního kapitálu, jež odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly činnosti financovány. Vývojové hodnoty kapitálu by měly růst a výsledek ukazatele ROA by neměl být nižší než 5 % (Fistro, 2014).
2. ROE z pohledu aktiv vyjadřuje jejich výnosnost, z pohledu pasiv výsledek hospodaření získaný z vložených finančních prostředků.

Rentabilita vlastního kapitálu se vypočítá pomocí vzorce:

$$\text{ROE}^4 = \frac{\text{Čistý zisk}^5}{\text{Vlastní kapitál}}$$

(Růčková, 2021).

⁴ Rentabilita vlastního kapitálu.

⁵ Zisk po zdanění.

Rentabilitu aktiv lze poměřovat pomocí různých forem zisku oproti hodnotě celkových aktiv, které podnik vlastní.

Rentabilita aktiv se vypočítá pomocí vzorce:

$$\text{Rentabilita aktiv ROA} = \frac{\text{Zisk (EBIT}^6\text{)}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$\text{Rentabilita aktiv ROA} = \frac{\text{Zisk (EAT}^7\text{)} + \text{Úroky (1 - t}^8\text{)}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$\text{Rentabilita aktiv ROA} = \frac{\text{EAT}}{\text{Celková aktiva}}$$

(Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Sedláček (2009) uvádí, že rentabilita aktiv má větší vypovídací schopnost, pokud je při výpočtu použit EBIT, tedy zisk před zdaněním, který není ovlivněn strukturou financování proto, že ROA je měřítkem celkové efektivnosti zkoumané činnosti.

Naproti tomu Růčková (2021) zastává názor, že do vzorce pro výpočet rentability celkových aktiv by měl vstupovat čistý zisk EAT, jehož výše odpovídá zisku k rozdělení mezi vlastníky, protože kategorie čistého zisku po zdanění se používá u všech ukazatelů, které hodnotí výkonost firmy. Doporučená hodnota ROE by měla být vyšší než 0,08 (Fistro, 2014).

3.12.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují, jak je podnik v čase schopen využívat svůj majetek, jinými slovy, jak dlouho mu trvá, než je z materiálu vyroben hotový výrobek, který se prodejem na určitou dobu přemění na pohledávku a v poslední fázi tohoto procesu opět na peníze. Každý tento ukončený proces přinese podniku zisk; čím vícekrát podnik tento proces uskuteční, tím většího zisku dosáhne. Všechny složky oběžných aktiv jsou vzájemně propojeny. Pokud by např. nastala situace, že bude mít podnik problémy s prodejem výrobků, tato situace se odrazí ve snížené fakturaci, což je příčinou snížení pohledávek

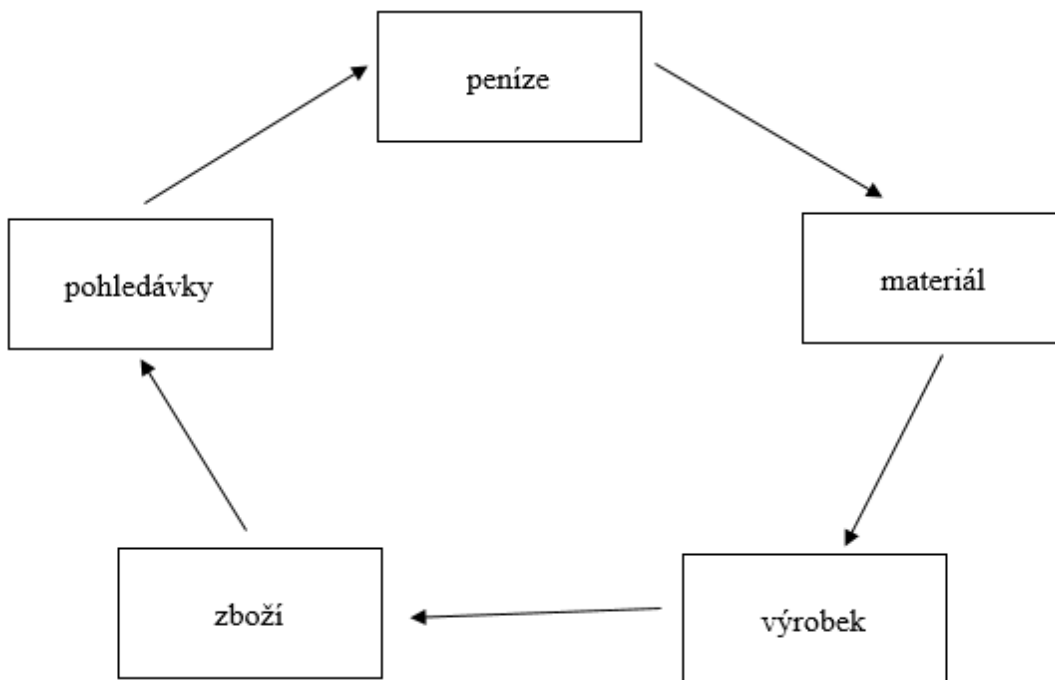
⁶ EBIT – zisk před zdaněním.

⁷ EAT – zisk po zdanění.

⁸ T je sazba daně.

a samozřejmě snížení příjmu peněžních prostředků a v neposlední řadě snížení zisku (Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Obrázek č. 2: Provozní cyklus podniku.

Zdroj: vlastní zpracování dle Ručkové (2021).

Tyto kombinované ukazatele měří vázanost kapitálu v jednotlivých formách majetku a je možné je vyjádřit dvěma způsoby:

- **rychlostí obratu** – počet obrátek aktiv za sledované období,
- **dobou obratu** – časový interval, po který trvá jedna obrátka aktiv (Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Pomocí těchto ukazatelů lze zjistit, zda podnik nakládá s investovanými finančními prostředky efektivně (Ručková, 2015).

Ukazatele aktiv je možné definovat jako ukazatele výkonnosti, vázanosti a doby obratu. Tyto ukazatele vyjadřují vázanost kapitálu na oběžných aktivech. Minimální doporučená hodnota tohoto ukazatele je 1. Pokud je výsledná hodnota tohoto ukazatele nízká, svědčí to o tom, že podnik vlastní nepřiměřené množství majetku, pro který nemá efektivní využití (Knápková et al., 2017).

Ukazatel obratu celkových aktiv bývá označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu a je možné ho vyjádřit pomocí vzorce:

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}}$$

(Růčková, 2021).

V případě, že se jedná o výrobní podnik, je pravděpodobné, že se aktiva budou obracet pomaleji. Hodnotu tohoto ukazatele nelze zobecnit, protože hodnoty jsou závislé na oboru podnikatelské činnosti (Růčková, 2021).

Podobnou vypovídací schopnost jako ukazatel obratu celkových aktiv má ukazatel obratu dlouhodobého majetku. Oba ukazatele jsou ovlivněny mírou odepsanosti majetku – tím je myšleno, že výsledek ukazatele je při stejné výši tržeb v případě větší odepsanosti majetku lepší (Knápková et al., 2017).

Obrat dlouhodobého majetku lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Dlouhodobý majetek}}$$

(Knápková et al., 2017).

Mezi další ukazatele aktivity podniku lze řadit ukazatel obratovosti zásob, pohledávek a závazků, který udává dobu, po kterou jsou tato oběžná aktiva v podniku ve formě zásob. Rychlost obratu vyjadřuje, kolikrát byl podnik schopen za určené období danou položku vrátit do peněžní podoby.

Rychlost obratu zásob vypočítáme pomocí vzorce:

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

Období, kdy je obratovost zásob vyšší a doba obratu kratší, je pro podnik nejvýhodnější (Růčková, 2021).

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje ve dnech, kolik času průměrně podnik potřebuje na to, než peněžní prostředky přemění na výrobky a výrobky následným prodejem opět na peněžní prostředky.

Ukazatel doby obratu zásob vypočítáme pomocí vzorce:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Průměrný stav zásob}}{\text{Tržby}} \times 360$$

(Knápková et al., 2017).

Ukazatel doby obratu vypočítáme pomocí vzorce:

$$\text{Doba obratu} = \frac{365}{\text{Rychlost obratu}} \text{ (ve dnech)}$$

(Růčková, 2021).

3.12.3 Ukazatele financování a zadluženosti

Pojmem zadluženost lze popsat stav, kdy podnik k financování své činnosti používá cizí zdroje, má tedy dluh vůči věřiteli. Na základě výsledku výpočtu ukazatele zadluženosti lze zhodnotit finanční kondici podniku, zejména poměr vlastních a cizích zdrojů (Růčková 2021; Černoorský, Teplý, 2011).

V soukromém sektoru mají ukazatele financování nejvýznamnější pozici. V odlišné pozici jsou tyto ukazatele u municipalit, kde převládají alokované zdroje a zpravidla převažují vlastní zdroje nad dluhy, proto je vhodné posuzovat tyto ukazatele ve vztahu k toku hotovosti, financování a rentability (Kraftová, 2002).

Základní ukazatel, který vyjadřuje **celkovou zadluženost**, se nazývá **ukazatel věřitelského rizika** (Debt ratio) a jeho hodnotu vypočítáme pomocí vzorce:

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100 = \%$$

(Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko pro věřitele

(Růčková, 2021). Knápková et al. (2017) uvádí, že v závislosti na odvětví by se hodnota tohoto ukazatele měla pohybovat v rozmezí od 30 do 60 %.

Naproti tomu Kubičková a Jindřichovská (2015) doporučují v případě tohoto ukazatele respektovat zlaté bilanční pravidlo, a to tak, že podíl by měl činit 50 %. Podíl vyšší než 50 % je známkou vyššího podílu cizích zdrojů a vyšší zadluženosti. Podíl nižší než 50 % značí sice nižší zadluženost, ale také nízké využití efektu finanční páky, čímž je myšlena výnosnost vlastního kapitálu (Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Jako doplňkový koeficient se k ukazateli věřitelského rizika používá **koeficient samofinancování** (Equity ratio) a jeho hodnotu vypočítáme pomocí vzorce:

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100 = \%$$

(Růčková, 2021).

Hodnota tohoto ukazatele u municipálních firem zpravidla převyšuje 70 %. V případě hodnoty pod 50 % je třeba municipalitě věnovat pozornost, případná hodnota pod 30 % již může značit její nestabilitu (Kraftová, 2002).

Oba tyto výše uvedené ukazatele patří mezi nejčastěji používané ukazatele finanční stability podniku. V součtu by měla být hodnota těchto ukazatelů přibližně 1, resp. 100 % (Růčková, 2021).

Dalším ukazatelem zadluženosti je **ukazatel finanční páky**, který se vypočítá pomocí vzorce:

$$\text{Financial Gearing} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 = \%$$

(Otrusínová, Kubičková, 2011),

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích nižší a míra zadluženosti vyšší. Dle Kubičkové a Jindřichovské (2015) by se optimální výše finanční páky měla pohybovat maximálně u hodnoty 4, což představuje 25 % vlastního kapitálu a 75 % kapitálu cizího.

V případě využití úročeného cizího kapitálu je možné zjistit za pomoci úrokové redukce zisku a finanční páky ziskový účinek finanční páky, tedy zda má síla finanční páky vliv na rentabilitu vlastního kapitálu, a to pomocí vzorce:

$$\text{Účinek finanční páky} = \frac{\text{EBIT}^9}{\text{EBIT} + \text{Úroky}} \times \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

(Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Pokud je výsledná hodnota ukazatele <1, znamená to, že finanční páka **snižuje** rentabilitu vlastního kapitálu. V případě, že je výsledná hodnota ukazatele >1, tak finanční páka **zvyšuje** rentabilitu vlastního kapitálu podniku (Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Ukazatel, který mezi sebou poměruje cizí a vlastní kapitál a jehož výsledná hodnota vyjadřuje míru zadluženosti vlastního kapitálu, se nazývá **ukazatel poměru cizího a vlastního kapitálu** (Debt-Equity ratio) a lze ho vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Debt Equity Ratio} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 = \%$$

(Kubičková, Jindřichovská, 2015).

Výsledná hodnota podává informaci o tom, kolik jednotek cizích zdrojů připadá na jednu jednotku zdrojů vlastních; jinými slovy kolik z jedné jednotky vlastních zdrojů by odčerpala úhrada cizích zdrojů, tj. v jaké míře je vlastní kapitál zadlužen. Je-li výsledná hodnota větší než 1, respektive 100 %, je s nadsázkou možné konstatovat, že výše vlastní kapitálu by nepokryla výši dluhů. Pokud je výsledná hodnota menší než 1, tato hodnota vypovídá o tom, že hodnota vlastního kapitálu by pokryla výši dluhů (Kubičková, Jindřichovská, 2015; Růčková 2021).

Otrusinová s Kubičkovou (2011) uvádějí, že je-li výsledná hodnota tohoto ukazatele <1, cizích zdrojů je méně a jedná se o relativně nízkou zadluženost, ale pokud je tato hodnota >1, je to známka toho že podnik využívá k financování více cizích zdrojů než těch vlastních a jde o vyšší zadluženost.

Knápková et al. (2017) ve své knize píše, že pokud je prováděna analýza zadluženosti, pozornost by měla směřovat také ke struktuře cizích zdrojů z pohledu splatnosti, protože krátkodobé cizí zdroje jsou pro podnik mnohem vyšším rizikem než cizí zdroje dlouhodobé. Nicméně toto snížené riziko je zapláceno v podobě úroků. V tomto

⁹ EBIT – Zisk před zdaněním.

případě je nejvíce využitelným ukazatelem poměr mezi dlouhodobými cizími zdroji a celkovým dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Podíl DCZ}^{10} \text{ na DK}^{11} = \frac{\text{DCZ}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{DCZ}}$$

(Knápková et al.,2017).

Pokud firma financuje svá aktiva cizími úročenými zdroji, je nezbytný významný **ukazatel úrokového krytí**, který udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky a za pomoci kterého lze zjistit, zda je podnik ze svého zisku schopen nákladové úroky splácet.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}^{12}}{\text{Nákladové úroky}}$$

(Knápková et al.,2017).

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je hodnota vyšší než 5 (Knápková et al., 2017). Růčková (2021) ve své knize zmiňuje, že v České republice se užívá jako doporučená hodnota tohoto ukazatele číslo 8.

Pro lepší posouzení možnosti zadlužení, resp. dalšího zadlužení, je možné použít **ukazatel maximální úrokové míry**:

$$\text{MÚM}^{13} = \frac{\text{Finanční náklady}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{úvěry} + \text{obligace}}$$

(Růčková, 2021).

Na významu tento ukazatel nabývá až v případě porovnání výsledné hodnoty s ukazatelem rentability. Výsledek porovnání těchto dvou ukazatelů má vypovídací hodnotu o tom, zda bude podnik schopen ufinancovat další úvěr, tedy zda splňuje podmínky k případnému dalšímu zadlužení. Je-li rentabilita vyšší než maximální úroková míra, firma splňuje podmínky pro čerpání dalšího úvěru (Růčková, 2021).

¹⁰ DCZ – Dlouhodobé cizí zdroje.

¹¹ DK – Dlouhodobý kapitál.

¹² EBIT – Výsledek hospodaření před zdaněním.

¹³ MÚM – Maximální úroková míra

3.12.4 Ukazatele likvidity

Likviditu lze charakterizovat jako schopnost podniku hradit včas své krátkodobé závazky, kdy krátkodobým závazkem je myšlen závazek splatný do jednoho roku. Ukazatele likvidity mají vypovídací hodnotu o finančním zdraví podniku. Naproti tomu likvidnost je chápána jako schopnost podniku přeměnit aktiva, např. zásoby, na peněžní prostředky (Růčková, 2021).

Likvidita by neměla být zaměňována se solventností, přestože mezi nimi existuje závislost, kterou lze dle Růčkové (2021) vyjádřit těmito slovy: „*podmínkou solventnosti je likvidita.*“ Obě jsou podmíněny likvidností aktiv.

Solventnost je nutné posuzovat v rámci delšího období a lze ji definovat jako okamžitou schopnost hradit svoje závazky v dohodnutých termínech (Růčková, 2021).

Obecně je možné ukazatele likvidity vyjádřit jako poměr toho, čím je možné platit, k tomu, co je nutné platit (Otrusínová, Kubíčková, 2011).

Likvidita se dá také vyjádřit počtem: kolikrát se hodnota krátkodobých závazků vejde do hodnoty oběžných aktiv. Základní ukazatele likvidity pracují s položkami oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Podle požadované míry jistoty lze dosadit majetkové složky s různou dobou likvidnosti – přeměnitelnosti – na peníze (Knápková et al., 2017; Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Nejčastěji používanými ukazateli municipálních firem jsou právě ukazatele likvidity. V praxi se rozlišují tři stupně likvidity. Okamžitá likvidita bývá označována jako likvidita I. stupně, pohotová likvidita jako likvidita II. stupně a běžná likvidita, která je označována jako likvidita III. stupně (Kraftová, 2002).

Ukazatel okamžité likvidity, který v rámci každoročního monitoringu hospodaření obcí od roku 2022 využívá také Ministerstvo financí ČR, vypovídá o schopnosti hradit své krátkodobé závazky s využitím finančního majetku, resp. peněžních prostředků. Ve svém pojetí je tento ukazatel přísnější než ukazatel běžné likvidity.

Okamžitá (peněžní) likvidita, která poměruje nejlikvidnější složky oběžných aktiv, je z ukazatelů likvidity nejpřísnější. Měří schopnost podniku uhradit právě splatné závazky.

Okamžitou neboli peněžní likviditu lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Okamžitá likvidita } L1^{14} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Růčková, 2021).

Likvidita je zajištěna již při výsledné hodnotě 0,2 (Sedláček, 2009).

Hodnota tohoto ukazatele by se v optimálním případě měla pohybovat okolo 1, ale tuto hodnotu lze současně považovat za hodnotu mezní, a to proto, že hodnota krátkodobých závazků použitá pro výpočet reprezentuje splatnost těchto závazků v období celého roku (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Otrusinová a Kubíčková (2011) ve své knize zmiňují, že hodnota, která je pro okamžitou likviditu doporučena, se pohybuje v rozmezí 0,2–0,5, ale současně za standardní hodnotu okamžité likvidity autorky uvádějí hodnotu blížící se 1.

Naproti tomu Růčková (2021) zastává názor, že pro Českou republiku je v dolní mezi uváděna jako doporučená hodnota 0,6, ale dle metodiky ministerstva průmyslu je tato hodnota mnohem nižší – 0,2, která je ale současně označována jako hodnota kritická (Růčková, 2021).

Ukazatel okamžité likvidity by měl nabývat hodnot v rozmezí 0,2–0,5. Vysoké hodnoty ukazatele svědčí o neefektivním využití finančních prostředků (Knápková et al., 2017).

Z důvodu vícezdrojového financování bývá tato hodnota u municipalit koncem roku vyšší, což svědčí o zhodnocení volných peněžních prostředků na konci roku. Hodnota okolo 0,2 vypovídá v soukromém sektoru o zdraví firmy (Kraftová, 2002).

Pohotová likvidita, která je označována jako likvidita II. stupně, vyjadřuje, v jakém poměru je podnik schopen krýt krátkodobé závazky svým finančním majetkem.

¹⁴ Likvidita 1. stupně.

Pohotovou likviditu lze vypočítat buď pomocí vzorce:

$$\text{Pohotová likvidita L2}^{15} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Růčková, 2021), případně lze také použít tento vzorec:

$$\text{Pohotová likvidita L2}^{16} = \frac{\text{Krátkodobý fin. majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Růčková, 2021).

Knápková et al. (2017) uvádí, že ukazatel pohotové likvidity by měl nabývat hodnot v rozmezí 1–1,5; při poměru menším než 1 se musí podnik spolehnout na případný prodej zásob.

Doporučené hodnoty pohotové likvidity jsou stanoveny v intervalu od 0,5–1,5. Dosahovaná hodnota by měla být vyšší než 1 (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Kraftová (2002) zmiňuje, že výsledná hodnota nižší než 1 poukazuje na potenciální nesolventnost a výsledná hodnota převyšující tuto hodnotu znamená, že v podniku nejsou efektivně využívány peněžní prostředky, které by měly kolovat v produkčním procesu.

Dále se budeme zabývat ukazatelem běžné likvidity, který v rámci každoročního monitoringu hospodaření obcí využívá Ministerstvo financí ČR. Běžná likvidita vypovídá o schopnosti územního samosprávného celku uhradit včas své krátkodobé závazky ze svých likvidních zdrojů. Ministerstvo financí ČR v algoritmech SIMU uvádí, že hodnota tohoto ukazatele by neměla být nižší než 1.

Běžná likvidita, která je označována jako likvidita III. stupně, vyjadřuje, kolikrát se hodnota krátkodobých závazků vejde do hodnoty oběžných aktiv (Knápková et al., 2017).

Ukazatel běžné likvidity považuje za platební prostředek, který by bylo možné použít k úhradě závazků hodnotu oběžných aktiv, čemuž odpovídá vzorec, pomocí kterého lze tuto hodnotu vypočítat (Otrusínová, Kubíčková 2011).

¹⁵ Likvidita II. stupně.

¹⁶ Likvidita II. stupně.

Běžnou likviditu lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Běžná likvidita } L3^{17} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Růčková, 2021).

Běžná likvidita vypovídá o tom, kolikrát by hodnota oběžných aktiv pokryla úhradu krátkodobých závazků podniku, jinými slovy vyjadřuje situaci, jak by byl podnik schopen uspokojit všechny osoby vůči nimž má závazky, kdyby v jednom okamžiku přeměnil všechna oběžná aktiva na peníze. Pro **běžnou likviditu** je uváděna hodnota v intervalu **1,5–2,5** (Knápková et al., 2017, Otrusínová, Kubičková, 2011).

Podnik s nevhodnou strukturou oběžných aktiv, který má např. nadměrné zásoby, neuhrazené pohledávky a nízký stav peněžních prostředků, se může poměrně snadno ocitnout v obtížné finanční situaci. Ukazatel **běžné likvidity** je měřítkem budoucí solventnosti podniku a optimální hodnota by měla být **vyšší než 1,5** (Sedláček, 2009).

Úzkou vazbu na ukazatel běžné likvidity má čistý pracovní kapitál. Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech je vypočítán pomocí vzorce:

$$\text{Podíl } \check{C}\text{PK}^{18} \text{ na OA}^{19} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Krátkodobé cizí zdroje}}{\text{Oběžná aktiva}}$$

Aby se mohl podnik prezentovat jako finančně stabilní, hodnota podílu pracovního kapitálu na oběžném majetku by se měla pohybovat mezi 30–50 % (Knápková et al., 2017).

3.13 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie, který je typický pro municipální sféru, posuzuje míru finanční soběstačnosti municipalit na bázi výnosové a nákladové nebo příjmové a výdajové (Otrusínová, Kubičková, 2011).

3.13.1 Autarkie z hlavní činnosti

Soběstačnost lze chápat jako vyjádření skutečnosti, zda firma z hlavní činnosti dosahuje takové výše výnosů, která pokryje náklady s touto činností spojené.

¹⁷ Likvidita III. stupně.

¹⁸ Čistý pracovní kapitál

¹⁹ Oběžná aktiva

Ukazatel autarkie z hlavní činnosti lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}} \times 100 = v \%$$

Ukazatel by měl v optimálním případě dosahovat hodnoty vyšší než 1, resp. 100 %, což značí, že výnosy jsou vyšší než náklady (Otrusinová, Kubičková, 2011).

Naproti tomu Kraftová (2002) upozorňuje, že vzhledem k tomu, že municipality nejsou zřizovány primárně jako ziskové firmy, hospodářský výsledek, který je rozdílem výnosů a nákladů, může být jako kritérium soběstačnosti a efektivnosti velmi sporný. Do výnosů z hlavní činnosti oproti celkovým výnosům nejsou zahrnuty především výnosy z transferů ze sdílených daní a poplatků a také finanční výnosy, které spočívají především ve výnosech z přecenění majetku města reálnou hodnotou a úroky.

Náklady vynaložené na hlavní činnost jsou oproti celkovým nákladům očištěny o finanční náklady v podobě úroků z financování cizími zdroji, náklady na transfery a v neposlední řadě do celkových nákladů není zahrnuta daň z příjmu (Kraftová, 2002).

3.13.2 Autarkie na bázi příjmů a výdajů

Kraftová (2002) považuje za vhodnější posuzovat soběstačnost municipalit na příjmové a výdajové bázi, protože příjmy a výdaje jsou zachycovány v okamžiku, kdy jsou skutečně realizovány. Oproti tomu je pro aktuální princip rozhodující moment vzniku pohledávky nebo závazku, nikoli až jejich úhrada.

Autarkii na bázi příjmů a výdajů lze vypočítat pomocí vzorce:

$$\text{Celková autarkie} = \frac{\text{Příjmy}}{\text{Výdaje}} \times 100 = v \%$$

(Kraftová, 2002).

Příjmy pro výpočet celkové autarkie jsou očištěny o investiční příjmy, čímž je myšleno, že do těchto příjmů nejsou zahrnuty investiční dotace a transfery. Stejně tak jsou očištěny výdaje, do kterých nejsou zahrnuty investiční výdaje v podobě kapitálových výdajů. Oba ukazatele lze hodnotit pozitivně v případě, že jejich výsledná hodnota je rovna 100 %. Pokud je hodnota pod úrovní 100 %, je to známka toho, že municipální firma vykazuje

nedostatečné krytí svých nákladů výnosy nebo výdajů příjmy. Naopak v případě výsledné hodnoty nad úrovní 100 % je třeba uvažovat o lepším zhodnocení dočasně volných finančních prostředků (Kraftová, 2002).

4 Praktická část práce

Úvod praktické části práce je věnován představení města Turnov s ohledem na jeho charakteristiku, rozlohu, polohu a demografický vývoj obyvatelstva. S ohledem na lokalitu, ve které se město Turnov nachází, jsou zde také zmíněny zajímavosti a památky Turnova. Dále je úvodní část věnována popisu občanské vybavenosti a struktúře majetku města.

4.1 Charakteristika města Turnov

4.1.1 Charakteristika města

Město Turnov se nachází v Libereckém kraji v okrese Semily. V rámci Libereckého kraje, ve kterém leží 215 obcí, patří Turnov mezi pět obcí s počtem obyvatel vyšším než 10 tisíc. Od 1. 1. 2021 má Turnov ve správním obvodu v působnosti 37 obcí. Pouze dvě obce, Turnov a Rovensko pod Troskami, užívají statut města. Turnov je jediným správním obvodem v Libereckém kraji, který je tvořen obcemi ze tří okresů. 21 obcí se nachází v okrese Semily, 13 obcí v okrese Liberec a 3 obce v okrese Jablonec nad Nisou. Turnov je obec s rozšířenou působností, což znamená, že vykonává vybrané činnosti přenesené působnosti (státní správy) pro obce spadající do jeho správního obvodu. Turnov je obec s pověřeným matričním a stavebním úřadem. Začínajícím podnikatelům je ve městě k dispozici živnostenský úřad. Turnov má 22 základních sídelních jednotek, jejichž hustota osídlení je 631,78 ob./km². Město je rozčleněno 167 ulicemi. Turnov je považován za administrativní a průmyslové centrum regionu s velmi rozsáhlou infrastrukturou (ČSÚ, 2009a, Kříž et al., 2022).

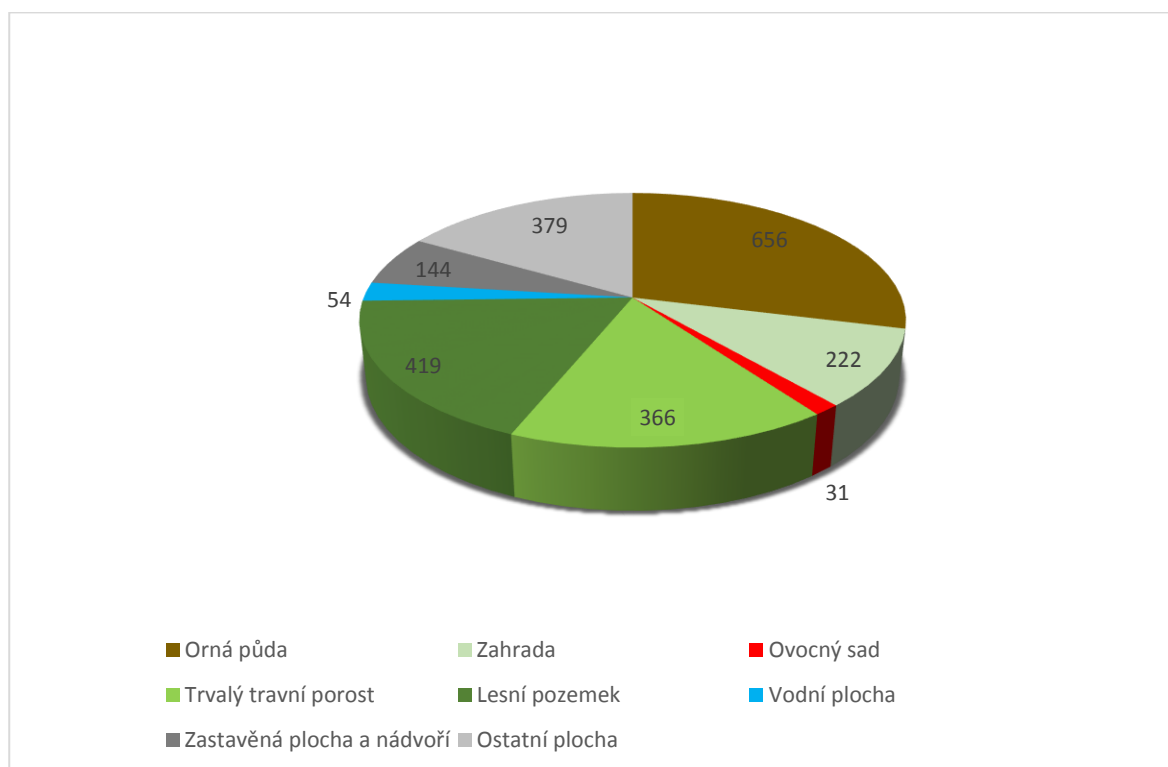
4.1.2 Poloha města

Město Turnov se nachází regionu soudržnosti Severovýchod, statistický kód LAU 2: CZ0514577626. Město je právem nazýváno jako „srdce Českého ráje.“ Z pohledu významné turistické lokality je město součástí Globálního geoparku UNESCO Český ráj, přičemž město slouží jako západní vstupní brána. Turnov leží na středním toku Jizery (Město Turnov, 2000d).

4.1.3 Rozloha města

Město Turnov je rozděleno na 5 katastrálních území, a to Turnov, Bukovina u Turnova, Daliměřice, Malý Rohozec a Mašov, jejichž celková rozloha je 2 271 ha. Výměrou se Turnov řadí na 5. místo v okrese Semily, co se rozlohy týče. V grafu č. 1 níže jsou znázorněny druhy pozemků, které se na katastrálním území města nacházejí.

Graf č. 1: Druhy a výměry pozemků na území města Turnov (2018–2022, v ha).

Zdroj: vlastní grafické zpracování na základě dat ČSÚ (2017d).

Z grafu č. 1 je patrné, že nejvyšší podíl na území města zaujímá orná půda (celkem 655,89 ha), což představuje 28,86 % celkového území. Lesní pozemky tvoří 18,45 % území. Na území o celkové výměře 419,34 ha jsou rozloženy lesní pozemky. Trvalý travní porost tvoří 16,10 % celkového území. Ostatní plocha, do které jsou zahrnuty např. silnice, manipulační plochy, sportoviště, hřbitovy aj., zaujímá 379,22 ha. Zahrady, které jsou považovány za lidmi upravené pozemky, představují téměř 10 % celkového území. Zastavěná plocha a nádvoří se v rámci území města rozkládá na 144,07 ha. Vodní plocha zaujímá 53,73 ha a prostor o rozloze 30,50 ha představují ovocné sady.

4.2 Historie města

První písemná zmínka o Turnovu jako takovém pochází z doby před 750 lety. V té době již v Turnově existovalo sídlo a byl užíván lemberskou větví rodu Markvartilců. Důkazem toho, že město vzniklo již v polovině 13. století, je existence dominikánského kláštera, s jehož založením je spojena svatá Zdislava, jejíž úmrtí je datováno do roku 1252. Z tohoto století pochází také dochovaná pec, která byla nalezena v nynější Dvořákově ulici č. p. 287. V období 16. století je pro Turnov charakteristická výroba zaměřená na sklářství; důkazem toho byla řada brusičských dílen, které upravovaly a brousily zdejší a dovážené drahé kameny.

Dominantou města je jeden z prvních novogotických kostelů v Čechách – kostel Narození Panny Marie, jehož výstavba byla zahájena roku 1825 a trvala třicet let. Ve druhé polovině 19. století se Turnov s příchodem prvních vlaků a výstavbou pozemních komunikací stal důležitým komunikačním uzlem. Velmi důležitým odvětvím průmyslu zůstalo broušení drahých kamenů. Zásadní význam pro rozvoj granátového šperkařství, ale třeba i rytí drahokamů, měl v roce 1884 vznik odborné školy pro broušení a zasazování drahokamů, tzv. šperkařské průmyslové školy. Lidé žijící v Turnově toužili vybudovat „velký Turnov“. Primární bylo získat pozemky, na kterých bylo v letech 1920–1923 postaveno 27 domů s 36 byty, čímž se začala rozšiřovat městská zástavba. Období dvou světových válek proměnilo obecní hospodářství ve městě. V poválečném období Turnov zažívá ekonomický rozvoj hlavně díky sklářskému a kamenářskému průmyslu (Kříž et al., 2022).

Významným dokladem zájmu o vlastní historii a její uchování a předávání budoucím generacím je péče o městskou kroniku. Tato povinnost byla dána již v roce 1920 zákonem, který je platný dodnes. První zápis do kroniky města Turnova je datován do roku 1918 (Město Turnov, 2000g).

4.3 Zajímavosti, památky a cestovní ruch v Turnově

Turnov je od roku 2011 členem Národní sítě zdravých měst České republiky a vyvíjí činnost v projektu Turnov – Zdravé město. Národní síť Zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel.

Jednou z forem, jak se mohou obyvatelé města zapojit do rozvoje města, je tzv. participativní rozpočtování, kdy mohou místní obyvatelé rozhodovat o využití části městského rozpočtu na realizaci konkrétní akce v rámci projektu Zdravého města Turnova. Například v roce 2022 obyvatelé Turnova rozhodli o tom, že město poskytlo 700 000 Kč na vítězný návrh, který spočíval v doplnění herních prvků do zahrady Základní školy v Mašově (Město Turnov, 2000a,b).

Město Turnov je vyhledávaným turistickým cílem nejen pro svou polohu v nádherné krajině Českého ráje. Turnov je považován za srdce Českého ráje a právem je tak i nazýván. Díky výrobě šperků s českými granáty je město známo jako město drahých kamenů. Turnov je sám o sobě místem vyhledávaným pro své kulturní památky, které k městu nemyslitelně patří, např. Chrám Narození Panny Marie kostel svatého Františka s Assisi, který je umístěn na náměstí, synagoga Turnov, která byla vystavěna v roce 1719, židovský hřbitov, hrad Valdštejn, Státní zámek Hrubý Rohozec a v neposlední řadě Muzeum Českého ráje. Součástí muzea je Dlaskův statek, který je typickou ukázkou tradiční lidové architektury turnovského typu z 18. století. Kamenářský dům, který je poslední turnovskou stavbou představující typ roubeného městského domu, slouží jako místo pro výstavy. Další objekt ve městě, který stojí za zmínku, je například galerie Granát, ve které mohou malí návštěvníci najít a na památku si odnést surový český granát (O městě Turnov, 2011).

Turnov a jeho okolí patří mezi „nejvýznamnější oblasti turistického ruchu nejen v Libereckém kraji, ale i v celé České republice“ (Kříž et al., 2022). Město Turnov je svým umístěním v regionu řazeno k městům s nejvyšším potenciálem rozvoje cestovního ruchu. Velmi důležitou oblastí pro podporu cestovního ruchu jsou informační služby a marketing, které se městu prostřednictvím Regionálního informačního turistického centra a Sdružení Český ráj daří rozvíjet. Turnov spravuje městskou památkovou zónu a průběžně zajišťuje opravy památek. „Hrad Valdštejn, který je ve vlastnictví města, se podařilo s pomocí Programu záchrany architektonického dědictví z Ministerstva kultury ČR a z dotačního programu Libereckého kraje velmi dobře opravit“ (Kříž et al., 2022).

V rámci zlepšení občanské vybavenosti a podpory cestovního ruchu město Turnov v roce 2017 vystavělo koupaliště, které do města především v období letních měsíců přiláká návštěvníky. S ohledem na náročnost provozování koupaliště zajišťuje jeho chod městem zřízená právnická osoba – Městská sportovní s. r. o., ve které má město Turnov 100% majetkový podíl.

Dle statistik návštěvnost regionu roste, přestože různá šetření potvrdila, že v oblasti ubytování, stravování a dopravy je nabídka ve městě pro turisty nedostatečná (Město Turnov, 2000e)

V tabulce č. 7 je zaznamenán počet a kapacita ubytovacích zařízení, která jsou v Turnově provozována podnikatelskými subjekty.

Tabulka č. 7: Ubytovací zařízení v Turnově (2018–2022).

Ubytovací zařízení	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zařízení	13	13	14	14	14
Pokoje	230	238	244	233	244
Lůžka	620	638	648	626	628
Hosté	10 877	11 880	11 974	13 243	22 694
Počet přenocování	20 326	28 726	28 980	30 768	50 687
Meziroční změna počtu hostů v %	x	9,22	0,79	10,60	71,37
Meziroční změna přenocování v %	x	41,33	0,88	6,17	64,74

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2017e).

Z údajů v tabulce č. 7 je patrné, že v rámci sledovaného období se počet ubytovacích zařízení výrazně neměnil. Signifikantní nárůst byl ale zaznamenán jak v počtu hostů, kteří ubytovací zařízení využili, tak v počtu přenocování.

Ve vazbě na ubytovací zařízení, která jsou v Turnově provozována, je v tabulce č. 8 zaznamenán vývoj příjmu z místního poplatku z pobytu, které město obdrželo od provozovatelů výše zmíněných ubytovacích zařízení. Místní poplatek z pobytu je poplatkem, který s účinností od 1. ledna 2020 nahrazuje v zákoně o místních poplatcích poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity. Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt v obci u jednotlivého poskytovatele pobytu, pokud délka tohoto pobytu nepřekročila 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Vyhláškou města Turnov byl po celou dobu sledovaného období místní poplatek z pobytu stanoven ve stejné výši, a to v částce 21 Kč / den / dospělá osoba (Město Turnov, 2000c).

Tabulka č. 8: Místní poplatek z pobytu (2018–2022, v tis. Kč).

Místní poplatek z pobytu	2018	2019	2020	2021	2022
Poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, místní poplatky z pobytu	402,02	498,39	480,54	525,71	456,88
Meziroční změna příjmu v %	x	23,97	-3,58	9,40	-13,09
Daňové příjmy svěřené	42 355,87	38 510,33	37 537,98	38 278,01	39 622,91
Podíl místních poplatků ke svěřeným příjmům v %	0,95	1,29	1,28	1,37	1,15
Bazický index v %	1,00	1,24	1,20	1,31	1,14

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018-2022).

Z tabulky č. 8 je patrné, že příjem z místního poplatku z pobytu měl ve sledovaném období kolísající tendenci. Velmi významný nárůst byl zaznamenán v roce 2019, kdy se tento příjem zvýšil o více jak 96 tis. Kč a 23,97 %. Z údajů bazického indexu vyplývá, že nejvyšší nárůst oproti prvnímu roku sledovaného období byl zaznamenán ve výši 31 % v roce 2021. S ohledem na skutečnost, že svěřené daňové příjmy, do nichž je řazen právě výše zmíněný místní poplatek z pobytu, představují na celkových daňových příjmech v rámci sledovaného období průměrný podíl 8,5 %, lze příjem z místního poplatku z pobytu, který tvoří v průměru 1,21 % svěřených příjmů, považovat za stabilní a významný příjem města.

4.4 Demografická struktura obyvatelstva

4.4.1 Historický demografický vývoj obyvatelstva

První historické sčítání lidu bylo v Turnově provedeno dne 31. října 1857. V tabulce č. 9 je znázorněn historický vývoj počtu obyvatel od roku 1857 do současnosti.

Tabulka č. 9: Historický vývoj počtu obyvatelstva (1857–2021).

Rok	1857	1869	1900	1930	1950	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Počet obyvatel	6 525	6 849	9 028	11 541	11 268	13 633	14 550	14 398	14 465	14 472	14 174

Zdroj: vlastní zpracování z údajů Kroniky města Turnov.

4.4.2 Demografický vývoj obyvatelstva

Město Turnov je počtem obyvatel považováno za největší město okresu Semily a je čtvrté v pořadí v rámci Libereckého kraje. V rámci České republiky se město počtem obyvatel řadí na 92. místo (Město Turnov, 2000d). V tabulce č. 10 je zaznamenán vývoj počtu obyvatel ve městě Turnov dle jednotlivých věkových skupin.

Tabulka č. 10: Vývoj počtu obyvatelstva (2018–2022).

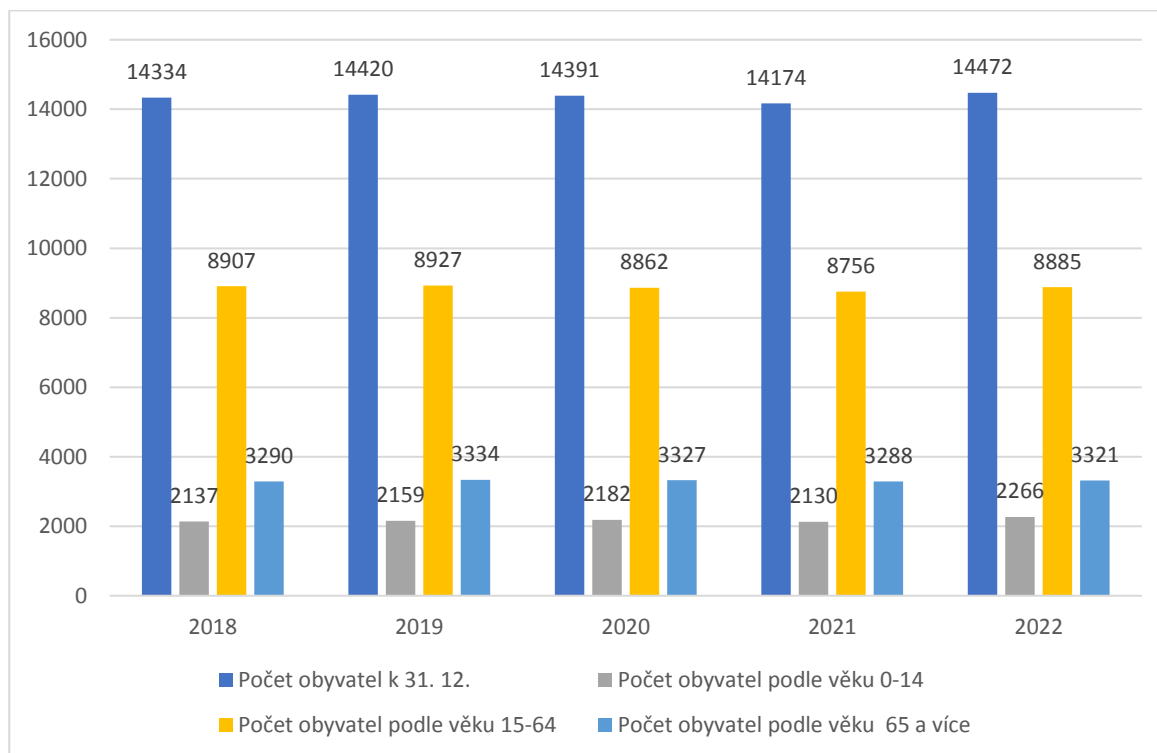
Rok	Počet obyvatel k 31. 12.	Bazický index v %	Počet obyvatel podle věku			Počet cizinců	Průměrný věk	Index stáří v %
			0-14	15-64	65 a více			
2018	14 334	1,000	2 137	8 907	3 290	340	44	154
2019	14 420	1,006	2 159	8 927	3 334	342	44	154,4
2020	14 391	1,004	2 182	8 862	3 327	340	44	152,5
2021	14 174	0,989	2 130	8 756	3 288	341	44,3	154,4
2022	14 472	1,010	2 266	8 885	3 321	370	44	146,6

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů (ČSÚ, 2017a).

Dle údajů uvedených v tabulce č. 10 je patrné, že město Turnov ve sledovaném období vykazuje poměrně setrvalý stav počtu obyvatel. Nejméně obyvatel ve městě žilo v roce 2021 – 14 174 obyvatel. Nejvíce obyvatel zde žilo v roce 2022, kdy se počet obyvatel zvýšil oproti předchozímu roku, a to o 2,1 % na 14 472 obyvatel. Průměrný věk obyvatel byl ve sledovaném období konstantní, a to 44 let, vyjma roku 2021, kdy se průměrný věk zvýšil na 44,3 let. Nejvyšší podíl přesahující 61 % z celkového počtu obyvatel má skupina obyvatel ve věku 15–64 let. Index stáří, jehož výsledek je poměr počtu obyvatel ve věku 65 a více let k počtu obyvatel ve věku 0–14 let (ČSÚ, 2009b), měl kolísající tendenci. Nejnižší hodnota indexu stáří byla vykázána v roce 2020, což znamená, že na 152 osob starších 65 let připadalo v tomto roce 100 osob ve věku 0–14 let.

Z grafu č. 2 je na první pohled patrné, že město Turnov v rámci pětiletého sledovaného období nezaznamenalo v počtu obyvatel žádné výrazné změny. Další údaj, který nám graf poskytne, je informace o tom, že ve městě v průběhu pětiletého sledovaného období žilo nejvíce obyvatel ve věku mezi 15 a 64 lety. Tato skupina obyvatel tvoří nejvyšší podíl na celkovém počtu obyvatel, a to více jak 61 %.

Graf č. 2: Počet obyvatel podle věku (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování na základě údajů ČSÚ (2017a).

Údaje týkající se vývoje pohybu obyvatelstva v rámci pětiletého sledovaného období jsou zaznamenány v tabulce č. 11.

Tabulka č. 11: Vývoj pohybu obyvatelstva (2018–2022).

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Migrační přírůstek	Celkový přírůstek
2018	143	179	397	339	-36	58	22
2019	145	179	440	320	-34	120	86
2020	172	206	370	365	-34	5	-29
2021	121	223	446	348	-102	98	-4
2022	118	180	756	396	-62	360	298

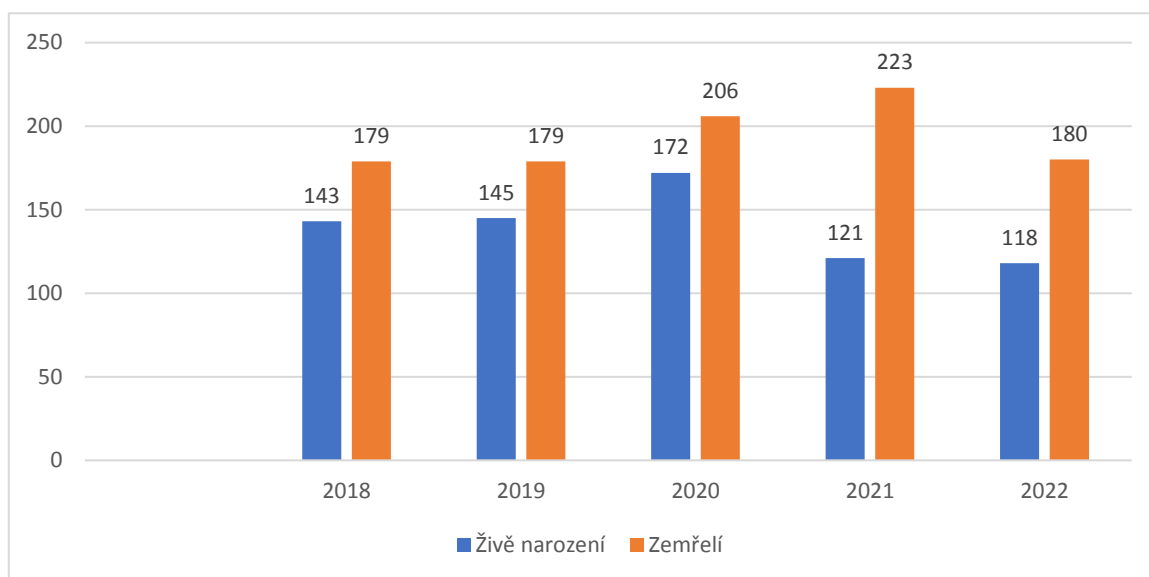
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2017b).

Z výše uvedených údajů v tabulce 11 vyplývá, že v letech 2018–2020 měl počet živě narozených dětí stoupající tendenci. V následujících dvou letech počet živě narozených poklesl. Po celou dobu sledovaného období počet zemřelých převyšuje počet živě narozených, z čehož je zřejmé, že výsledný přirozený přírůstek obyvatel je po celou dobu

sledovaného období záporný. Nejvýznamnější pohyb obyvatel jak v počtu 756 přistěhovalých, tak v počtu 396 vystěhovalých město zaznamenalo v roce 2022. V tomto roce byl také zaznamenán nejvyšší celkový přírůstek v počtu obyvatel, a to 298.

Z grafu č. 3 je patrné, že po celou dobu sledovaného období počet zemřelých převyšuje počet živě narozených.

Graf č. 3: Živě narození a zemřelí (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování na základě dat ČSÚ (2017b).

4.5 Občanská vybavenost a majetek města Turnov

4.5.1 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost je pojem, který má vypovídací hodnotu o vybavení území, které popisuje standard životní úrovně obyvatel v obci. Do občanské vybavenosti lze řadit všechny stavby, pozemky či plochy určené pro vzdělávání a výchovu, pro sociální a zdravotní služby, místa vymezená pro péči o rodinu, kulturu, stravování, vědu, výzkum, tělovýchovu a sport, obchodní příležitosti i veřejnou správu. Patří sem také pozemky související s dopravní a technickou infrastrukturou a veřejným prostranstvím, kterým je například park či jiná zelená plocha nebo náměstí.

Město Turnov je zřizovatelem osmi mateřských škol, jejichž celková kapacita je 558 míst, a čtyřech základních škol, z nichž jedna škola má pouze první stupeň. Zároveň je

zřizovatelem Základní umělecké školy Turnov a Střediska volného času Žlutá ponorka. Kromě základních škol působí v Turnově i speciální školy – pomocná, zvláštní a základní a mateřská škola při nemocnici. Dětské centrum Sluníčko je zaměřeno na výchovu, vzdělávání a léčbu dětí s kombinovanými vadami. Vybavenost středními školami všeobecného i odborného zaměření je v Turnově nadstandardní. Významné postavení zaujímá zejména Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola, která od svého založení v roce 1884 vychovala tisíce specialistů umělecky zaměřených na broušení a rytí drahých kamenů.

Dalšími středními školami, kterými se Turnov může pyšnit, jsou Obchodní akademie, Hotelová škola a Střední odborná škola, Gymnázium Turnov a Střední zdravotnická škola Turnov.

Turnov a jeho spádová oblast má poměrně bohatý společenský život. Nabídku kulturního vyžití zajišťuje především Kulturní centrum Turnov, které pořádá nebo spolupřádá až 1 000 akcí ročně. Služby jsou využívány jednak místními obyvateli, ale také obyvateli z okolí, a zároveň ztraktivňují město jako destinaci cestovního ruchu. Dalším kulturně vzdělávacím zařízením je Městská knihovna Antonína Marka Turnov a Městské divadlo. Součástí občanského vybavení města je smuteční rozlučková síň situovaná na okraji historického centra města. Pro sportovní využití nejen obyvatelů města slouží areál Městská sportovní Turnov, s.r.o. a velký sportovní komplex Maškova zahrada.

Turnov je považován za důležitý dopravní uzel. Kříží se zde rychlostní silnice R10 vedoucí na Prahu a R35 vedoucí na Liberec. Železniční stanice Turnov patří mezi jeden z hlavních železničních uzlů Libereckého kraje. Vede sem mimo jiné železniční trať 070 Praha-Turnov. V Turnově je provozovna ČSAD Semily a. s., autobusové nádraží v dolní části města a autobusové stanoviště u nádraží Turnov. V Turnově také funguje městská autobusová doprava (Město Turnov, 2000e).

4.5.2 Majetek města Turnov

V této části práce je prostřednictvím zkrácené rozvahy v tabulce č. 12 nahlédnuto na majetek města Turnov. V tabulce č. 12 jsou v rámci sledovaného období zaznamenány hodnoty a struktura dlouhodobého majetku města Turnov.

Tabulka č. 12: Hodnoty a struktura dlouhodobého majetku (2018–2022, v tis. Kč).

Název položky v rozvaze	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
Stálá aktiva	1 959 180,66	2 025 892,11	2 085 890,15	2 029 280,66	2 155 685,57
Dlouhodobý hm. majetek, DHM	1 063 153,99	1 121 288,00	1 210 382,40	1 155 131,55	1 278 895,50
Pozemky	71 852,55	73 815,05	95 355,47	97 577,02	130 608,04
Kulturní předměty	1 188,56	1 183,56	1 183,56	1 183,56	1 183,56
Stavby	914 174,66	941 802,13	984 443,14	981 857,28	1 013 853,83
Hmotné movité věci, soubory	36 666,73	36 629,47	35 103,23	30 920,81	28 684,97
Nedokončený DHM	37 150,09	65 454,91	91 739,86	41 543,95	54 323,64
DHM určený k prodeji	2 121,40	2 121,40	2 121,40	1 873,00	48 663,00
Dlouhodobý finanční majetek, DFM	887 041,23	895 756,45	867 888,99	867 888,99	872 828,61
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	440 164,69	441 164,69	501 202,45	501 202,45	506 142,07
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	322 946,54	330 236,54	337 526,54	344 816,54	352 106,54
Pořizovaný DFM	123 930,00	124 355,22	29 160,00	21 870,00	14 580,00
Podíl DHM k celk. aktivům v %	51,68	52,42	53,99	53,76	56,36
Podíl DFM k celk. aktivům v %	43,12	41,88	38,71	40,39	38,47
Meziroční změna stálých aktiv v %	x	3,41	2,96	-2,71	6,23
Bazický index DHM	1,00	1,05	1,14	1,09	1,20
Bazický index pozemky	1,00	1,03	1,33	1,36	1,82
Bazický index stavby	1,00	1,03	1,08	1,07	1,11

Zdroj: vlastní zpracování z údajů rozvahy (2018–2022).

Z údajů zkrácené rozvahy v tabulce č. 12 je na první pohled zřejmé, že hmotný majetek města s průměrným podílem na stálých aktivech vyšším jak 53 % převyšuje majetek finanční. Stálá aktiva, měla ve sledovaném období, vyjma roku 2021, rostoucí tendenci. Hodnota dlouhodobého hmotného majetku se v průběhu časové osy meziročně zvyšovala. U hodnoty dlouhodobého finančního majetku byla ve sledovaném období zaznamenána mírná kolísající tendence. Z údajů bazického indexu vyplývá, že se hodnota dlouhodobého hmotného majetku v průběhu časové osy zvýšila o 20 %. Hodnota pozemku dle bazického indexu v průběhu pěti let vzrostla celkově o 82 % a hodnota staveb byla navýšena o 11 %. Dlouhodobý finanční majetek představuje z celkových aktive průměrný podíl ve výši 40,51 %. Téměř celý tento podíl tvoří hodnoty majetkových účastí města a jím zřízených právnických osob a majetková účast ve společnosti a. s. Krajská nemocnice Liberec.

Již první rok sledovaného období byl zaznamenán na účtu 021 stavby významný pohyb, a to nárůst ve výši 112 150 tis. Kč. Tato částka obsahovala především částky ve výši

74 944 tis. Kč za rekonstrukci budovy Nové radnice, 4 595 tis. Kč za instalaci nového veřejného osvětlení ve městě a 2 964 tis. Kč za výstavbu nové tribuny na atletickém stadionu.

V roce 2019 byl dlouhodobý majetek navýšen zejména proto, že město vykoupilo od fyzických a právnických osob pozemky, které má město v plánu použít na podporu bydlení v Turnově. Navýšení nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku bylo způsobeno proúčtováním projektové dokumentace v hodnotě 11 000 tis. Kč ke 12 investičním akcím. Další navýšení hodnoty ve výši 21 500 tis. Kč. proběhlo v souvislosti s rekonstrukcí Nádražní ulice v Turnově a nástavbou pro denní stacionář MŠ Sluníčko.

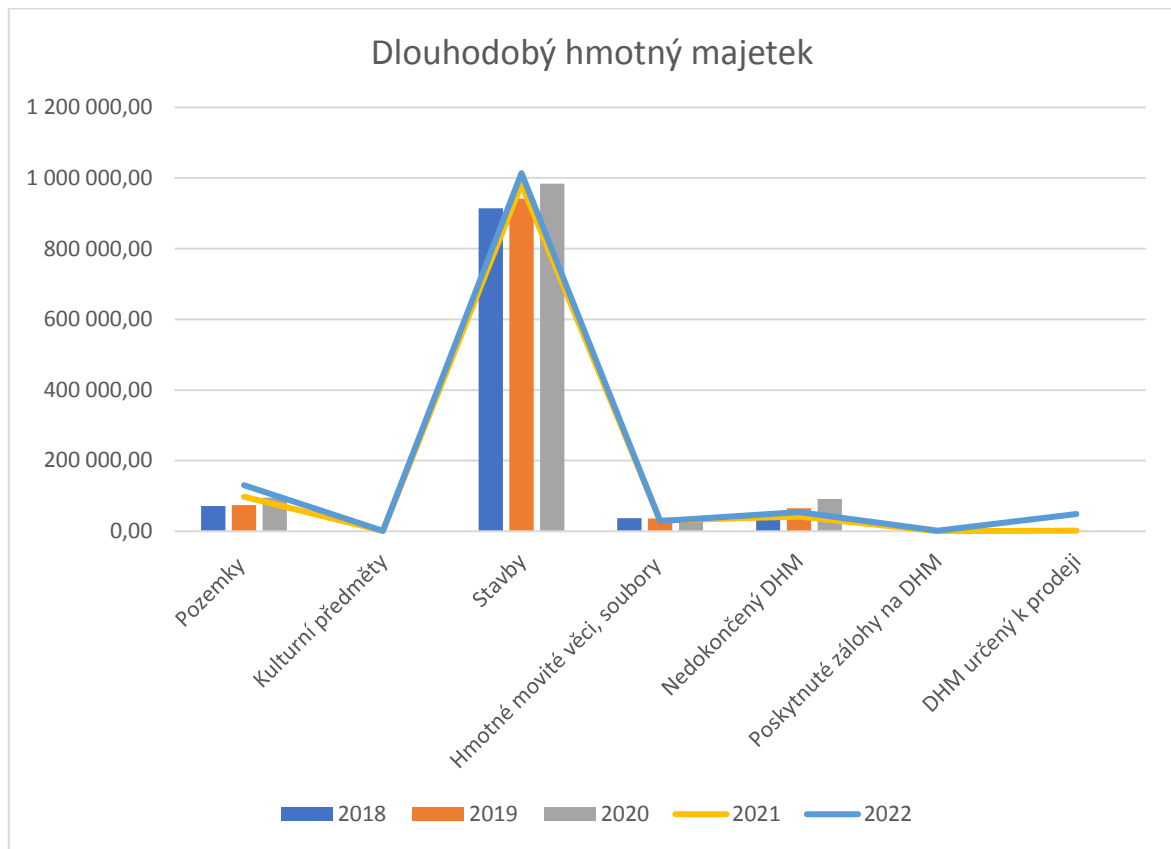
V roce 2020 byl stejně jako v předchozích dvou letech, zaznamenán nárůst hodnoty na účtu 021 stavby, a to v souvislosti s modernizací učeben na třech základních školách ve výši 10 415 tis. Kč a převedením staveb Městské sportovní Turnov s. r. o. v hodnotě 34 714 tis. Kč. Účet 042 nedokončený dlouhodobý hmotný majetek byl např. navýšen o 42 755,42 tis. Kč z důvodu výstavby Alzheimer centra.

V roce 2021 bylo do majetku města Turnov zařazeno Polyfunkční komunitní centrum Focus a v této souvislosti byl účet stavby navýšen o hodnotu 29 858 tis. Kč. Nové informační centrum, které je umístěno na náměstí Českého ráje a slouží jako záchytný bod pro návštěvníky města, je přínosem do majetku města ve výši 6 604 tis. Kč, o kterou byl účet stavby taktéž navýšen.

V roce 2022 opět došlo k významným pohybům na majetkových účtech: nákup stavby na Koňském trhu v objemu 16 833 tis. Kč, dále byla technicky zhodnocena budova informačního centra o hodnotu 14 807 tis. Kč. K zakoupené stavbě na Koňském trhu byl přikoupen související pozemek v objemu 25 707 tis. Kč; tyto pozemky významně přispěly k navýšení na majetkovém účtu. Účet dlouhodobého majetku k prodeji byl navýšen z důvodu prodeje pozemků o výměře 19 tis. m² určených k zástavbě obchodně-průmyslové zóny Vesecko (Město Turnov, 2000f). Podrobně jsou investiční akce města popsány v kapitole 4.8.2. Kapitálové výdaje.

Z grafu č. 4 je na první pohled patrné, že ve sledovaném období tvořily největší část hmotného dlouhodobého majetku města stavby s průměrným podílem na dlouhodobém hmotném majetku přesahujícím 83 % a pozemky, jejichž průměrný podíl činí téměř 8 %.

Graf č. 4: Struktura dlouhodobého hmotného majetku (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z údajů rozvahy (2018–2022).

Město Turnov je zřizovatelem právnických osob a společností s ručením omezeným, v nichž uplatňuje rozhodující vliv, je jejich jediným společníkem a má zde 100 % majetkovou účast. Tyto společnosti zajišťují služby, které jsou k dispozici jak obyvatelům města, tak jeho návštěvníkům a turistům. Městská sportovní Turnov s. r. o. např. provozuje sportovně rekreační areál Maškova zahrada, v němž v rámci podpory cestovního ruchu a zlepšení občanské vybavenosti město v roce 2017 vystavělo koupaliště a sportovní halu, ve které je návštěvníkům v zimních měsících k dispozici ledová plocha na bruslení.

Majetkové účasti, které městu plynou na základě jím zřízených právnických osob, představují v rámci finančního dlouhodobého majetku průměrný podíl 54,44 %. Hodnota majetkových účastí byla v průběhu časové osy městem Turnov navyšována.

V níže uvedené tabulce č. 13 jsou uvedeny právnické osoby, v nichž mělo město po celou dobu sledovaného období 100 % majetkové podíly. Hodnota součtu těchto podílů je v rozvaze, jejíž část je znázorněna v tabulce č. 12, evidována pod názvem Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem.

Tabulka č. 13: Majetkové podíly ve zřízených právnických osobách (2018 a 2022, v tis. Kč).

Rok	Městská teplárenská Turnov, s. r. o.	Městská sportovní Turnov, s. r. o.	Kulturní centrum Turnov, s. r. o.	Turnovské odpadové služby, s. r. o.	Technické služby Turnov, s. r. o.
2018	31 075,53	243 153,82	151 494,24	150	14 291,10
2022	31 075,53	296 476,36	159 209,46	150	14 291,10

Zdroj: vlastní zpracování z údajů závěrečného účtu (2018–2022).

Na základě převodu nemovitého majetku do základního kapitálu korporace Městská sportovní Turnov, s. r. o. a nepeněžního vkladu korporaci Kulturní centrum Turnov, s. r. o. byly u těchto korporací majetkové podíly města navýšeny. Součástí finančního dlouhodobého hmotného majetku zaznamenaného v tabulce č. 13 je dále majetková účast města Turnov v a. s. Krajská nemocnice Liberec, která vznikla fúzí veškerého jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů společnosti Panochova nemocnice Turnov, s. r. o. V roce 2018 činila majetková účast města 322 946,54 tis. Kč. V průběhu sledovaného období se hodnota tohoto podílu lineárně zvyšovala. K 31. 12. 2022 je hodnota majetkové účasti města celkem 352 106,54 tis. Kč (Město Turnov, 2000f).

4.6 Analýza rozpočtu města Turnov

V této části bakalářské práce je provedena analýza rozpočtu města Turnov. Význam finanční analýzy a související pojem rozpočet a závěrečný účet je popsán v teoretické části práce. Město Turnov sestavuje v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů za každý uplynulý rok tzv. závěrečný účet, který mimo jiné obsahuje výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přílohu účetní závěrky, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Město Turnov nevykonává hospodářskou činnost. Data potřebná pro zpracování finanční analýzy byla čerpána ze závěrečných účtů města Turnov za období let 2018–2022.

4.6.1 Schválený rozpočet

V tabulce č. 14 jsou zaznamenány hodnoty schváleného rozpočtu města Turnov za časové období pěti let, 2018–2022. Již na první pohled je z údajů tabulky č. 14 patrné, že rozpočet města byl ve sledovaném období, vyjma roku 2021, schválen se záporným

saldem, tudíž jako schodkový. S ohledem na skutečnost, že v případě schválení schodkového rozpočtu musí být zdroj financování schodku znám předem, součástí schváleného rozpočtu je také plánované financování. Město Turnov dle údajů níže plánovalo schodky rozpočtu kryt v roce 2018 přijetím dlouhodobého úvěru a v ostatních letech použitím finančních prostředků na bankovních účtech z minulého období.

Tabulka č. 14: Schválený rozpočet města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Schválený rozpočet	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem příjmy	367 532,00	390 759,23	465 814,35	420 356,54	383 799,00
Daňové příjmy	258 945,00	279 690,00	297 190,00	274 660,00	282 770,00
Nedaňové příjmy	57 582,15	58 834,00	60 837,00	62 929,00	58 543,00
Kapitálové příjmy	18 100,00	5 500,00	5 500,00	2 000,00	2 448,00
Transfery	32 904,85	46 735,23	102 287,35	80 767,54	40 038,00
Celkem výdaje	440 256,00	413 260,33	475 493,00	404 393,00	401 019,00
Běžné výdaje	304 874,00	303 256,33	312 209,00	315 027,00	320 843,00
Kapitálové výdaje	135 382,00	110 004,00	163 284,00	89 366,00	80 176,00
Rozpočtové saldo	-72 724,00	-22 501,10	-9 678,65	15 963,54	-17 220,00
Financování					
Splátka úvěru	-13 789,49	-17 578,92	-16 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Přijetí úvěru	55 436,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Přijetí kontokorentu	0,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00
Zůstat. na účtech k 1.1	31 077,49	40 080,00	18 678,65	7 036,48	40 220,00
Celkem financování	72 724,00	22 501,08	9 678,65	-15 963,52	17 220,00

Zdroj: vlastní zpracování z údajů závěrečného účtu (2018–2022).

Z údajů schváleného rozpočtu je patrné, že město Turnov plánovalo schodek v období 2018–2020 meziročně snižovat. Nejvyšší schodek rozpočtu ve výši 72 724 tis. Kč byl schválen v roce 2018. Tento schodek měl být zčásti financován z přijatého úvěru. Nejnižší schodek rozpočtu byl schválen v roce 2020 ve výši 9 678,65 tis. Kč. Pouze v roce 2021 byl schválen rozpočet s kladným saldem, tedy s přebytkem v rozpočtu. Zásadní vliv na schválení schodkových rozpočtů měly plánované investice do dlouhodobého majetku. Tyto investice představovaly především plánovaný odkup nemovitostí a souvisejících pozemků, rozsáhlé rekonstrukce a výstavby nemovitostí a v neposlední řadě plánované rekonstrukce komunikací a chodníků.

4.6.2 Saldo celkového rozpočtu

Vývoj salda celkového rozpočtu, který je zaznamenán v tabulce č. 15, je oproti schválenému rozpočtu ve výsledku plněn s nižšími zápornými saldy, než bylo rozpočtováno.

Tabulka č. 15: Vývoj salda celkového rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).

Rozpočtové saldo	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Výdaje po konsolidaci	451 053,18	440 477,73	516 029,93	443 997,11	484 564,40
Saldo po konsolidaci	-43 231,11	-1 257,50	-11 368,57	45 452,66	5 149,87
Podíl salda k příjmům	-10,60	-0,29	-2,25	9,29	1,05

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

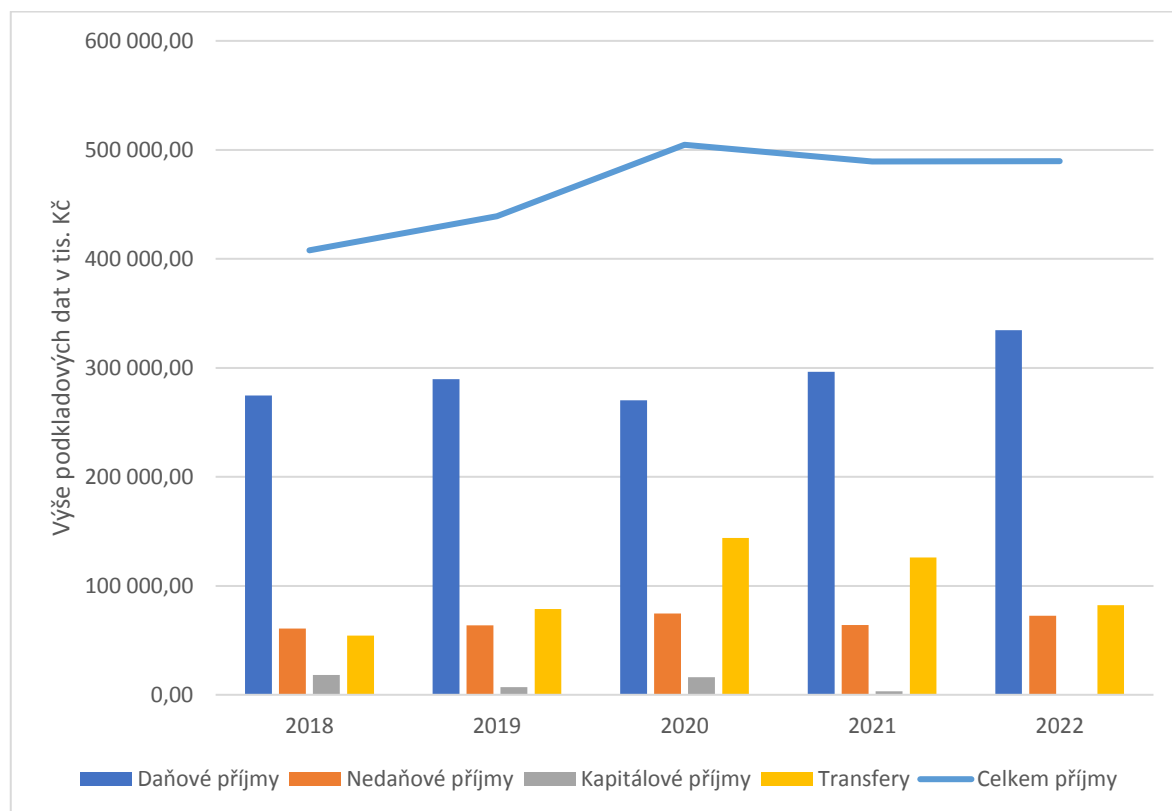
Přestože rozpočtové příjmy měly v prvních třech letech sledovaného období rostoucí tendenci, tyto příjmy nebyly dostačující k tomu, aby pokryly související výdaje, tudíž město vykázalo v tomto období záporné saldo. Nejvyšší schodek rozpočtu město vykázalo v roce 2021 ve výši 43 231,11 tis. Kč. V tomto roce bylo záporné saldo způsobeno investiční akcí v podobě rozsáhlé rekonstrukce budovy radnice ve výši 58 776 tisíc Kč, na niž byl přijat dlouhodobý úvěr ve výši 55 436 tisíc Kč. Výdaje měly ve sledovaném období kolísavou tendenci. Nejvyšší příjmy a nejvyšší výdaje město zaznamenalo v roce 2020. Vlivem snížení investic v roce 2021 hospodaření města Turnov skončilo s nejlepším výsledkem, kdy bylo vykázáno kladné saldo a město ušetřilo částku 45 452,66 tis. Kč, což představuje v tomto roce 9,29 % celkových příjmů. Deficity rozpočtu byly vykázány vlivem rozsáhlých investic do dlouhodobého majetku. V následujícím roce, 2022, i přes nárůst výdajů, kdy město investovalo finanční prostředky na nákup areálu KERI na Koňském trhu ve výši 45 mil. Kč, bylo taktéž vykázáno kladné saldo, z čehož vyplývá, že město je schopno hospodařit s výsledným přebytkem rozpočtu (Město Turnov, 2000f).

4.7 Struktura příjmů města Turnov

Za základní členění lze považovat rozdělení příjmů na běžné a kapitálové. Dalšímu rozdělení příjmů na daňové, nedaňové a transfery je věnována kapitola 3.4. teoretické části práce.

Z grafu č. 5 je viditelné, že celkové příjmy měly v prvních třech letech sledovaného období vzrůstající tendenci a v následujících dvou letech byla výše celkových příjmů konstantní. Dále je z grafu č. 5 patrné, že nejvyšší podíl celkových příjmů, tvoří příjmy daňové.

Graf č. 5: Struktura celkových příjmů po konsolidaci (2018–2022, v tis. Kč).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

V následující tabulce č. 16 je zaznamenána struktura a hodnoty celkových příjmů města Turnov včetně vyjádření procentuálních podílů jednotlivých příjmů k celkovým příjmům. Z údajů v tabulce č. 16 je patrné, že na příjmovou stranu města Turnov mají jednoznačně dominantní vliv daňové příjmy.

Tabulka č. 16: Rozpočtové příjmy města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Celkové příjmy	2018	2019	2020	2021	2022	Průměrný podíl v %
Daňové příjmy	274 555,39	289 617,20	270 213,85	296 364,40	334 456,25	x
Podíl k celkovým příjmům v %	67,32	65,94	53,54	60,55	68,30	63,13
Nedaňové příjmy	60 931,28	63 806,18	74 492,94	64 085,00	72 584,97	x
Podíl k celkovým příjmům v %	14,94	14,53	14,76	13,09	14,82	14,43
Kapitálové příjmy	18 111,64	6 956,12	16 106,04	3 091,76	562,98	x
Podíl k celkovým příjmům v %	4,44	1,58	3,19	0,63	0,11	1,99
Transfery	54 223,76	78 840,73	143 848,53	125 908,61	82 110,07	x
Podíl k celkovým příjmům v %	13,30	17,95	28,50	25,72	16,77	20,45
Celkem příjmy	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27	x
Bazický index	1,00	1,08	1,24	1,20	1,20	x
Změna příjmů – meziroční v %	x	7,70	14,90	-3,01	0,05	x

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z údajů výše vyplývá, že daňové příjmy, které jsou nejstabilnější položkou rozpočtu, pro město Turnov ve sledovaném období představovaly nevýznamnější tok finančních prostředků. Průměrný podíl daňových příjmů k celkovým příjmům činí 63,13 %. V letech 2018–2020 měly celkové příjmy rostoucí tendenci. Tento nárůst byl způsoben především zvýšením objemu transferů. Nejvyšší příjmy město Turnov vykázalo v roce 2020, a to v částce 504 661,36 tis. Kč, kdy se příjmy oproti předchozímu roku zvýšily o téměř 15 %. Tento skokový nárůst celkových příjmů byl zaznamenán v souvislosti s navýšením objemu transferů, které dosáhly výše 143 848,53 tis. Kč. Oproti předchozímu roku se objem transferů v roce 2020 zvýšil o více jak 82 %. S ohledem na průměrný podíl hodnoty transferů k celkovým příjmům ve výši 20,45 % lze příjmy z transferů považovat za velmi významné.

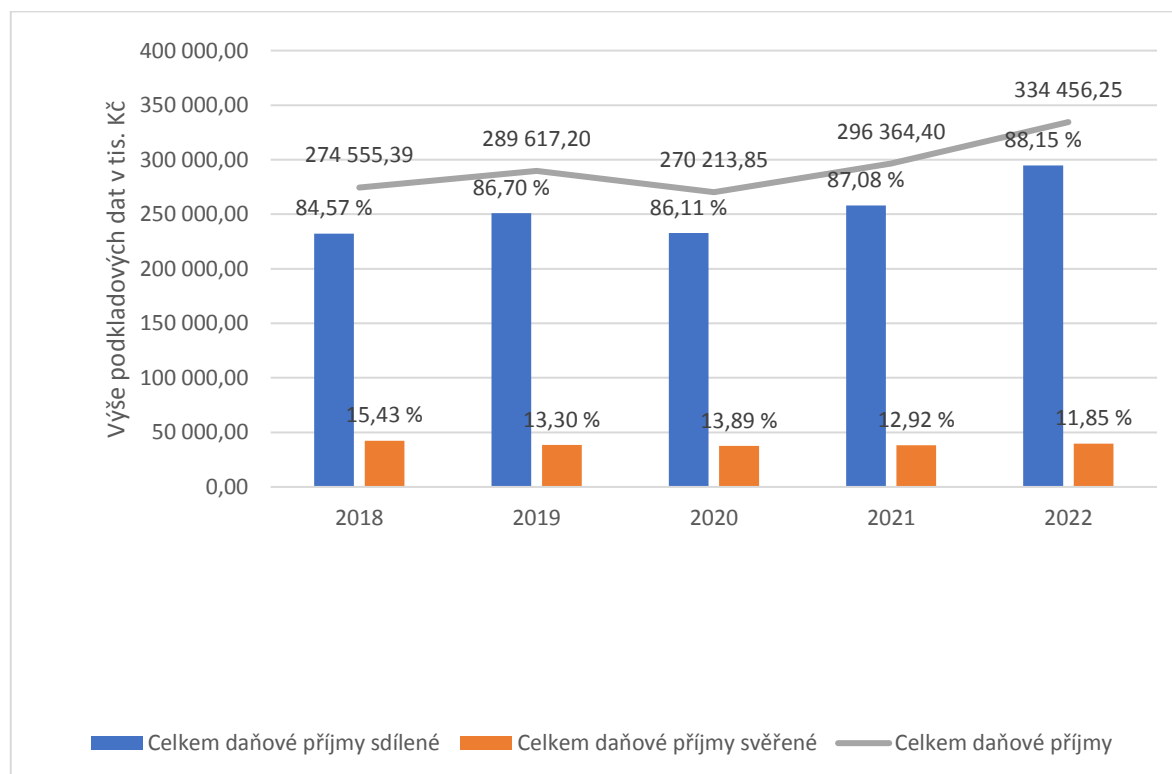
Daňové příjmy měly vyjma roku 2020 rostoucí tendenci. Významný nárůst daňových příjmů byl taktéž zaznamenán v roce 2021, kdy se daňové příjmy zvýšily o 12,85 %. Na růstu daňových příjmů se podílelo navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 23,58 % na 25,84 % (Finanční správa, 2018). Nejvýznamnější příjmy pro město Turnov jednoznačně ve sledovaném období představovaly příjmy daňové a v letech 2020 a 2021 transfery, jejichž podíl byl na celkových příjmech v těchto letech v rozmezí mezi 25–30 %.

Nedaňové příjmy měly v průběhu časové osy kolísající tendenci. Nedaňové příjmy, které se svým průměrným podílem blíží 15 % celkových příjmů, lze taktéž považovat za příjmy pro město významné. Oproti tomu příjmy kapitálové s průměrným podílem na celkových příjmech 1,99 % lze s ohledem na jejich výši považovat za příjmy minoritní. Nárůst kapitálových příjmů byl v roce 2018 a 2020 zaznamenán v souvislosti s plánovaným prodejem stavebních pozemků.

4.7.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy lze dělit na příjmy sdílené a svěřené, ovlivnitelné a neovlivnitelné. V grafu č. 6 jsou graficky znázorněny hodnoty a procentuální podíly sdílených a svěřených daňových příjmů v jednotlivých letech sledovaného období vzhledem k celkovým příjmům. Na základě údajů v grafu č. 6 lze jednoznačně konstatovat, že daňové příjmy sdílené s průměrným podílem ve výši 86,52 % na daňových příjmech převyšují daňové příjmy svěřené, které představují na daňových příjmech podíl ve výši 13,48 %.

Graf č. 6: Rozdělení daňových příjmů na sdílené a svěřené (2018–2022, v tis. Kč).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

První část této kapitoly je věnována příjmům sdíleným, jejichž struktura a hodnoty jsou zaznamenány v tabulce č. 17. Z údajů v této tabulce je zřejmé, že sdílené daně jsou pro město s průměrným podílem 54,63 % na celkových příjmech a podílem 86,52 % na daňových příjmech významnější než daně svěřené.

Tabulka č. 17: Struktura daňových (sdílených) příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Daňové příjmy sdílené, neovlivnitelné	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z příjmu FO – závislá činnost	52 292,64	58 870,41	55 872,43	41 247,11	44 346,26
Daň z příjmu FO – OSVČ	1 120,98	1 487,30	835,00	2 501,68	3 752,23
Daň z příjmu FO – zvláštní sazba	4 430,70	5 017,13	5 096,26	6 487,55	8 340,94
Daň z příjmu PO	40 692,38	46 727,29	38 150,90	54 737,98	63 064,95
Daň z příjmu PO za město	23 031,80	21 925,81	17 839,86	17 862,09	12 813,03
Přímé daně celkem	121 568,50	134 027,94	117 794,45	122 836,41	132 317,41
Podíl přímých daní na sdílených příjmech v %	52,36	53,37	50,63	47,60	44,88
Daň z přidané hodnoty, DPH	100 082,40	105 180,00	104 589,92	122 412,04	143 273,22
Podíl DPH na sdílených příjmech v %	43,10	41,89	44,95	47,43	48,59
Daň z hazardních her, dílčí daň z tech. her	10 545,08	11 892,63	10 291,11	12 837,04	19 241,26
Ostatní příjmy	3,54	6,30	0,39	0,90	1,45
Celkem daňové příjmy – sdílené	232 199,52	251 106,87	232 675,87	258 086,39	294 833,34
Bazický index	1,00	1,08	1,00	1,11	1,27
Celkové příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Podíl sdílených příjmů k celkovým příjmům v %	56,94	57,17	46,11	52,73	60,21

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Daňové příjmy sdílené, vyjma roku 2020, v průběhu sledovaného období meziročně rostly. Dle údajů bazického indexu hodnota sdílených daní v posledním roce sledovaného období oproti roku prvnímu vzrostla o 27 %. Na straně příjmů ze sdílených daní je pro město dominantní příjem z daně z přidané hodnoty. Tento příjem má v průběhu časové osy, vyjma roku 2020, kdy byl zaznamenán mírný pokles, vzrůstající tendenci. Daň z přidané hodnoty představuje na sdílených daních průměrný podíl převyšující 45 %. Pozitivní vývoj

zaznamenaly příjmy z daně z přidané hodnoty především v roce 2021 a 2022, kdy tyto příjmy meziročně vzrostly o více jak 17 %.

Přímé daně, jejichž podíl na celkových příjmech převyšuje v průměru 27 %, lze považovat pro město taktéž za velmi významné. Z přímých daní zaujímá na sdílených daních nejvyšší podíl v průměrné výši 20,2 % daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Příjmy z této daně meziročně rostly. Přestože byl v roce 2021 zrušen institut superhrubé mzdy, což vedlo ke snížení zdanění mezd, hodnota přímých daní v tomto roce vzrostla. Další významnou přímou daní pro příjmovou stranu města byla ve sledovaném období daň z příjmu právnických osob, která v průběhu časové osy zaznamenala, vyjma roku 2020, rostoucí tendenci. Podíl této daně na sdílených daních činí v průměru 19,02 %. Příjmy z tzv. srážkové daně se v průběhu sledovaného období meziročně taktéž zvyšovaly. Příjmy z ostatních přímých daní měly kolísající tendenci. V části sdílených příjmů stojí za zmínku příjmy z daně z hazardních her a technických her, které na sdílených daních tvoří podíl ve výši 5,04 %. Tyto příjmy měly v průběhu časové osy rostoucí tendenci. Nejvyšší nárůst těchto příjmů byl zaznamenán v roce 2022 o více jak 49 %.

Druhá část této kapitoly je věnována daňovým příjmům svěřeným, ovlivnitelným, jejichž struktura a hodnoty jsou zaznamenány v tabulce č. 18. V prvních třech letech sledovaného období měly příjmy ze svěřených daní a poplatků klesající tendenci. Průměrný podíl svěřených daní zaujímá k celkovým příjmům 8,5 %. Dle údajů v tabulce č. 18 je zřejmé, že nejvýznamnějším a stabilním příjmem z této skupiny je pro město příjem z daně z nemovitých věcí, který zaujímá na svěřených daních více jak 50 % podíl. Vývoj příjmů z daně z nemovitých věcí, který ve 100 % náleží obci či městu, ve kterém se nemovitost nachází, lze až na mírný výkyv v roce 2021 považovat za konstantní. Za další významnější příjem této skupiny lze považovat příjem ze správních poplatků, který městu plyne především prostřednictvím dopravního odboru a odboru životního prostředí.

Tabulka č. 18: Struktura daňových (svěřených) příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Daňové příjmy svěřené, ovlivnitelné	2018	2019	2020	2021	2022
Daň z nemovitých věcí	21 727,73	21 822,97	21 518,25	20 996,08	22 530,06
Odvody za odnětí ze zemědělského půdního fondu	3 943,24	503,45	148,09	345,29	65,85
Poplatky za komunální odpad	7 463,37	7 427,99	7 723,58	7 737,75	7 607,24
Poplatky ze psů	383,66	379,30	384,44	382,79	383,73
Poplatky za lázeň a rekreační pobyt, místní poplatky z pobytu	402,02	498,39	480,54	525,71	456,88
Poplatky za užívání veřejného prostranství	415,99	211,88	201,54	165,18	213,60
Příjmy za zkoušky – řidičské průkazy	469,92	469,87	331,93	414,23	402,73
Správní poplatky	7 574,94	7 157,48	6 770,61	7 675,98	7 970,82
Celkem daňové příjmy – svěřené	42 355,87	38 510,33	37 537,98	38 278,01	39 622,91
Bazický index	1,00	0,91	0,89	0,90	0,94
Celkové příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Podíl svěřených příjmů k celkovým příjmům v %	10,39	8,77	7,44	7,82	8,09

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Vlivem konstantní částky za svoz odpadu za osobu na rok ve výši 660 Kč po celou dobu sledovaného období se výše poplatku za komunální odpad v průběhu časové osy nijak výrazně nezměnila. Ostatní příjmy, jako např. poplatek ze psů, ubytovací poplatky či poplatky za řidičské průkazy, měly v průběhu časové osy mírnou kolísající tendenci a s ohledem na jejich výši lze tyto příjmy považovat za minoritní. Na základě údajů bazického indexu lze konstatovat, že svěřené příjmy v průběhu sledovaného období klesly o 6 %. Tento pokles lze přičítat tomu, že v roce 2018 město Turnov vykázalo příjem za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu ve výši téměř 4 mil. Kč, naopak v následujících letech byl z těchto odvodů vykázán příjem výrazně nižší.

4.7.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy, jinými slovy příjmy z vlastní činnosti, může město ovlivnit jak stanovením ceny za poskytování svých služeb, tak např. výkonem doplňkové hospodářské činnosti. Město Turnov doplňkovou hospodářskou činnost nevykonává. Podrobněji jsou nedaňové příjmy definovány v teoretické části práce. Z tabulky č. 19, ve které je zaznamenána struktura a výše těchto příjmů, je vidět, že nedaňové příjmy měly v průběhu časové osy, vyjma roku 2021, rostoucí tendenci. Nedaňové příjmy z celkových příjmů zaujímají v průměru podíl ve výši 14,43 %.

Tabulka č. 19: Struktura nedaňových příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Nedaňové příjmy	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z vlastní činnosti (prodej zboží, poskytování služeb, parkovné)	15 007,80	14 228,28	14 224,44	14 104,46	14 075,16
Odvody příspěvkových organizací	8 232,00	7 969,50	8 253,00	8 168,00	9 012,50
Příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku	22 912,50	23 975,22	27 133,75	25 043,72	26 620,87
Přijaté sankční platby	9 025,21	9 041,93	8 150,17	9 203,51	7 134,10
Přijaté splátky půjčených finančních prostředků	150,80	1 400,00	8 306,00	204,00	1,50
Ostatní nedaňové příjmy	5 602,97	7 191,25	8 425,58	7 361,31	15 740,84
Celkem nedaňové příjmy	60 931,28	63 806,18	74 492,94	64 085,00	72 584,97
Meziroční změna příjmů v %	x	4,72	16,75	-13,97	13,26
Bazický index	1,00	1,05	1,22	1,05	1,19
Celkové příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Podíl nedaňových příjmů k celkovým příjmům v %	14,94	14,53	14,76	13,09	14,82
Podíl příjmů z pronájmu k nedaňovým příjmům v %	37,60	37,58	36,42	39,08	36,68
Podíl příjmů z vlastní činnosti k nedaňovým příjmům v %	24,63	22,30	19,10	22,01	19,39

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z údajů bazického indexu vyplývá, že nedaňové příjmy v rámci pětiletého sledovaného období vzrostly o 19 %. Zdrojem nedaňových příjmů města Turnov byly především příjmy z pronájmu a pachtu majetku města, a to příjmy z nájmu městských bytů,

nebytových prostor, zahrádek a parkovacích míst. Příjmy z pronájmu, které tvoří v průměru více jak 37 % nedaňových příjmů, lze považovat za příjmy stabilní a v této oblasti mající dominantní vliv. Více jak 50 % těchto příjmů město obdrželo v souvislosti s nájemními byty ve vlastnictví města. Tyto příjmy měly v průběhu časové osy, vyjma roku 2021, rostoucí tendenci. Z tabulky č. 19 je patrné, že dalším významným tokem peněz, jehož podíl je na nedaňových příjmech ve výši 21,49 %, byly příjmy z vlastní činnosti města. Tyto příjmy v průběhu sledovaného období pozvolna klesaly. Vlastní činnost město Turnov vykonává především v oblasti poskytování služeb, prodeje výrobků a výběru parkovného. Předmětem poskytování služeb je např. umožnění vjezdu dopravcům, kteří provozují autobusovou dopravu, do prostoru dopravního terminálu v Turnově. Zanedbatelný není ani příjem plynoucí ze sankčních plateb, který ve sledovaném období v průměru představoval více jak 12 % nedaňových příjmů a jehož výše se v průběhu sledovaného období zásadně nezměnila. Tyto příjmy městu plynou od obcí, které má město ve správním obvodu, za porušení rozpočtové kázně.

4.7.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy městu plynou převážně v souvislosti s prodejem majetku. Struktura a výše těchto příjmů je zaznamenána v tabulce č. 20. Podíl kapitálových příjmů na celkových příjmech představuje v průměru pouze 2 %.

Tabulka č. 20: Struktura kapitálových příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Kapitálové příjmy	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z prodeje pozemku	11 011,50	4 771,06	10 931,87	283,23	19,96
Příjmy z prodeje nemovitosti a jejich částí	4 641,67	0,00	0,00	0,00	0,00
Příjmy z prodeje ostatního hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	1 094,03	305,06	61,50	131,50	71,02
Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	1 364,44	1 880,00	5 112,67	2 677,03	472,00
Celkem kapitálové příjmy	18 111,64	6 956,12	16 106,04	3 091,76	562,98
Celkové příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Podíl kapitálových příjmů k celkovým příjmům v %	4,44	1,58	3,19	0,63	0,11

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z údajů v tabulce č. 20 je patrné, že kapitálové příjmy měly ve sledovaném období vysoce kolísavou tendenci. Kapitálové příjmy nelze považovat za příjmy stabilní. S ohledem na strukturu těchto příjmů se na ně město Turnov nemůže každoročně spolehnout. Nárůst kapitálových příjmů v roce 2018 byl způsoben plánovaným prodejem stavebních pozemků a nebytových prostor. Prodej stavebních pozemků město realizovalo ještě v roce 2019 v celkové výši 4 771,06 tis. Kč a v roce 2020 v celkové výši 10 931,87 tis. V průběhu sledovaného období město obdrželo přijaté peněžní dary na pořízení dlouhodobého majetku. Nejvýznamnější částku v podobě daru město obdrželo v roce 2020, a to částku 5 112,67 tis. Kč na zasíťování pozemků v Daliměřicích a kanalizační a vodovodní řád v Mašově (Město Turnov, 2000f).

4.7.4 Přijaté transfery

V této kapitole se budeme zabývat příjmy města Turnov z přijatých transferů a dotací, jejichž charakterizací se zabývá teoretická část práce. Transfery je možné rozdělit na investiční, z nichž město hradí případný nákup či zhodnocení dlouhodobého majetku, a neinvestiční, z nichž je hrazen běžný provoz města. V rámci sledovaného období průměrný podíl transferů tvoří 20,45 % celkových příjmů, což lze považovat za podíl velmi významný.

Tabulka č. 21: Přijaté transfery (2018–2022, v tis. Kč).

Přijaté transfery	2018	2019	2020	2021	2022
Neinvestiční přijaté transfery	52 035,13	65 222,81	88 999,48	88 146,67	80 989,38
Investiční přijaté transfery	2 188,63	13 617,92	54 849,05	37 761,94	1 120,69
Celkem přijaté transfery	54 223,76	78 840,73	143 848,53	125 908,61	82 110,07
Změna transferů – meziroční v %	x	45,40	82,45	-12,47	-34,79
Změna neinvestičních transferů, meziroční v %	x	25,34	36,45	-0,96	-8,12
Změna investičních transferů, meziroční v %	x	522,21	302,77	-31,15	-97,03
Bazický index	1,00	1,45	2,65	2,32	1,51
Celkové příjmy po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Podíl přijatých transferů k celkovým příjmům v %	13,30	17,95	28,50	25,72	16,77

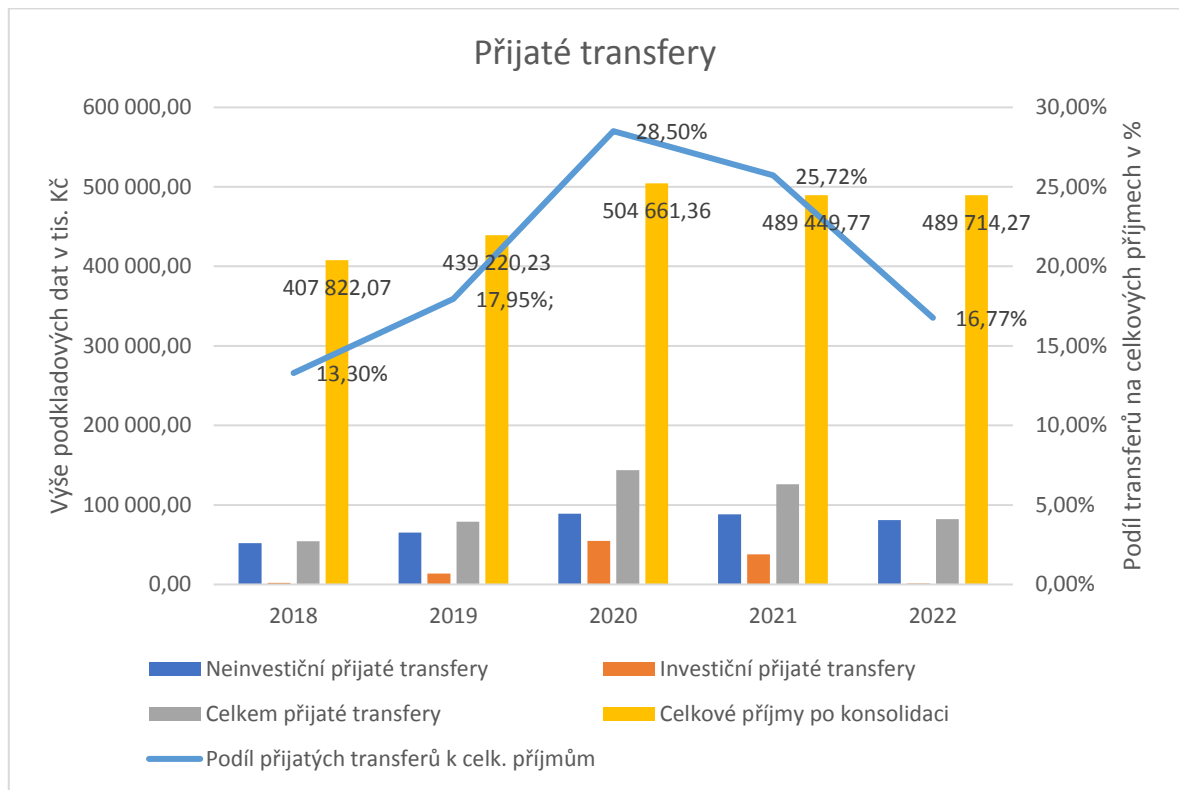
Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Přijaté transfery, jejichž objem a vývoj v průběhu času je zaznamenán v tabulce č. 21, měly v období let 2018–2020 vzrůstající tendenci; následující dva roky byl u objemu přijatých transferů zaznamenán pokles. V tomto období došlo především k rapidnímu nárůstu investičních transferů, kdy byl objem investičních transferů v roce 2019 oproti předchozímu roku navýšen o více jak 500 %. Další významný meziroční nárůst objemu transferů byl zaznamenán v letech 2019–2020, kdy tyto příjmy meziročně vzrostly o více jak 300 %.

Tento příjem je tvořen příjmy z jiných veřejných rozpočtů a pro město Turnov transfery představovaly druhý nejvýznamnější zdroj příjmů, a to z toho důvodu, že jejich výše s výjimkou roku 2018 převyšovala výši nedaňových příjmů.

Nejvýznamnější a nejvyšší částku přijatých transferů město obdrželo v roce 2020, a to ve výši 143 848,53 tis, kdy byla částka transferů oproti předchozímu roku navýšena o více jak 82 % a oproti roku 2018 se částka téměř ztrojnásobila. Tento nárůst objemu transferů byl způsoben především nárůstem investičních transferů, které byly městu Turnov poskytnuty na výstavbu domova se zvláštním režimem v hodnotě 24 249 tis. Kč, na vybudování oddělení pro děti mladší tří let v Mateřské škole Turnov v ulici Zborovská a na akce Denního stacionáře v Mateřské škole a Základní škole Sluníčko v hodnotě přesahující 28 mil. Kč.

Graf č. 7: Příjmy z přijatých transferů (2018–2022, v tis. Kč).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

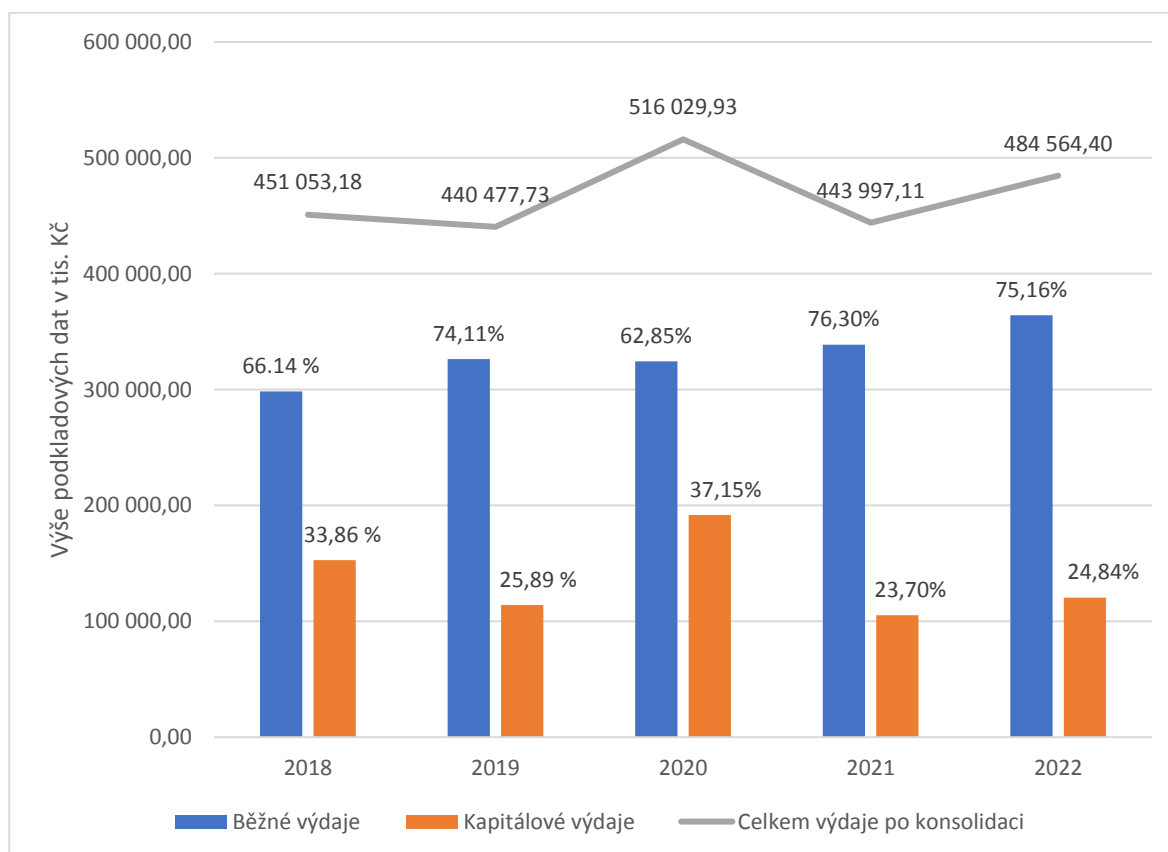
Při pohledu na graf č. 7 lze zjistit, že s růstem objemu transferů se v průběhu prvních tří let zvyšoval i podíl transferů na celkových příjmech, který v roce 2020 dosáhl 28,50 %. V následujících dvou letech měly příjmy z transferů klesající tendenci, přesto jejich hodnota představovala pro město Turnov významný příjem.

V roce 2021 bylo cílem investičních transferů pokračování ve výstavbě polyfunkčního komunitního centra FOKUS, která byla započata již v roce 2020. Další cílem byly v tomto roce rekonstrukce ulic včetně Chodníků v ulicích Granátová, Boženy Němcové, Mašovská a Nádražní a pokračování v regeneraci sídliště U nádraží.

4.8 Výdaje

Tato kapitola bakalářské práce je věnována analýze výdajů města Turnov. Z tabulky č. 22 (na následující straně) lze vyvodit, že výdajovou část rozpočtu města tvoří oproti příjmové pouze dva druhy výdajů, a to běžné a kapitálové. Mezi běžné výdaje patří především provozní výdaje města. Kapitálové výdaje slouží k financování investic souvisejících s dlouhodobým majetkem. Podrobně je výdajům věnována kapitola 3.5. teoretické části práce. V grafu č. 8 jsou graficky znázorněny hodnoty a procentuální podíly běžných a kapitálových výdajů v rámci pětiletého sledovaného období vzhledem k celkovým výdajům.

Graf č. 8: Rozdělení výdajů na běžné a kapitálové (2018–2022, v tis. Kč).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Na základě údajů v grafu č. 8 lze konstatovat, že běžné výdaje s průměrným podílem 70,91 % na celkových výdajích převyšují kapitálové výdaje, jejichž podíl na celkových výdajích dosahuje v průměru 29,09 %.

Hodnoty zaznamenané v tabulce č. 22 níže vypovídají o kolísající tendenci celkových výdajů v průběhu sledovaného časového úseku. Běžné výdaje v průběhu daného období, vyjma roku 2020, kdy byl zaznamenán mírný pokles, rostly. Kapitálové výdaje měly stejně jako celkové výdaje kolísající tendenci.

Tabulka č. 22: Celkové výdaje po konsolidaci (2018–2022, v tis. Kč).

Výdaje po konsolidaci	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93
Kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47
Celkem výdaje po konsolidaci	451 053,18	440 477,73	516 029,93	443 997,11	484 564,40
Bazický index	1,00	0,98	1,14	0,98	1,07
Změna výdajů – meziroční v %	x	-2,34	17,15	-13,96	9,14

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Nejvyšší celkové výdaje město Turnov vykázalo v roce 2020 v částce 516 029,93 tis. Kč, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst oproti roku 2019 o více jak 17 %. Výdaje města vzrostly především v souvislosti s rapidním nárůstem kapitálových výdajů. Signifikantní zvýšení kapitálových výdajů v roce 2020 má souvislost s výrazným zvýšením objemu investičních transferů v tomto roce, které město použilo na plánované investiční akce.

4.8.1 Běžné výdaje

Tabulka č. 23 představuje hodnoty běžných výdajů v rámci pětiletého sledovaného období, včetně hodnoty běžných výdajů, která připadá na jednoho obyvatele. Jak již bylo napsáno výše, běžné výdaje zaujímají v průměru na celkových výdajích podíl přesahující 70 %. Běžné výdaje měly ve sledovaném období rostoucí tendenci. Z údajů bazického indexu vyplývá, že běžné výdaje města Turnov v průběhu časové osy oproti prvnímu roku sledovaného období v posledním roce vzrostly o 22 %.

Tabulka č. 23: Běžné výdaje města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Běžné výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93
Bazický index	1,00	1,09	1,09	1,14	1,22
Změna výdajů-meziroční v %	x	9,42	-0,65	4,45	7,51
Běžné výdaje na obyvatele, v tis.	20,84	22,77	22,49	23,54	25,69

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Jak je již zmíněno v kapitole 3.5. teoretické části práce, výdaje lze dělit podle výdajových oblastí a odvětví. V následující tabulce č. 24 je zaznamenána struktura a hodnoty výdajů města Turnov dle jednotlivých výdajových oblastí.

Tabulka č. 24: Struktura běžných výdajů dle oblastí (2018–2022, v tis. Kč).

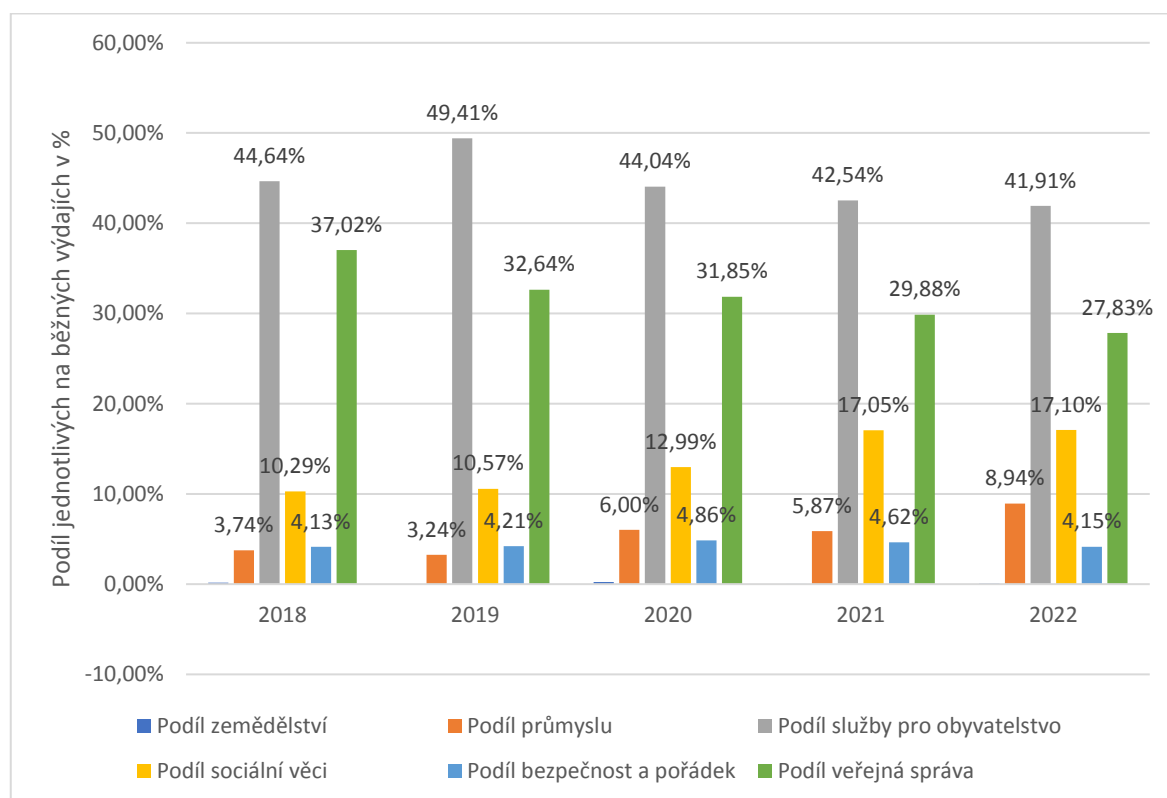
Běžné výdaje dle oblastí	2018	2019	2020	2021	2022
1. Zemědělství, lesní hospodářství, rybářství	509,67	-205,92	810,31	108,15	263,59
Doprava	10 870,57	10 338,44	7 238,88	19 543,94	25 763,26
Pitná voda	272,32	230,04	12 234,49	342,78	6 791,99
2. Průmyslová a ostatní odvětví	11 142,89	10 568,48	19 473,37	19 886,72	32 555,25
Školství	31 716,20	46 536,38	36 672,49	34 900,82	35 345,16
Kultura a sděl. prostředky	20 414,09	22 363,28	21 161,62	23 156,60	26 217,49
Tělovýchova a zájmová činnost	17 970,61	20 725,22	17 813,01	18 679,07	21 538,64
Zdravotnictví	2 777,00	2 980,00	3 335,00	3 379,00	3 449,00
Bydlení	11 714,59	14 485,72	12 585,69	14 438,50	22 267,98
Komunální služby	36 833,11	42 996,64	39 663,39	39 821,62	33 314,08
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	11 750,73	11 184,75	11 602,29	9 730,68	10 505,48
3. Služby pro obyvatelstvo	133 176,33	161 271,99	142 833,49	144 106,29	152 637,83
Sociální služby	30 701,20	34 504,52	42 114,10	57 768,06	62 269,39
4. Sociální věci	30 701,20	34 504,52	42 114,10	57 768,06	62 269,39
5. Bezpečnost a veřejný pořádek	12 334,78	13 743,01	15 774,97	15 659,70	15 101,75
6. Veřejná správa a služby	110 450,18	106 544,08	103 299,35	101 221,05	101 366,12
Celkem běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

V následujícím grafu č. 9 jsou vyjádřeny procentuální podíly výdajových oblastí k celkovým běžným výdajům.

Z grafu č. 9 je patrné, že nejvýznamnější podíl převyšující po celé sledované období 40 % na běžných výdajích zaujímá oblast, v rámci které město poskytuje služby obyvatelstvu. Další významnou oblastí je veřejná správa a služby. V průběhu časové osy měly běžné výdaje této oblasti klesající tendenci. V roce 2018 byly běžné výdaje vynaložené v souvislosti s veřejnou správou ve výši 37,02 % z běžných výdajů. V roce 2022 byl tento podíl o téměř 10 % nižší. Naproti tomu v oblasti průmyslu a sociálních věcí byl v rámci sledovaného období zaznamenán rostoucí trend. Výdaje vynaložené v souvislosti s bezpečností a pořádkem ve městě Turnov měly v průběhu časové osy konstantní vývoj, tudíž se v průběhu času téměř nezměnily.

Graf č. 9: Podíl výdajových oblastí na běžných výdajích (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

4.8.2 Kapitálové výdaje

Výše kapitálových výdajů je v rámci sledovaného období zaznamenána v tabulce č. 25. Vývoj kapitálových výdajů v časové ose sledovaného období má velmi kolísající tendenci. Přestože město Turnov v prvním roce sledovaného období obdrželo nízký objem investičních transferů v kapitálových výdajích, vykázalo velmi významnou částku ve výši 152 738,13 tis. Kč. V roce 2018 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce nového úřadu v částce 58 776 tis. Kč a oprava řádu pitné vody za více jak 24 mi. Kč. Další investice spočívala v opravě komunikací a financování projektu s těmito opravami spojenými v hodnotě 13 689 tis. Kč.

Tabulka č. 25: Kapitálové výdaje (2018–2022, v tis. Kč).

Kapitálové výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47
Bazický index	1,00	0,75	1,26	0,69	0,79
Změna kapitálových výdajů – meziroční v %	x	-25,33	68,10	-45,10	14,37

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

V roce 2019 město Turnov objem kapitálových investic snížilo oproti předchozímu roku o více jak 25 %. V tomto roce byly finanční prostředky investovány především do modernizace základních škol. V hodnotě 12 897 tis. Kč byla provedena přístavba pro denní stacionář MŠ Sluníčko. Dále byla započata stavba Alzheimer centra, do které byly investovány kapitálové výdaje v částce 17 890 tis. Kč. Projekt přístavby Slunce představoval pro město Turnov výdaje ve výši 3 200 tis. Kč. Na rekonstrukci Nádražní ulice bylo z rozpočtu města vydána částka ve výši 12 224 tis. Kč. V rámci sledovaného období vykázalo město Turnov nejvyšší kapitálové výdaje v roce 2020, a to ve výši 191 724,34 tis. Kč, kdy se kapitálové výdaje oproti předchozímu roku zvýšily o 68,10 %. Tento nárůst do jisté míry souvisí s významným nárůstem objemu investičních transferů na straně příjmů. Objem transferů byl oproti předchozímu roku 2019 navýšen o více jak 80 %. Nejvýznamnější investiční akcí v roce 2020 bylo vykoupení pozemku v areálu Pily na Koňském trhu za 35 mil. Kč. Další finanční prostředky ve výši 26 564 tis. Kč město proinvestovalo v rámci dokončení stavby Alzheimer centra. V souvislosti s demolicí staré budovy FOKUS a započítím výstavby nové budovy město utratilo 16 121 tis. Kč.

Významnou částku ve výši 17 140 tis. Kč město investovalo do rekonstrukce základní školy v Mašově. Rekonstrukce ulice Boženy Němcové město v rámci kapitálových výdajů stála 11 644 tis. Kč. Investice do rekonstrukce bytů ve vlastnictví města představovala hodnotu 10 807 tis. Kč.

V roce 2021 byl zaznamenán výrazný pokles investic, kdy město kapitálové výdaje oproti předchozímu roku snížilo o více jak 45 %. Pokles investic v následujících dvou letech byl vyvolán významným omezením objemu investičních transferů. V roce 2021 město pokračovalo v rekonstrukci základní školy v Mašově, do které byly investovány finanční prostředky ve výši 27 685 tis. Kč. V Mašově byla současně provedena rekonstrukce chodníků, na kterou město vydalo částku ve výši 5 004 tis. Kč. V rámci podpory cestovního ruchu bylo na náměstí v Turnově vybudováno nové regionální informační centrum, do jehož kompletní rekonstrukce byly investovány prostředky ve výši 7 037 tis. Kč a venkovní expozice Geoparku ve výši 1 122 tis. Kč. Polyfunkční dům FOKUS byl dostavěn za pomoci kapitálových výdajů ve výši 8 471 tis. Kč.

V posledním roce sledovaného období město Turnov významně investovalo a vykoupilo další areál na Koňském trhu. V této akci město proinvestovalo kapitálové výdaje ve výši 42 541 tis. Kč. Do pasáže radnice byly investovány finanční prostředky v hodnotě 10 109 tis. Kč. Vykoupením pozemku a kotelny na Přepešské ulici město Turnov výdaje navýšilo o hodnotu 5 208 Kč. Součástí kapitálových výdajů byl v každém roce sledovaného období peněžitý vklad na modernizaci Krajské nemocnice Liberec ve výši 7 290 tis. Kč (Město Turnov, 2000f).

4.9 Běžné provozní saldo

Tato kapitola je věnována analýze běžných příjmů a běžných výdajů města Turnov. Provozní saldo vyjadřuje, zda je město schopno generovat přebytek běžného rozpočtu, který může být využit na splácení dluhů, investice či tvorbu úspor. Výše provozního salda by měla vždy nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat. V tabulce č. 26 je znázorněno saldo běžného rozpočtu.

Tabulka č. 26: Přehled salda běžného rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).

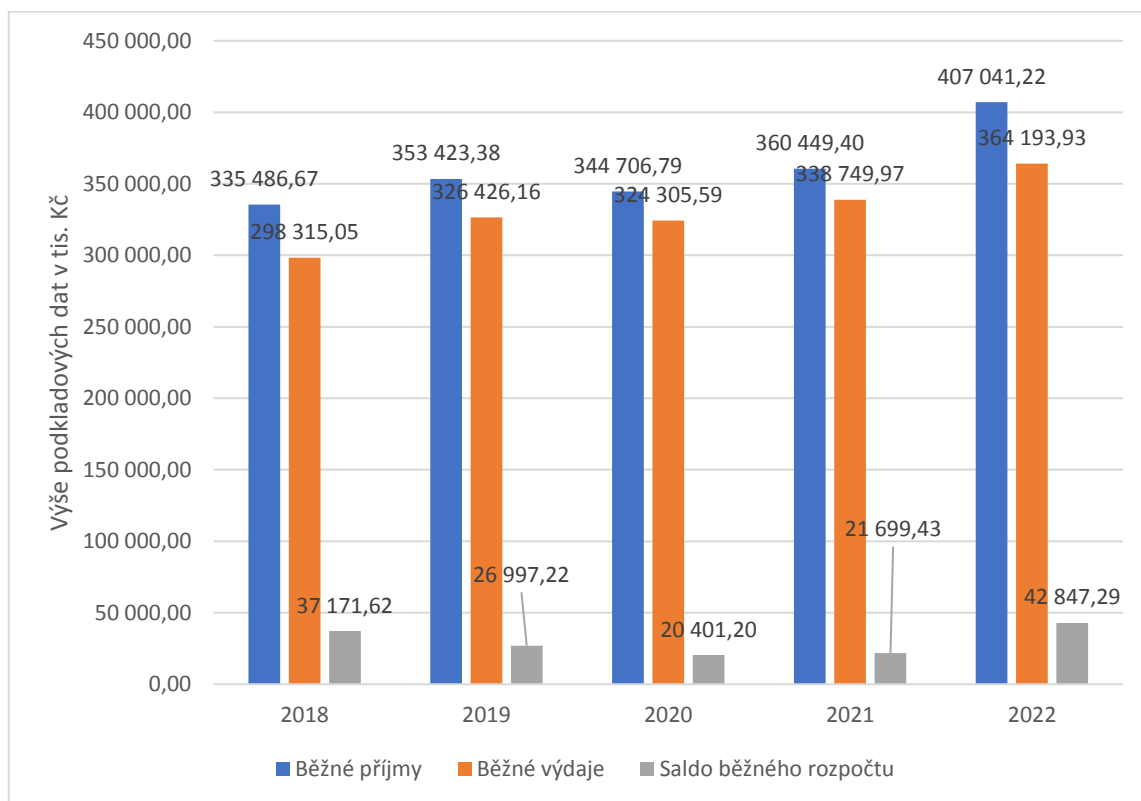
Běžný rozpočet	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné příjmy	335 486,67	353 423,38	344 706,79	360 449,40	407 041,22
Běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93
Saldo běžného rozpočtu	37 171,62	26 997,22	20 401,20	21 699,43	42 847,29
Podíl salda k běžným příjmům	11,08	7,64	5,92	6,02	10,53

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z údajů v tabulce č. 26 je patrné, že město Turnov v rámci pětiletého sledovaného období hospodařilo s běžnými příjmy a výdaji tak, že vykázalo v rámci provozního salda přebytek rozpočtu. Přebytek rozpočtu představuje v průměru téměř 9 % z běžných příjmů. Výše běžných příjmů města Turnov byla po celou dobu sledovaného období dostačující k tomu, aby pokryla běžné výdaje, tudíž bylo po celou dobu sledovaného období vykázáno kladné saldo. Běžné příjmy i běžné výdaje měly v průběhu časové osy, vyjma roku 2020, rostoucí tendenci.

Pro přehlednost byl níže přidán graf č. 10, v němž je viditelně zachycena vzrůstající tendence jak běžných příjmů, tak běžných výdajů. Z výsledného kladného salda je patrné, že přestože u hodnot provozního salda byl v letech 2019 a 2020 oproti předchozím rokům zaznamenán pokles, běžné příjmy byly pro zajištění běžné provozní činnosti města dostačující.

Graf č. 10: Saldo běžného rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).

Zdroj: vlastní grafické zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

4.10 Saldo kapitálového rozpočtu

V tabulce č. 27 je znázorněno saldo kapitálového rozpočtu. Kapitálové příjmy jsou samy o sobě velmi nízké, a to z toho důvodu, že tyto příjmy může město získat pouze případným prodejem vlastního majetku. Naproti tomu v hodnotě kapitálových výdajů je vyčísleno financování všech investičních akcí.

Tabulka č. 27: Přehled salda kapitálového rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).

Kapitálový rozpočet	2018	2019	2020	2021	2022
Kapitálové příjmy	18 111,64	6 956,12	16 106,04	3 091,76	562,98
Kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47
Saldo kapitálových příjmů a výdajů	-134 626,49	-107 095,45	-175 618,30	-102 155,38	-119 807,49
Podíl příjmů k výdajům v %	11,86	6,10	8,40	2,94	0,47

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z údajů v tabulce č. 27 je vidět, že ve sledovaném období je výše samostatných kapitálových příjmů mnohonásobně nižší než kapitálové výdaje. Hodnota kapitálových příjmů představuje v rámci kapitálových výdajů v průměru podíl ve výši pouze 5,95 %, z čehož je zřejmé, že kapitálové příjmy nebyly dostačující k tomu, aby pokryly kapitálové výdaje. Jak kapitálové příjmy, tak kapitálové výdaje mají po celou dobu sledovaného období kolísající tendenci. Jak již bylo zmíněno v kapitole výše, město Turnov získalo v letech 2018–2020 ve srovnání s dalšími roky sledovaného období významnější prostředky z prodeje pozemků a nebytových prostor. Po celé sledované období je výsledné saldo kapitálových příjmů a výdajů záporné.

S ohledem na výše uvedené, je v tabulce č. 28 je znázorněno saldo kapitálového rozpočtu, kdy byly do celkových investičních příjmů zahrnuty nejen kapitálové příjmy, ale také investiční transfery, které by měly být účelně vynaloženy na výdaje související s dlouhodobým majetkem.

Tabulka č. 28: Přehled salda investičního rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).

Investiční rozpočet	2018	2019	2020	2021	2022
Kapitálové příjmy	18 111,64	6 956,12	16 106,04	3 091,76	562,98
Investiční transfery a dotace	2 188,63	13 617,92	54 849,05	37 761,94	1 120,69
Celkem investiční příjmy	20 300,27	20 574,04	70 955,09	40 853,70	1 683,67
Kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47
Saldo kapitálových příjmů a výdajů	-132 437,86	-93 477,53	-120 769,25	-64 393,44	-118 686,80
Podíl investičních příjmů k výdajům v %	13,29	18,04	37,01	38,82	1,40

Zdroj: vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Z výsledného záporného salda po celou dobu sledovaného období je zřejmé, že ani celkové investiční příjmy města Turnov nebyly dostačující k tomu, aby pokryly investiční kapitálové výdaje, z čehož vyplývá, že město Turnov investiční akce do dlouhodobých aktiv majetku zajišťuje jinými příjmy. Hodnota investičních příjmů představuje na kapitálových výdajích v průměru podíl ve výši pouhých 21,71 %, z čehož je zřejmé, že ani investiční příjmy nebyly dostačující k tomu, aby pokryly kapitálové výdaje.

Z výsledného záporného salda jak kapitálového rozpočtu, tak investičního rozpočtu, je patrné, že město Turnov pro financování kapitálových výdajů využívá jiné příjmy než příjmy kapitálové a investiční dotace a transfery, jejichž výše není k pokrytí kapitálových výdajů dostačující.

4.11 Finanční analýza města Turnov

V dalších kapitolách bude provedena finanční analýza za použití vybraných poměrových ukazatelů a analýza ukazatelů SIMU.

4.11.1 Ukazatele rentability

V této kapitole se zaměříme na provedení výpočtu hodnoty rentability, která hodnotí výnosnost kapitálu. Jako první je v tabulce č. 29 proveden výpočet rentability celkového kapitálu, kdy byl dán do poměru výsledek hospodaření před zdaněním a celková aktiva. Pro výpočet rentability byl použit výsledek hospodaření před zdaněním, který má dle Sedláčka (2009) větší vypovídací hodnotu, a to z toho důvodu, že zisk před zdaněním není ovlivněn strukturou financování a ROA je měřítkem celkové efektivnosti zkoumané činnosti. Dle Růčkové (2021) by doporučená hodnota neměla být nižší než 5 %, naproti tomu Knápková (2017) ve své knize uvádí, že by se hodnota rentability celkového kapitálu měla pohybovat v blízkosti průměrné hodnoty 6,3 %.

Z výsledných hodnot v tabulce č. 29 je patrné, že rentabilita celkového kapitálu ve sledovaném období meziročně pozvolna stoupala.

Tabulka č. 29: Rentabilita celkového kapitálu (2018–2022, v tis. Kč).

Rentabilita celkového kapitálu	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hospodaření před zdaněním	70 297,75	82 378,37	99 460,04	96 751,01	103 838,67
Celková aktiva	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
ROA v %	3,42	3,85	4,44	4,50	4,58
Meziroční změna výsledku hospodaření v %	x	17,18	20,74	-2,72	7,33
Meziroční změna aktiv v %	x	3,97	4,82	-4,16	5,59

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Jak výše hospodářského výsledku, tak výše celkových aktiv se meziročně zvyšovala vyjma roku 2021, kdy byl u aktiv zaznamenán pokles o 4,16 %. Přestože výsledná hodnota rentability celkového kapitálu v průběhu časové osy stoupala, nedosáhla ve sledovaném období doporučené hodnoty.

V následující tabulce č. 30 je znázorněn výpočet rentability vlastního kapitálu, kdy byl dán do poměru výsledek hospodaření po zdanění a vlastní kapitál.

Tabulka č. 30: Rentabilita vlastního kapitálu (2018–2022, v tis. Kč).

Rentabilita vlastního kapitálu	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hospod. po zdanění	47 265,95	64 452,57	81 620,18	83 888,92	89 025,64
Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
ROE v %	2,73	3,51	4,17	4,29	4,25
Meziroční změna vlastního kapitálu v %	x	5,80	6,71	-0,12	7,12

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Výsledná hodnota rentability vlastního kapitálu stejně jako rentabilita celkového kapitálu nedosáhla doporučené hodnoty. V rámci sledovaného období se hodnoty tohoto ukazatele pohybovaly pod doporučenou úrovní. S ohledem na to, že město Turnov nevykonává doplňkovou hospodářskou činnost a jeho primárním cílem není tvorba zisku, může právě tato skutečnost postavit ukazatele rentability do zcela jiného světla.

4.11.2 Ukazatele zadluženosti a financování

Nyní je na město Turnov nahlédnuto z pohledu jeho zadluženosti a financování. Město Turnov v průběhu sledovaného období čerpalo a financovalo dlouhodobé úvěry. V tabulce č. 31 je zaznamenána výše dlouhodobých úvěrů včetně hodnoty dluhu připadajícího na jednoho obyvatele města Turnov.

Tabulka č. 31: Hodnota dlouhodobých úvěrů (2018–2022, v tis. Kč).

Úvěry	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobé úvěry	129 578,88	111 999,98	127 369,97	104 369,95	101 369,94
Meziroční změna výše úvěrů v %	x	-13,57	13,72	-18,06	-2,87
Dluh na obyvatele v tis. Kč	9,04	7,77	8,85	7,36	7,00

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

V této části práce je provedena analýza zadluženosti města Turnov, jejíž výsledné hodnoty vypovídají o tom, jaké zdroje město Turnov využívá k financování svých aktiv.

Jako první je proveden výpočet ukazatele věřitelského rizika, který je jedním ze základních ukazatelů vyjadřujících celkovou zadluženost. Tento ukazatel dává do poměru cizí kapitál a celková aktiva. Růčková (2021) uvádí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko pro věřitele. V souvislosti s tímto ukazatelem Knápková et al. (2017) doporučuje, v závislosti na odvětví, výslednou hodnotu tohoto ukazatele v rozmezí od 30 do 60 %. Naproti tomu Kubičková et al. (2015) zastává respektování zlatého bilančního pravidla, které je 50 %.

Tabulka č. 32: Ukazatel věřitelského rizika a samofinancování (2018–2022, v tis. Kč).

Celková zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí kapitál	323 518,53	304 616,83	284 672,03	193 793,43	174 640,59
Celková aktiva	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
Ukazatel věřitelského rizika v %	15,73	14,24	12,70	9,02	7,70
Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
Celková aktiva	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
Koeficient samofinancování v %	84,27	85,76	87,30	90,98	92,30
Ukazatel věř. rizika + koeficient samofinancování v %	100	100	100	100	100

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Vlivem snižování cizího kapitálu a zvyšování celkových aktiv měla výsledná hodnota věřitelského rizika v průběhu časové osy klesající tendenci. V roce 2022 klesla celková zadluženost města Turnov pod polovinu hodnoty, která byla vykázána v roce 2018, a to na hodnotu 7,7 %. Po celou dobu sledovaného období se hodnota tohoto ukazatele pohybovala hluboce pod spodní hranici doporučených hodnot. Na základě údajů uvedených v tabulce č. 32 je zřejmé, že míra zadluženosti města Turnov je velmi nízká a nepředstavuje pro věřitele žádné riziko. Souhrnně lze konstatovat, že město Turnov preferuje financování svých aktiv vlastními zdroji. Cizí zdroje představují spíše doplňkový zdroj financování a jsou používány především na velké investiční aktivity.

Jako doplňkový koeficient věřitelského rizika, resp. celkové zadluženosti, je současně v tabulce č. 32 výše proveden výpočet koeficientu samofinancování, kdy je dán

do poměru vlastní kapitál a celková aktiva. Koeficient samofinancování vypovídá o tom, v jaké míře je vlastní kapitál zadlužen. V součtu by měla být dle Růčkové (2021) hodnota těchto dvou ukazatelů 1 resp. 100 %.

Míru zadluženost vlastního kapitálu je možné posoudit poměrem cizího a vlastního kapitálu. Dle Otrusinové et al. (2011) značí výsledná hodnota ukazatele <1 , že cizích zdrojů je méně a jedná se o relativně nízkou zadluženost, ale pokud je výsledná hodnota >1 , je to známka toho, že obec využívá k financování více cizích zdrojů než zdrojů vlastních a jde o vyšší zadluženost, což značí skutečnost, že by výše vlastního kapitálu nepokryla výši dluhů. V tabulce č. 33 je za jednotlivé období dána do poměru hodnota cizího kapitálu a hodnota vlastního kapitálu, kdy výsledná hodnota tohoto poměru vypovídá o zadluženosti vlastního kapitálu.

Tabulka č. 33: Zadluženost vlastního kapitálu města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí kapitál	323 518,51	304 616,82	284 672,04	193 793,39	174 640,58
Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
Aktiva = Pasiva	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
Zadluženost vlastního kapitálu	0,19	0,17	0,15	0,10	0,08

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Výsledná hodnota zadluženosti vlastního kapitálu má ve sledovaném období klesající tendenci. Nejvyšší hodnotu zadluženosti vlastního kapitálu město Turnov vykázalo v roce 2018, a to 0,19. Tato vypočtená hodnota vypovídá o tom, že přestože v tomto roce byla ze sledovaného období hodnota nejvyšší, již v roce 2018 by hodnota vlastního kapitálu pětikrát pokryla výši dluhů. Vzhledem ke klesající tendenci této vypočtené hodnoty by v roce 2022 výše vlastního kapitálu pokryla výši dluhů více jak desetkrát.

V tabulce č. 34 je poměrem dlouhodobých cizích zdrojů a vlastního kapitálu proveden výpočet ukazatele podílu dlouhodobých cizích zdrojů.

Tabulka č. 34: Výpočet ukazatele podílu dlouhodobých cizích zdrojů (2018–2022, v tis. Kč).

Podíl cizích zdrojů	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobé cizí zdroje	133 121,63	115 579,26	130 248,48	107 258,02	106 281,55
Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
Podíl dlouhodobých cizích zdrojů v %	7,13	5,93	6,24	5,20	4,83
Meziroční změna v %	x	-16,88	5,25	-16,64	-7,14

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Podíl dlouhodobých cizích zdrojů na vlastním kapitálu se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 4,83–7,13 %, kdy nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2018 a nejnižší v roce 2022.

Dalším velmi významným ukazatelem v případě financování aktiv úročenými cizími zdroji je v tabulce č. 35 znázorněn výpočet ukazatele úrokového krytí, u něhož by dle Knápkové et al. (2017) výsledná hodnota měla být vyšší než 5. Naproti tomu Růčková (2021) udává, že hodnota by měla být vyšší než 8. Výslednou hodnotu úrokového krytí lze zjistit poměrem výsledku hospodaření po zdanění a nákladových úroků z cizích zdrojů.

Tabulka č. 35: Výpočet ukazatele úrokového krytí (2018–2022, v tis. Kč).

Úrokové krytí	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hospodaření po zdanění	47 265,95	64 452,57	81 620,18	83 888,92	89 025,64
Nákladové úroky	937,50	1 139,92	1 037,29	1 044,29	830,62
Úrokové krytí	50,42	56,54	78,69	80,33	107,18

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty (2018–2022).

Z vypočtených hodnot v tabulce č. 35 vyplývá, že město Turnov bylo v pětiletém sledovaném období schopno generovat takový zisk, kterým bylo bez problémů schopno uhradit nákladové úroky, které mu vznikly v souvislosti s půjčenými finančními prostředky. Doporučenou hodnotu město Turnov několikanásobně převyšuje, což je známka toho, že je ze svého zisku schopno bez problémů hradit nákladové úroky, které mu plynou z čerpaných dlouhodobých úvěrů.

V další tabulce č. 36 je proveden výpočet ukazatele, který je vhodný právě pro analyzované město Turnov, a to z toho důvodu, že Turnov využívá k financování svých aktiv cizí zdroje, z nichž mu plynou nákladové úroky. Ukazatel maximální úrokové míry, který nabývá na významu až při porovnání s ukazatelem rentability, má vypovídací hodnotu o tom, zda může město Turnov přemýšlet o čerpání dalšího úvěru, resp. zda splňuje podmínky pro případné čerpání dalšího úvěru.

Tabulka č. 36: Výpočet maximální úrokové míry (2018–2022, v tis. Kč).

Maximální úroková míra	2018	2019	2020	2021	2022
Finanční náklady	938,51	1 142,48	1 039,45	1 046,33	833,89
Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
Úvěry	129 578,88	111 999,98	127 369,97	104 369,95	101 369,94
Obligace	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Maximální úroková míra v %	0,05037	0,05870	0,04986	0,05081	0,03798

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu zisku a ztráty (2018–2022).

Růčková (2021) v souvislosti s výše uvedeným ukazatelem udává, že pokud je rentabilita aktiv vyšší než maximální úroková míra, firma splňuje podmínky pro případné čerpání dalšího úvěru.

Tabulka č. 37: Výpočet ukazatele rentability aktiv (2018–2022, v tis. Kč).

Rentabilita celkového kapitálu	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hospodaření před zdanění	70 297,75	82 378,37	99 460,04	96 751,01	103 838,67
Celková aktiva	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
ROA v %	3,42	3,85	4,44	4,50	4,58

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu zisku a ztráty (2018–2022).

Na základě komparace údajů v tabulce č. 36, kde je vypočítán ukazatel maximální úrokové míry, a v tabulce č. 37 týkající se ukazatele rentability, lze konstatovat, že vzhledem k tomu, že hodnota ukazatele rentability aktiv převyšuje hodnotu ukazatele maximální úrokové míry, město Turnov splňuje podmínky pro případné čerpání dalšího úvěru.

4.11.3 Ukazatele likvidity

Druhům likvidity a jejich doporučeným hodnotám je věnována kapitola č. 3.12.4 praktické části této práce. Obecně je možné ukazatele likvidity vyjádřit jako poměr toho, čím je možné platit, k tomu, co je nutné platit. Dle Kraftové (2002) je ukazatel likvidity využitelný právě u municipálních firem.

Jako první je v tabulce č. 38 znázorněn výpočet ukazatele likvidity I. stupně – okamžité likvidity, který patří mezi ukazatele, které v rámci monitoringu hospodaření obcí od roku 2022 využívá Ministerstvo financí ČR. Tento ukazatel je ve svém pojetí přísnější než ukazatel běžné likvidity. Ukazatel likvidity I. stupně vyjadřuje schopnost územního samosprávného celku hradit své krátkodobé závazky z prostředků finančního majetku, resp. peněžních prostředků. Výsledná hodnota tohoto ukazatele je zjištěna poměrem krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků.

Tabulka č. 38: Okamžitá likvidita (2018–2022, v tis. Kč).

Okamžitá likvidita	2018	2019	2020	2021	2022
Peněžní prostředky	51 978,99	34 183,38	38 599,69	60 167,97	64 236,79
Krátkodobé závazky	190 396,89	189 037,56	154 423,56	86 535,37	68 359,03
Likvidita I. Stupně	0,27	0,18	0,25	0,70	0,94

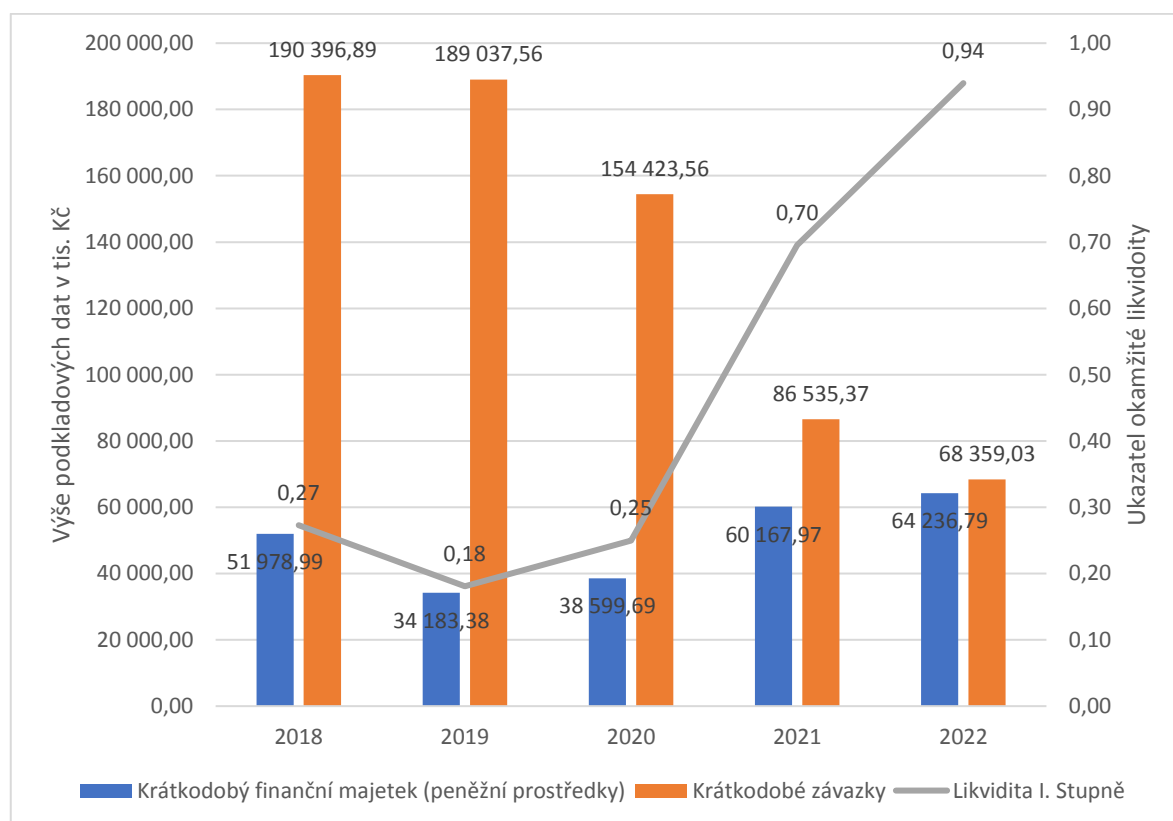
Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Okamžitá likvidita se průběhu časové osy zvyšovala. Na první pohled je patrné, že důvodem zvyšování této hodnoty bylo především meziroční snižování krátkodobých závazků a pozvolný nárůst peněžních prostředků. Výsledné hodnoty tohoto ukazatele se ve sledovaném období, vyjma roku 2019, pohybovaly v rozmezí doporučené hodnoty 0,2–0,5, kterou uvádějí Otrusinová a Kubíčková (2011). V roce 2019 město Turnov vykázalo vlivem poklesu peněžních prostředků úpadek o více jak 34 %, výslednou hodnotu okamžité likvidity pouze na úrovni 0,18. Tuto hodnotu považuje Růčková (2021) již za hodnotu kritickou. V letech 2018 a 2019 více jak 60 % krátkodobých závazků představovaly závazky z upsaných cenných papírů a podílů, které byly v průběhu roku 2020 splaceny. V roce 2020 byla výše krátkodobých závazků ovlivněna částkou krátkodobých přijatých záloh na transfery, která představovala 35 % hodnoty krátkodobých závazků (Město Turnov, 2000f).

V letech 2021 a 2022 byl v hodnotách okamžité likvidity zaznamenán pozitivní významný nárůst, čímž výsledné hodnoty okamžité likvidity převýšily hodnotu 0,6, kterou jako doporučenou uvádí Růčková (2021).

Z grafu č. 11 je patrný skokový nárůst hodnoty okamžité likvidity v roce 2021 – z hodnoty 0,25 na hodnotu 0,70, což představuje zvýšení hodnoty o téměř 180 % a následné zvýšení hodnoty v roce 2022 na hodnotu 0,94. Obě tyto hodnoty lze považovat z pohledu Růčkové (2021), která zmiňuje spodní hranici okamžité likvidity 0,6, za velmi pozitivní.

Graf č. 11: Okamžitá likvidita (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování dle rozvahy (2018–2022).

V tabulce č. 39 je znázorněn výpočet ukazatele likvidity II. stupně – pohotové likvidity. U tohoto ukazatele Knápková et al. (2017) zmiňuje, že by měl nabývat hodnot v rozmezí 1–1,5. Kraftová (2002) poznamenává, že by hodnota pohotové likvidity neměla klesnout pod hodnotu 1, ale ani by tuto hodnotu neměla výrazně převyšovat. Z tabulky č. 39 je patrné, že výsledné hodnoty v pořadí likvidity II. stupně se v průběhu časové osy zvyšovaly, a to především z důvodu postupného snižování hodnoty krátkodobých závazků. První dva roky sledovaného období se výsledné hodnoty pohotové likvidity pohybovaly

pod minimální doporučenou hodnotou 1. Naproti tomu v následujících letech sledovaného období již bylo doporučených hodnot dosaženo. V roce 2022 výsledná hodnota vrchní doporučenou hodnotu 1,5 mírně převýšila. Fakt, že výsledná hodnota 1, kterou město Turnov dosáhlo v roce 2020 a v následujících dvou letech sledovaného období, tuto hodnotu mírně převýšila, svědčí dle Otrusinové a Kubíčkové (2011) o vyrovnanosti mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky.

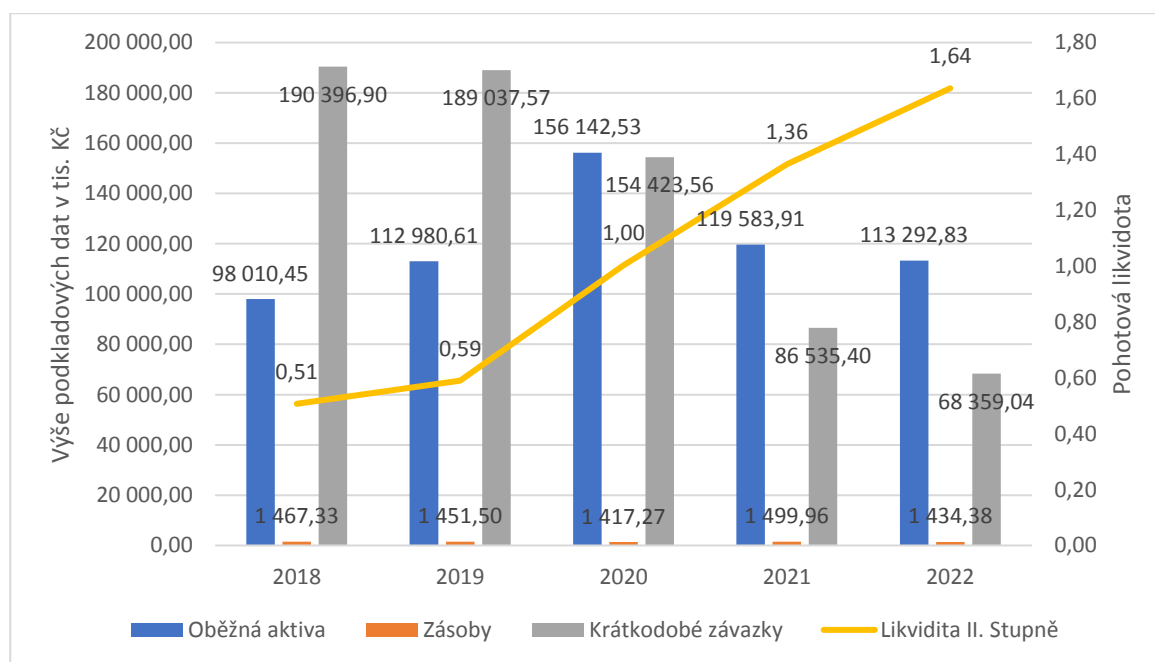
Tabulka č. 39: Pohotová likvidita města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).

Pohotová likvidita	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	98 010,45	112 980,61	156 142,53	119 583,91	113 292,83
Zásoby	1 467,33	1 451,50	1 417,27	1 499,96	1 434,38
Krátkodobé závazky	190 396,90	189 037,57	154 423,56	86 535,40	68 359,04
Likvidita II. Stupně	0,51	0,59	1,00	1,36	1,64

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Graf č. 12 znázorňuje, stejně jako u ukazatele okamžité likvidity, skokový nárůst hodnoty ukazatele pohotové likvidity. Během pětiletého sledovaného období se hodnota z 0,51 zvýšila na hodnotu 1,64.

Graf č. 12: Pohotová likvidita (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování dle rozvahy (2018–2022).

V tabulce č. 40 je znázorněn výpočet ukazatel likvidity III. stupně běžné likvidity, který patří mezi ukazatele, které také v rámci monitoringu hospodaření obcí využívá Ministerstvo financí ČR, které uvádí, že by hodnota běžné likvidity neměla být nižší než 1. V pořadí třetí stupeň likvidity udává, kolikrát hodnota oběžných aktiv pokryje hodnotu krátkodobých závazků. Knápková et al. (2017) a Kubičková a Jindřichovská (2015) se shodují na doporučené hodnotě tohoto ukazatele v rozmezí 1,5–2,5. Sedláček (2009) poukazuje na skutečnost, že tento ukazatel je měřítkem budoucí solventnosti, tudíž optimálně by hodnota měla být vyšší než 1,5.

Z tabulky č. 40 je patrné, že výsledné hodnoty běžné likvidity se v průběhu časové osy zvyšovaly, a to především z důvodu postupného snižování hodnoty krátkodobých závazků.

V průběhu sledovaného období se běžná likvidita pohybovala pod doporučenými hodnotami. Již v roce 2020 byl zaznamenán pozitivní vývoj hodnoty běžné likvidity, kdy vzrostla na doporučenou hranici 1, pod kterou by hodnota běžné likvidity dle Ministerstva financí ČR neměla klesnout. V roce 2022 se běžná likvidita zvýšila na hodnotu 1,66. Výsledná čísla vypovídají o tom, že město Turnov by v letech 2018 až 2019 nebylo schopno z hodnoty svých likvidních zdrojů včas uhradit své závazky, a to proto, že v tomto období cizí zdroje v podobě krátkodobých závazků výrazně převyšovaly hodnotu oběžných aktiv. Tato skutečnost se zvýšením hodnoty již v roce 2020 změnila.

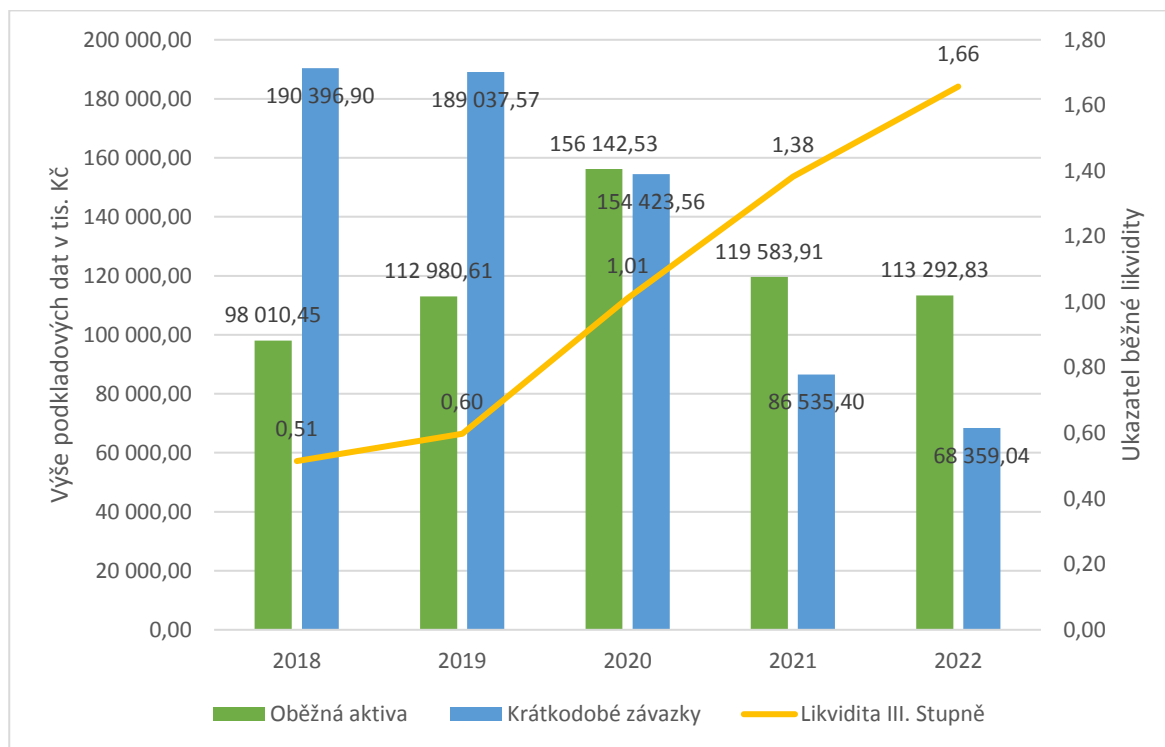
Tabulka č. 40: Běžná likvidita (2018–2022, v tis. Kč).

Běžná likvidita	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	98 010,45	112 980,61	156 142,53	119 583,91	113 292,83
Krátkodobé závazky	190 396,90	189 037,57	154 423,56	86 535,40	68 359,04
Likvidita III. Stupně	0,51	0,60	1,01	1,38	1,66

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Stejně jako u likvidity prvního a druhého stupně je v grafu č. 13 zaznamenán v průběhu časové osy skokový vývoj růstu ukazatele běžné likvidity, kdy hodnota tohoto ukazatele z hodnoty 0,51 vzrostla na hodnotu 1,66.

Graf č. 13: Běžná likvidita (2018–2022).

Zdroj: vlastní grafické zpracování dle rozvahy (2018–2022).

4.11.4 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie je jeden ze základních ukazatelů, který má vypovídací hodnotu o finanční soběstačnosti města Turnov. Jako první je hodnota autarkie vypočtena z hlavní činnosti. Výpočet je znázorněn v tabulce č. 41, kdy jsou dány do poměru výnosy z hlavní činnosti, které jsou získávány vlastní činností (nedaňové příjmy + svěřené daňové příjmy vyjma daně z nemovitých věcí) a náklady s touto činností spojenými.

Z výsledné hodnoty v tabulce č. 41, která se v průměru blíží 40 %, je zřejmé, že výnosy z hlavní činnosti města Turnov nedosáhly v žádném roce sledovaného období takové výše, aby pokryly náklady s touto činností spojené.

Tabulka č. 41: Autarkie z hlavní činnosti (2018–2022, v tis. Kč).

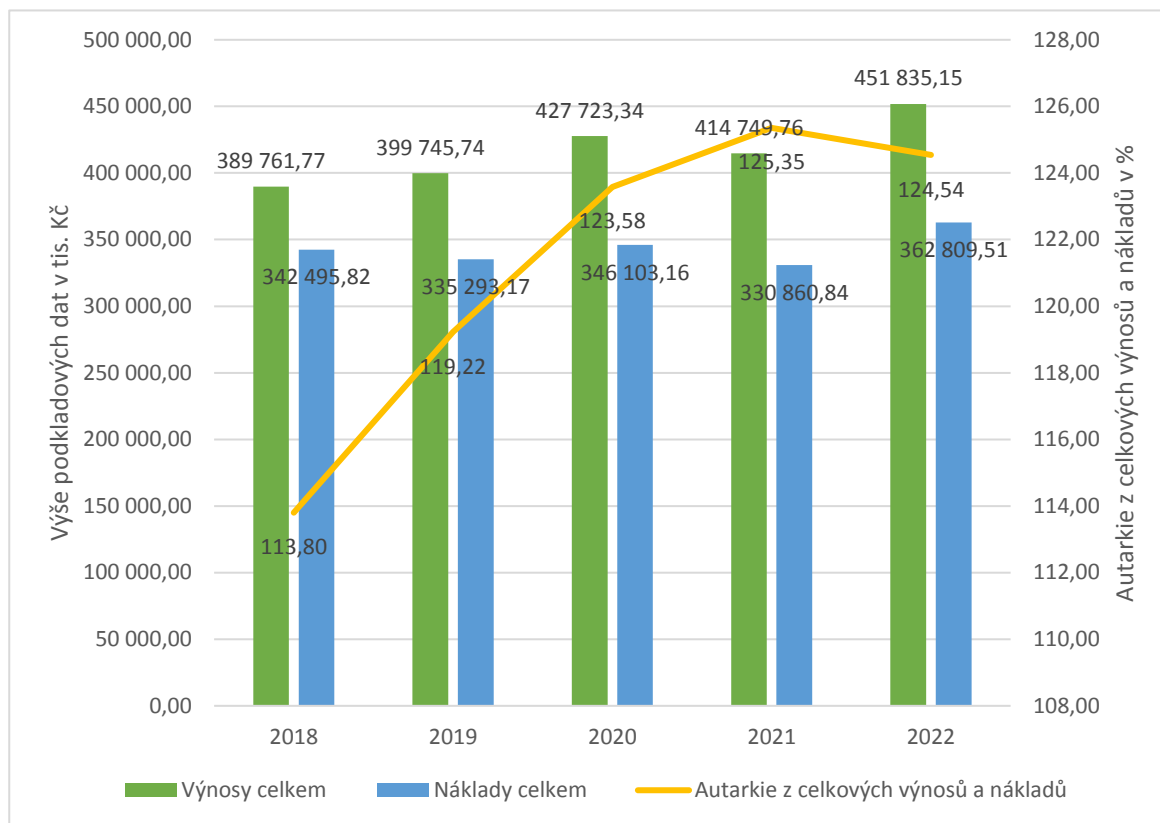
Ukazatel autarkie	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy z hlavní činnosti	93 312,85	79 544,81	93 946,10	79 159,52	83 093,15
Náklady z hlavní činnosti	210 873,54	219 591,70	220 214,37	211 921,97	232 698,06
Autarkie z hlavní činnosti, v %	44,25	36,22	42,66	37,35	35,71

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty (2018–2022).

S ohledem na skutečnost, že hlavním cílem města Turnov není tvorba a zvyšování zisku, ale dosahování cíle, pro který byla tato municipalita zřízena, je pochopitelné, že výnosy z hlavní činnosti, které představují pouze výnosy z vlastní činnosti města, v žádném roce sledovaného období nebyly dostačující k tomu, aby pokryly náklady s hlavní činností spojené – a to z důvodu vysokého podílu těchto nákladů, který dosahuje téměř 60 % celkových nákladů. Tento podíl představuje náklady na poskytování služeb obyvatelstvu a náklady na veřejnou správu, a to především mzdové náklady a s nimi související zákonné sociální pojištění. V nákladech z činnosti jsou taktéž zahrnuty odpisy dlouhodobého majetku, které tvoří více jak 10 % těchto nákladů.

Na další stránce vložený graf č. 14 zachycuje vypočtené hodnoty autarkie z celkových výnosů a nákladů. Doporučená hodnota je stanovena na 100 %. Z údajů uvedených v grafu č. 14 je patrné, že celkové výnosy v průběhu časové osy rostly a celkové náklady měly mírně kolísající tendenci. Autarkie na bázi celkových výnosů a nákladů po celé sledované období převýšila minimální doporučenou hodnotu 100 %, z čehož vyplývá, že celkové výnosy města Turnov dosahovaly ve sledovém období takové výše, aby pokryly celkové náklady.

Graf č. 14: Autarkie na bázi celkových výnosů a nákladů 2018–2022 v tis. Kč.

Zdroj: vlastní grafické zpracování údajů výkazu zisku a ztráty 2018–2022.

Z údajů uvedených v grafu č. 14 je zřejmé, že město Turnov bylo z pohledu poměru celkových výnosů a nákladů ve sledovaném období soběstačné.

Jak je již zmíněno v teoretické části práce, dle Kraftové (2002) je pro výpočet kritéria soběstačnosti municipalit vhodnější výpočet autarkie na bázi běžných příjmů a běžných výdajů. V tabulce č. 42 je znázorněn výpočet autarkie na bázi příjmů a výdajů. Pro výpočet byly použity hodnoty příjmů, které jsou očištěny o investiční příjmy, čímž je myšleno, že do těchto příjmů nejsou zahrnuty investiční dotace a transfery. Stejně tak byly pro výpočet očištěny výdaje, do kterých nejsou zahrnuty investiční výdaje v podobě kapitálových výdajů.

Tabulka č. 42: Autarkie na bázi příjmů a výdajů (2018–2022), v tis. Kč.

Ukazatel autarkie	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné příjmy	335 486,67	353 423,38	344 706,79	360 449,40	407 041,22
Běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93
Celková autarkie v %	112,46	108,27	106,29	106,41	111,76

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Na základě výše uvedeného lze říci, že nejvyšší vypovídací hodnotu o finanční soběstačnosti města Turnov má právě autarkie na bázi běžných příjmů a výdajů. Z výsledných hodnot je zřejmé, že se hodnota autarkie po celou dobu sledovaného období pohybovala nad doporučenou hranicí 100 %. Z výše uvedeného vyplývá, že město Turnov bylo po celé sledované období soběstačné jak z pohledu celkových výnosů a nákladů, tak z pohledu příjmů a výdajů.

4.11.5 Informační a monitorující ukazatele SIMU

V tabulce č. 43 jsou zaznamenány vypočtené hodnoty vybraných informačních a monitorujících ukazatelů platných v rámci sledovaného období pro rok 2018–2021. Ministerstva financí ČR pro rok 2022 schválilo přidání nových informativních ukazatelů a úpravu parametrů některých stávajících ukazatelů. Ukazatele, které byly na návrh Ministerstva financí pro rok 2022 přidány, jsou v tabulce č. 43 podbarveny zeleně. V rámci uceleného pohledu na celé sledované období byly vybrané ukazatele platné pro rok 2022 dopočítány taktéž pro rok 2018–2021.

Tabulka č. 43: SIMU ukazatele (2018–2022), v tis. Kč.

Informativní ukazatele	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel	14 334	14 420	14 391	14 174	14 472
Běžné výdaje na obyvatele	20,84	22,77	22,49	23,54	25,69
Příjmy celkem po konsolidaci	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27
Finanční stabilita v %	82,26	80,47	68,30	73,64	83,12
Provozní saldo	37 171,62	26 997,22	20 401,20	21 699,43	42 847,29
Provozní saldo na obyvatele v tis. Kč	2,59	1,87	1,42	1,53	2,96
Úroky	937,50	1 139,92	1 037,29	1 044,29	830,62
Uhrazená splátka půjčených prostředků v tis. Kč	13 789,49	17 578,92	16 000,00	23 000,00	23 000,00
Dluhová služba celkem	14 727	18 719	17 037	24 044	23 831
Ukazatel dluhové služby v %	3,61	4,26	3,38	4,91	4,87
Průměr příjmů za poslední 4 roky	382 313,00	401 135,00	434 659,00	460 288,00	480 761,41
Zadluženost celkem	129 578,88	111 999,98	127 369,97	104 369,95	101 369,94
Krytí dluhové služby	2,52	1,44	1,20	0,90	1,80
Dluh na obyvatele	9,04	7,77	8,85	7,36	7,00
Krytí dluhu	0,29	0,24	0,16	0,21	0,42
Aktiva celkem Brutto	2 345 249,26	2 449 834,40	2 576 583,16	2 512 700,55	2 651 153,64
Čistá aktiva	2 021 730,73	2 145 217,57	2 291 911,13	2 318 907,12	2 476 513,05
Cizí zdroje	323 518,53	304 616,83	284 672,03	193 793,43	174 640,59
Podíl zadluž. na cizích zdrojích v %	40,05	36,77	44,74	53,86	58,04
Oběžná aktiva	98 010,45	112 980,61	156 142,53	119 583,91	113 292,83
Krátkodobé závazky	190 396,90	189 037,57	154 423,56	86 535,40	68 359,04
Stav na bankovních účtech	49 041,14	30 568,49	34 963,49	56 970,39	59 174,26
Stav na bank. účtech zřiz. PO	43 434,00	57 612,00	61 589,00	72 116,00	84 333,00
Zadluženost zřízených PO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Monitorující ukazatele					
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	33,89	27,92	29,30	22,67	21,09
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	13,79	12,43	11,05	7,71	6,59
Běžná likvidita	0,51	0,60	1,01	1,38	1,66
Okamžitá likvidita	0,27	0,18	0,25	0,70	0,94

Zdroj: vlastní zpracování dat (2018–2022).

4.11.5.1 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

V následující tabulce č. 44 jsou zaznamenána data týkající se výsledného podílu cizích zdrojů v poměru k celkovým aktivům, která Ministerstvo financí ČR využívá v rámci monitoringu hospodaření územních samosprávných celků. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům by neměl překročit 25 %.

Tabulka č. 44: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (2018–2022), v tis. Kč.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	2018	2019	2020	2021	2022
Cizí kapitál	323 518,53	304 616,83	284 672,03	193 793,43	174 640,59
Celková aktiva brutto	2 345 249,26	2 449 834,40	2 576 583,16	2 512 700,55	2 651 153,64
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	13,79	12,43	11,05	7,71	6,59

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy (2018–2022).

Z tabulky č. 44 vyplývá, že se hodnota cizího kapitálu v průběhu časové osy meziročně snižovala. Naproti tomu hodnota celkových aktiv meziročně rostla, z čehož je patrné, že procentuální podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům měl klesající tendenci. V roce 2022 byl tento podíl snížen na hodnotu 6,59 %, což značí oproti prvnímu roku sledovaného období snížení o více jak 50 %. Hodnoty 25 %, která by u tohoto monitorujícího ukazatele dle Ministerstva financí ČR neměla být překročena, město Turnov v žádném roce sledovaného období nedosáhlo, ani se k této mezní hodnotě nepřiblížilo.

4.11.5.2 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů, které využívá Ministerstvo financí ČR při monitoringu hospodaření územních samosprávných celků. Jedná se o dluh dle zákona o rozpočtové odpovědnosti, do něhož se započítávají částky z rozvahy na syntetických účtech souvisejících s krátkodobými a dlouhodobými úvěry, závazky, s dluhopisy a směnkami. Město Turnov eviduje v rozvaze pouze dlouhodobé úvěry.

Tabulka č. 45 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (2018–2022), v tis. Kč.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobé úvěry	129 578,88	111 999,98	127 369,97	104 369,95	101 369,94
Průměr příjem za poslední 4 roky	382 312,83	401 135,19	434 658,54	460 288,36	480 761,41
Rozpočtová odpovědnost v %	33,89	27,92	29,30	22,67	21,09
Meziroční pokles v %	x	-17,62	4,95	-22,62	-7,01

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy a výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (2018–2022).

Pro výpočet pravidla rozpočtové odpovědnosti byla dána do poměru hodnota dlouhodobých úvěrů s průměrem příjmů za poslední 4 roky. Z údajů v tabulce č. 45 výše je vidět, že vypočtená hodnota rozpočtové odpovědnosti měla v průběhu časové osy klesající tendenci, a to z důvodu klesající hodnoty úvěrů a rostoucí hodnoty příjmů v rámci sledovaného období. Dle informací Ministerstva financí ČR by hodnota rozpočtového odpovědnosti neměla překročit 60 %. Město Turnov z pohledu rozpočtové odpovědnosti po celou dobu sledovaného období splňovalo podmínku Ministerstva financí ČR a stanovenou maximální hodnotu 60 % v žádném roce nepřekročilo, ani se k této hranici nepřiblížilo a hodnoty se pohybovaly po celé období pod touto úrovní. Z údajů v tabulce č. 45 je patrné, že hodnota ukazatele rozpočtové odpovědnosti byla meziročně snižována.

5 Zhodnocení a doporučení

V této části bakalářské práce jsou vyhodnoceny výsledky zjištěných skutečností a provedených analýz, jejichž přehled je zaznamenán v praktické části bakalářské práce.

5.1 Zhodnocení charakteru obce

Město Turnov má dominantní velmi strategickou polohu. Turnov je považován za důležitý dopravní uzel. Kříží se zde rychlostní silnice R 10, která vede přes Mladou Boleslav do Prahy a silnice R 35 vedoucí směrem na Liberec. Železniční stanice Turnov patří mezi jeden z hlavních železničních uzlů Libereckého kraje. Do Turnova vede také železniční trať 070 Praha-Turnov. Ve městě funguje nejen železniční doprava, ale také autobusová doprava. Z Turnova je velmi dobrá dostupnost jak do okolních vesnic, tak do velkých měst jako je Liberec, Mladá Boleslav a Jičín, ale i do Prahy. Město Turnov je považováno za srdce Českého a je tak i právem nazýván. Turnov a jeho okolí patří mezi „nejvýznamnější oblasti turistického ruchu nejen v Libereckém kraji, ale i v celé České republice.

Ve městě je díky průmyslovým lokalitám dostatek pracovních příležitostí a v rámci dobré dostupnosti okolních velkých měst je možné za prací přijíždět i dojíždět. V průběhu sledovaného období zde bylo postaveno 32 bytů. Bydlení je v Turnově málo dostupné.

5.1.1 Demografická situace

Dle demografické struktury obyvatelstva město Turnov ve sledovaném období vykazuje setrvalý stav počtu obyvatel. V roce 2022 žilo ve městě oproti roku 2018 o 138 obyvatel více. Průměrný věk obyvatel byl konstantní vyjma roku 2021 kdy se zvýšil na 44,3 let. Index stárí ve sledovaném období klesl o 7, 4. Počet zemřelých ve sledovaném období převyšuje počet živě narozených z čehož je zřejmý záporný přirozený přírůstek obyvatel. Turnov ve sledovaném období vykazuje setrvalý stav počtu obyvatel. Průměrný věk obyvatel je téměř po celou dobu sledovaného období 44 let.

5.2 Vyhodnocení finanční analýzy města Turnov

5.2.1 Analýza rozpočtu města

Dle rozvahy představovala celková aktiva BRUTTO města Turnov k 31. 12. 2022 hodnotu 2 651 153,64 tis. Kč. Po odečtení cizích zdrojů představovala čistá aktiva ke konci roku 2022 hodnotu 2 476 513,05. Hodnota aktiv NETTO byla ke konci roku 2022 ve výši 2 268 978,40 tis. Kč. V rámci sledovaného období byla hodnota aktiv města Turnov navýšena o 10 %, což představovalo částku 211 789,29 tis. Kč. Ke konci roku 2022 bylo město vlastníkem staveb v účetní hodnotě 1 013 853,83 tis. Kč a pozemků v hodnotě 130 608,04 tis. Kč. V rámci sledovaného období byla hodnota staveb navýšena o 99 679,17 tis. Kč a hodnota pozemků o 55 755,49 tis. Kč. Navýšení aktiv bylo způsobeno především nákupem areálu KERI na Koňském trhu, areálu Pily Turnov, výstavbou Alzheimer centra a Polyfunkčního komunitního centra FOKUS.

Město Turnov z důvodu rozsáhlých investic plánovalo v rámci sledovaného období rozpočtová salda, vyjma roku 2021, jako schodková. Ve výsledku byl rozpočet plněn s nižšími deficity, než bylo rozpočtováno.

Výsledné saldo celkového rozpočtu bylo v prvních třech letech sledovaného období schodkové. Nejvyšší schodek byl vykázán v roce 2018 ve výši 43 231,11 tis. Kč. V tomto roce byl schodek způsoben především náklady na rozsáhlou rekonstrukcí budovy nového úřadu za více jak 58 mil. Kč. V následujících dvou letech již příjmy převýšily výdaje a město v roce 2021 ušetřilo 45 452,66 tis. Kč. V roce 2022 město Turnov vykoupilo nemovitosti ve vlastnictví společnosti KERI, a. s., za více jak 42 mil. Kč. V souvislosti s touto investicí bylo v roce 2022 vykázáno nižší kladné saldo než v roce předchozím, a to ve výši 5 149,7 tis. Kč. Město Turnov splácí úvěry, které byly čerpány na investiční akce a kapitálové výdaje již v období, které předcházelo sledovanému období. Úvěr ve výši 60 mil. Kč bude doplacen v roce 2024, čímž město získá volné finanční prostředky.

Město Turnov vykazovalo ve sledovaném období stabilní příjmy. Celkové příjmy měly v letech 2018–2020 rostoucí tendenci. V následujících dvou letech celkové příjmy zaznamenaly mírný pokles.

Daňové příjmy jsou nejstabilnější položkou rozpočtu města Turnov. Tyto příjmy představovaly se svým průměrným podílem 63,13 % na celkových příjmech pro příjmovou stranu města Turnov nejvýznamnější tok finančních prostředků. Z daňových příjmů měly

na příjmovou stranu dominantní vliv daňové příjmy sdílené, které tvoří více jak 86 % daňových příjmů.

Tyto příjmy se vyjma roku 2020 meziročně zvyšovaly. Na jejich výši měl zásadní vliv příjem z daně z přidané hodnoty, který na těchto příjmech tvoří průměrný podíl převyšující 45 %. Velmi pozitivní vývoj zaznamenaly příjmy z této nepřímé daně především v roce 2021 a 2022, kdy tento příjem meziročně vzrostl o více jak 17 %.

Za další velmi významnou složku sdílených příjmů lze považovat přímé daně, které v součtu těchto daní představují 50 % sdílených příjmů. Z přímých daní zaujímá nejvyšší podíl ve výši 20,2 % daň z příjmu ze závislé činnosti. Přestože byl v roce 2021 zrušen institut superhrubé mzdy, což vedlo ke snížení zdanění mezd, sdílené příjmy nezaznamenaly pokles, a to z důvodu meziročního růstu daně z příjmu právnických osob o více jak 43 %. Právě daň z příjmů právnických osob je do hodnoty stejně tak významná jako daň ze závislé činnosti. Pozitivní vývoj byl zaznamenán taktéž u daně, kterou odvádějí podnikající fyzické osoby, a tzv. daně srážkové. Obě tyto daně měly v průběhu časové osy rostoucí tendenci. Daň z příjmu fyzických osob – OSVČ – vzrostla o 335 % a tzv. srážková daň se zvýšila o téměř 90 %. Z pohledu příjmu lze význam taktéž přikládat dani z hazardních her, která zaznamenala v průběhu časové osy nárůst o více než 80 %. Druhou složkou daňových příjmů jsou příjmy svěřené, které tvoří na daňových příjmech průměrný podíl ve výši 13,48 %. Za významný a stabilním příjem této skupiny lze považovat daň z nemovitých věcí, jejíž podíl na svěřených daních tvoří 50 %. Tento příjem byl ve sledovaném období konstantní. Taktéž byl konstantní příjem vykázan v souvislosti s poplatky za komunální odpad. Ostatní svěřené příjmy měly v průběhu sledovaného období kolísající tendenci. Správní poplatky, které městu plynou především prostřednictvím dopravního odboru, vykazalo město v průměrné výši blížící se 7 500 tis. Kč.

Nedaňové příjmy města Turnov tvoří především příjmy z vlastní činnosti a pronájmu majetku. Tyto příjmy jsou v porovnání s daňovými příjmy nízké. Jejich výše tvoří na celkových příjmech procentuální podíl menší než 15 %. Hlavním zdrojem nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku města Turnov. Polovinu těchto příjmů představují nájmy za obývání bytů ve vlastnictví města. Vzhledem k tomu, že město Turnov nevykonává doplňkovou hospodářskou činnost, příjmy z jeho vlastní činnosti tvoří na svěřených příjmech průměrný podíl 21,49 %. Například za porušení rozpočtové kázně město ve sledovaném období obdrželo příjmy ze správních poplatků, jejichž hodnota dosahuje v průměru 12 %.

Kapitálové příjmy, které městu plynou v případě prodeje majetku či z přijatého daru, měly v průběhu časové osy kolísající tendenci. Významnější příjmy město Turnov obdrželo v letech 2018–2020, kdy byly prodány stavební pozemky, a v roce 2020 město přijalo dar na pořízení dlouhodobého majetku.

Rostoucí tendenci celkových příjmů v období let lze přičítat především významnému zvýšení objemu transferů, jejichž podíl se na celkových příjmech pohyboval v letech 2020 a 2021 v rozmezí 25–30 %. V roce 2020 se objem transferů oproti předchozímu roku zvýšil o více jak 80 %. Nejvyšší nárůst, který přesáhl 300 %, byl zaznamenán u investičních transferů, které město Turnov obdrželo v souvislosti s výstavbou domova se zvláštním režimem a na akce související s mateřskými školami. Příjmy z transferů pro město Turnov představovaly druhý nejvýznamnější zdroj příjmů, a to proto, že jejich výše s výjimkou roku 2018 převyšovala nedaňové příjmy.

Výdajovou část města tvořily běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje měly ve sledovaném období, vyjma roku 2020, rostoucí tendenci. Jejich podíl na celkových výdajích zaujímá větší část než podíl kapitálových výdajů. Průměrný podíl běžných výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období představoval více jak 70 %. Analýzou běžných výdajů bylo zjištěno, že nejvyšší podíl přesahující 40 % tvořily výdaje na služby pro obyvatelstvo, do nichž je zahrnuto školství, komunální služby, kultura, tělovýchova a péče o vzhled obce.

Průměrně 31 % běžných výdajů město Turnov vydalo v souvislosti s činností místní správy, kdy více jak 65 % této částky představují platy zaměstnanců, odvody a nájmy. V průběhu časové osy měly výdaje v oblasti místní správy klesající tendenci a klesly o 10 %.

Na oblast sociálních věcí, která je tvořena především výdaji na zajištění chodu domovů pro osoby se zdravotním postižením a domovů se zvláštním režimem, připadá průměrný podíl 13,60 % běžných výdajů. Oblast průmyslu, v rámci, které je například zajištěna dopravní obslužnost města, pojme průměrně běžné výdaje ve výši 5,56 %. Oblast bezpečnosti a pořádku tvoří na běžných výdajích 4,4 %.

Druhou část výdajů tvoří výdaje kapitálové. V rámci nich byly finanční prostředky investovány do dlouhodobého majetku města. Tyto investice představovaly náklady na nákup staveb a souvisejících pozemků, rekonstrukce a opravy, stavby, komunikace a chodníky. Nejvyšší kapitálové výdaje město Turnov vykázalo v roce 2020, kdy byly v souvislosti se zvýšeným objemem přijatých transferů navýšeny kapitálové výdaje oproti předchozímu roku o více jak 68 % a jejich hodnota převýšila 190 mil. Kč.

Velmi důležitým ukazatelem, který má vypovídající hodnotu o finanční kondici obce, je saldo běžného rozpočtu. Saldo běžných příjmů a běžných výdajů bylo po celou dobu sledovaného období kladné, z čehož plyne, že Turnov byl z pohledu běžných příjmů a výdajů soběstačný. Přebytek běžného rozpočtu tvořil v průměru 8,24 % běžných příjmů.

Saldo kapitálového rozpočtu bylo po celou dobu sledovaného období záporné. Kapitálové výdaje ve sledovaném období mnohonásobně převyšují kapitálové příjmy. Nejvyšší kapitálové výdaje mělo město Turnov v roce 2020 ve výši 191 724,34 tis. Kč. Kapitálové příjmy v žádném roce sledovaného období nedosáhly takové výše, aby pokryly kapitálové výdaje, které město Turnov částečně krylo zvýšeným objemem příjmů z investičních transferů.

5.2.2 Zjištěné hodnoty vybraných ukazatelů

Tabulka č. 46: Zjištěné hodnoty vybraných ukazatelů.

Ukazatel	Zjištěné hodnoty ukazatelů					Doporučené hodnoty	Dle literatury
	2018	2019	2020	2021	2022		
Autarkie příjmů a výdajů v %	112,46	108,27	106,29	106,41	111,76	100%	Kraftová, (2002)
Autarkie z hlavní činnosti v %	44,25	36,22	42,66	37,35	37,51	100%	Otrusinová et al., (2011)
Autarkie z celkových výnosů a nákladů v %	113,80	119,22	123,58	125,35	124,54	100%	Kraftová, (2002)
Okamžitá likvidita	0,27	0,18	0,25	0,7	0,94	0,2 - 0,5	Otrusinová et al., (2011)
						0,6; 0,20 je kritická hodnota	Růčková, (2021)
						Likvidita je zajištěna již při hodnotě 0,2	Sedláček, (2009)
Pohotová likvidita	0,51	0,59	1,00	1,36	1,64	0,5 - 1,5	Kubičková et al., (2015)
						1-1,5	Knápková et al., (2017)
Běžná likvidita	0,51	0,60	1,01	1,38	1,66	1,5 - 2,5	Otrusinová et al., (2011)
							Knápková et al., (2017)
						Minimální hodnota 1	MFČR
						> 1,5	Sedláček, (2009)
Rentabilita cel. kap. ROA v %	3,42	3,85	4,44	4,50	4,58	min. 6,3%	Knápková et al., (2017)
Rentabilita vl. kap. ROE v %	2,73	3,51	4,17	4,29	4,25		
Ukazatel věřitel. rizika v %	15,73	14,24	12,70	9,02	7,70	50%	Kubičková et al., (2015)
						30 - 60%	Knápková et al., (2017)
Koef. samofinancování v %	84,27	85,76	87,30	90,98	92,30		
Riziko + koef. samofin. v %	100	100	100	100	100	100%	Růčková, (2021)
Zadluženost vl. kapitálu	0,19	0,17	0,15	0,10	0,08	< 1 - relativně nízká	Otrusinová et al., (2011)
Úrokové krytí	50,42	56,54	78,69	80,33	107,18	> 5	Knápková et al., (2017)
						8	Růčková, (2021)
Maximální úroková míra v %	0,050	0,059	0,050	0,051	0,038	Rentabilita > MÚM= možnost	
Rentabilita aktiv	3,42	3,85	4,44	4,50	4,58	čerpat další úvěr	Růčková, (2021)
Ukazatele SIMU							
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	33,89	27,92	29,30	22,67	21,09	60%	Stanoveno zákonem
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	13,79	12,43	11,05	7,71	6,59	neměl by překročit 25%	MFČR
Celková likvidita/běžná likvidita	0,51	0,6	1,01	1,38	1,66	1,5 - 2,5	Knápková et al., (2017)
						Hodnota by neměla být nižší než 1	MFČR

Zdroj: vlastní zpracování.

Z vypočtených údajů v tabulce č. 46 je patrné, že autarkie z hlavní činnosti doporučené hodnoty 100 % nedosáhla v žádném roce sledovaného období, a to z důvodu nedostatečných příjmů z této činnosti. Naproti tomu autarkie z příjmů a výdajů, kterou

autorka Kraftová (2002) považuje za nejvhodnější ukazatel finanční soběstačnosti v municipální sféře, v rámci sledovaného období doporučenou hodnotu 100 % převýšila. Stejně tak byla převýšena doporučená hodnota u autarkie na bázi celkových výnosů a nákladů. Z výše uvedeného vyplývá, že město Turnov bylo z pohledu běžných příjmů a výdajů a celkových výnosů a nákladů po celou dobu sledovaného období soběstačné.

Hodnoty okamžité likvidity byly vyjma roku 2019, kdy hodnota klesla pod doporučenou hranici, v rozmezí doporučených hodnot. V letech 2021 a 2022, kdy došlo k výraznému snížení hodnoty krátkodobých závazků, hodnota skokově narostla. Pohotová likvidita se počátkem sledovaného období pohybovala ve spodní hranici doporučených hodnot. V roce 2020 dosáhla hodnoty 1, což poukazuje na vyrovnanost krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. V následujících dvou letech se hodnoty zvýšily. V průběhu časové osy byly hodnoty běžné likvidity až do roku 2021 pod doporučenou hodnotou. V roce 2022 byla vlivem poklesu krátkodobých závazků spodní hranice této doporučené hodnoty mírně převýšena. Přestože se výsledné hodnoty rentability v průběhu časové osy meziročně zvyšovaly, nedosáhly doporučené hodnoty, a to především proto, že primárním cílem města Turnov není tvorba zisku. Naproti tomu hodnota ukazatele věřitelského rizika, který vypovídá o celkové zadluženosti, se ve sledovaném období pohybuje hluboko pod doporučenými hodnotami, což svědčí o nízké míře zadluženosti města Turnov a o jeho schopnosti své závazky splácet. Vypočtená hodnota ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu se v průběhu časové osy pohybovala na úrovni nižší než 1 a proto lze zadluženost považovat za velmi nízkou.

Jako další byl z důvodu skutečnosti, že město Turnov financuje svoje aktiva úročenými cizími zdroji, proveden výpočet úrokového krytí, jehož výsledek se v průběhu časové osy pohybuje vysoko nad spodní hranicí doporučené hodnoty, což značí o schopnosti splácet nákladové úroky, které městu plynou z čerpaných dlouhodobých úvěrů. V souvislosti s čerpanými úvěry byla vypočítána maximální úroková míra, která nabývá na významu až v případě porovnání s výslednou hodnotou rentability, kdy je tímto porovnáním získán ukazatel podmínek pro případné další zadlužení. Komparací maximální úrokové míry a ukazatele rentability bylo zjištěno, že rentabilita mnohonásobně převyšuje maximální úrokovou míru, na základě čehož lze konstatovat, že město Turnov po celou dobu sledovaného období splňuje podmínky pro případné čerpání dalšího úvěru.

Monitorující ukazatel rozpočtové odpovědnosti dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2018. V následujících letech byla tato hodnota meziročně snižována. Po celou dobu byla

rozpočtová odpovědnost nižší než maximální hranice 60 %. Druhým pravidlem, u kterého by neměl být překročen 25 %, je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. V průběhu časové se podíl cizích zdrojů pohybuje pod polovinou doporučených 25 % vyjma roku 2018, kdy se tento podíl pohyboval těsně nad polovinou doporučené hodnoty. Posledním monitorujícím ukazatelem je ukazatel celkové, resp. běžné likvidity, jehož výsledné hodnoty se v průběhu časové osy zvyšovaly a již v roce 2020 dosáhla hodnota celkové likvidity doporučené hodnoty. Vypočtené hodnoty vypovídají o finanční stabilitě města Turnov.

5.2.3 Návrhy a doporučení

Na základě všech provedených analýz jsou návrhy a doporučení navrženy tak, aby pomohly zmírnit deficit rozpočtu města Turnov, které vznikly v letech 2018–2020 v souvislosti s vysokými kapitálovými výdaji. Vzhledem ke skutečnosti, že město Turnov již v letech 2021 a 2022 vykázalo přebytek rozpočtu, tudíž finanční prostředky ušetřilo, lze doporučit, aby město i nadále se svěřenými prostředky nakládalo jako řádný hospodář. Po umožnění čerpaného úvěru v roce 2024 by bylo možné tyto ušetřené finanční prostředky z minulých let současně se zajištěním vhodných dotačních prostředků, případně za pomoci využití cizích zdrojů, investovat do výstavby řadových domků a nových bytů, o které je v Turnově velký zájem, ale je jich zde nedostatek. V souvislosti s podporou bytové výstavby v Turnově lze dále zvážit postupné přetvoření pozemků, které město v průběhu sledovaného období vykoupilo, na pozemky stavební, z nichž by městu taktéž plynul příjem.

Vzhledem ke skutečnosti, že obyvatelé města Turnov hradí městu poplatek za svoz komunálního odpadu již 10 let ve stejné výši – 660 Kč za rok na osobu – v rámci navýšení příjmové strany města lze zvážit zvýšení tohoto poplatku. V případě navýšení poplatku o 200 Kč na osobu za rok a při současném počtu obyvatel by bylo možné příjmy navýšit zhruba o 2,5 mil. Kč. Nicméně je třeba brát ohled na nízkopříjmové rodiny s dětmi a osoby důchodového věku.

V souvislosti s lukrativní lokací uprostřed Českého ráje, ve kterém se město Turnov nachází, se nabízí další možnost zvýšení příjmů města, a to zvýšení místního poplatku z pobytu, který hradí především turisté. Dle analýzy ubytovací kapacity města Turnov a osob, které v roce 2022 tuto kapacitu využily, by si v případě zvýšení ceny místního poplatku z pobytu ze současných 21 Kč za den a osobu na 50 Kč město Turnov zajistilo další příjem přesahující 2,5 mil. Kč.

V rámci přínosu pro město Turnov se dále nabízí podpora nových i stávajících podnikatelských subjektů, a to zejména potenciální vytvoření nových pracovních míst, která jsou pro město přínosná jak v rámci daňových výnosů, tak z pohledu rozvoje města. To také může napomoci možnému zvýšení počtu trvale žijících obyvatel.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit hospodaření města Turnov v horizontu let 2018–2022. Bakalářská práce byla rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. V teoretické části práce byla za pomoci odborné literatury a veřejně dostupných zdrojů vypracována literární rešerše, na jejímž základě byly zvoleny vhodné metody pro posouzení hospodaření výše zmíněného města. V praktické části byla pro zhodnocení získaných dat z účetních výkazů použita horizontální a vertikální analýza. Dále byly provedeny analýzy poměrovými ukazateli, které byly vybrány s ohledem na typ analyzované organizace, jako je právě obec.

Dle demografického vývoje obyvatelstva město Turnov ve sledovaném období vykazovalo poměrně setrvalý stav počtu obyvatel, jejichž průměrný věk byl 44 let.

Hodnota majetku města, resp. aktiv, v rámci sledovaného období vzrostla. Dle rozvahy celková aktiva města Turnov představovala k 31. 12. 2022 hodnotu 2 268 978 tis. Kč. Velmi významným ukazatelem, který má vypovídací hodnotu o finanční kondici obce, je saldo běžného rozpočtu. Saldo běžných příjmů a běžných výdajů, resp. saldo běžného rozpočtu, bylo po celou dobu sledovaného období kladné, což svědčí o tom, že město Turnov bylo v rámci běžného rozpočtu soběstačné.

Z důvodu plánovaných rozsáhlých investic do dlouhodobého majetku byly ve sledovaném období rozpočty schváleny, vyjma roku 2021, jako schodkové. Ve výsledku byl rozpočet plněn s nižšími zápornými saldy, než bylo rozpočtováno. V prvních třech letech sledovaného období skončilo hospodaření města Turnov schodkem rozpočtu. Nejvyšší schodek byl vykázán v roce 2018 v souvislosti s rekonstrukcí budovy radnice v hodnotě 58 776 tis. Kč. V následujících dvou letech již město Turnov hospodařilo s přebytkem rozpočtu, a to tak, že v roce 2021 město ušetřilo částku 45 452,66 tis. Kč, která představovala 9,29 % celkových příjmů. Stejně byl přebytek rozpočtu vykázán v roce 2022, ale s ohledem na investici do majetku přesahující 45 mil. Kč, byl vykázán nižší přebytek rozpočtu než v roce 2021.

Město Turnov ve sledovaném období vykazovalo stabilní příjmy, které měly v průběhu časové osy rostoucí tendenci. Na příjmovou stranu města Turnov měly s průměrným podílem 63,13 % na celkových příjmech dominantní vliv příjmy daňové. Významný podíl převyšující 86 % měly na daňových příjmech daňové příjmy sdílené. Daň z přidané hodnoty tvořila 45 % sdílených příjmů. Téměř stejný podíl na sdílených příjmech představovaly

v součtu daně přímé. Z daňových příjmů svěřených stojí za zmínku především stabilní příjem z daně z nemovitých věcí, jehož podíl tvořil více jak 50 %.

Celkové příjmy měly v letech 2018–2020 rostoucí tendenci, což bylo způsobeno především zvýšením objemu transferů, jejichž podíl na celkových příjmech ve sledovaném období v průměru přesahoval 20 %. Významnou položkou toku finančních prostředků města Turnov tvořily právě přijaté transfery. Nejvyšší objem transferů město zaznamenalo v roce 2020 a 2021, kdy se objem transferů blížil podílu 30 % na celkových příjmech.

Nedaňové a kapitálové příjmy měly v průběhu časové osy kolísající tendenci. Nedaňové příjmy tvořily v průměru 14,43 % celkových příjmů. Zásadní vliv na jejich výši měl stabilní příjem z pronájmu majetku ve vlastnictví města, který tvořil podíl vyšší jak 37 %. Příjmy z vlastní činnosti představovaly v průměru podíl 21,49 %. Kapitálové příjmy měly v průběhu časové osy kolísající tendenci a jejich výše nedosahovala v průměru ani 2 % celkových příjmů.

Výdajovou část města Turnov tvořily běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje s průměrným podílem na celkových výdajích vyšším jak 70 % měly ve sledovaném období rostoucí tendenci. Nejvyšší běžné výdaje město vynaložilo ve sledovaném období v souvislosti s výdajovou oblastí, v níž jsou městem poskytovány služby obyvatelstvu, a tento podíl v průměru převýšil 40 % běžných výdajů. Více jak 31 % běžných výdajů bylo ve sledovaném období vynaloženo na oblast veřejné správy. Kapitálové výdaje měly počátkem sledovaného období rostoucí tendenci. Nejvyšší kapitálové výdaje město Turnov vykázalo v roce 2020, kdy se v souvislosti se zvýšeným objemem přijatých transferů v tomto roce navýšily kapitálové výdaje oproti předchozímu roku o více jak 68 % a jejich výše překročila 190 mil. Kč.

S ohledem na skutečnost, že hlavním cílem města Turnov není tvorba zisku, dosáhla autarkie z hlavní činnosti v rámci sledovaného období doporučené hodnoty 100 %. Z pohledu celkových výnosů a celkových nákladů a příjmů a výdajů převyšovaly výsledné hodnoty autarkie doporučenou hodnotu 100 % po celou dobu sledovaného období.

Hodnoty všech tří stupňů likvidity se v průběhu sledovaného období zvyšovaly. Hodnota okamžité likvidity a pohotové likvidity se v průběhu časové osy pohybovala v rozmezí doporučených hodnot. Hodnota běžné likvidity se do stanoveného rozmezí doporučené hodnoty dostala až v roce 2022. V případě ukazatele rentability nebylo dosaženo doporučené hodnoty.

Dalším z vypočtených ukazatelů jsou ukazatele zadluženosti. Výsledné hodnoty zadluženosti se pohybovaly pod doporučenými hodnotami, což svědčí o nízké zadluženosti města. Na základě komparace maximální úrokové míry a ukazatele rentability bylo zjištěno, že rentabilita mnohonásobně převyšuje maximální úrokovou míru, z čehož vyplývá, že město Turnov ve sledovaném období splňovalo podmínky pro případné čerpání dalšího úvěru.

Jako poslední bylo provedeno zhodnocení hospodaření města Turnov na základě soustavy informačních a monitorujících (SIMU). Pravidlo rozpočtové odpovědnosti nejvyšší hodnoty dosáhlo v roce 2018, a to 33,89 %, kdy tato hodnota v průběhu časové osy klesla na hodnotu 21,09 %, tudíž se město k maximální hranici 60 % ani nepřiblížilo. Druhý ukazatel, podíl cizích zdrojů na celkových aktivech, v průběhu sledovaného období klesl z hodnoty 13,79 % na 9,02 %, tudíž byla splněna podmínka, že hodnota by neměla překročit 25 %. Posledním monitorujícím ukazatelem je ukazatel celkové, resp. Běžné, likvidity, který nejnižší doporučené hodnoty 1 vlivem snížení krátkodobých závazků a zvýšením oběžných aktiv dosáhl již v roce 2020 a v následujících letech byla tato hodnota převyšena.

Provedené analýzy a výsledné hodnoty svědčí o tom, že město Turnov je právnickou osobou, se stabilními příjmy, na kterých se vlastní činností podílí. Běžné výdaje byly městem Turnov vynakládány především na služby pro obyvatelstvo a v rámci oblasti místní správy. Na výdajové straně nebyla autorkou bakalářské práce nalezena možnost úspor. Autarkie vypočtená z příjmů a výdajů překročila doporučenou hodnotu 100 %, což svědčí o tom, že město Turnov bylo z pohledu běžných příjmů a výdajů soběstačné. Kapitálové výdaje sloužily především ke zhodnocení a nákupu dlouhodobého majetku města. Vlastní kapitál města mnohonásobně převyšuje kapitál cizí. Aktiva byla převážně kryta vlastními zdroji. Zadluženost města je nízká, nákladové úroky plynoucí z cizích zdrojů je město schopno splácet. Souhrnně lze konstatovat, že město Turnov preferuje financování svých aktiv vlastními zdroji. Cizí zdroje představují spíše doplňkový zdroj financování a jsou používány především na velké investiční aktivity.

Likvidita města se v průběhu sledovaného pohybovala v rozmezí doporučených hodnot. Hodnoty monitorujících ukazatelů, které v rámci monitoringu hospodaření obcí používá Ministerstvo financí ČR, se pohybovaly v doporučených hodnotách a maximální hodnoty nebyly překročeny. Vypočtené hodnoty svědčí o finanční stabilitě města Turnov.

Na základě všech provedených analýz byly návrhy a opatření navrženy tak, aby pomohly zmírnit deficit rozpočtu města Turnov, který vznikl v letech 2018–2020

v souvislosti s vysokými kapitálovými výdaji. Navrženo bylo, aby se město Turnov podílelo na případném zvýšení svých příjmů. Pro navýšení příjmové strany byla městu Turnov doporučena investice do bytové výstavby, v rámci, které by město získalo dlouhodobý a stabilní příjem a možnost zvýšení počtu trvale žijících obyvatel ve městě. Dále bylo městu doporučeno zvýšení místního poplatku z pobytu a zvýšení poplatku za komunální odpad.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BOHÁČ, R., 2013. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7478-045-5.

ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ P., 2011. *Základy financí*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3669-3.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D., ŠTEKER, K., 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRAFTOVÁ, I., 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. V Praze: C.H. Beck. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9778-2.

KRUNTORÁDOVÁ, I., 2015. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2744-1.

KŘÍŽ, J., BARUS, M., BUBAL, J., et al., 2022. Turnov. Praha: NLN. *Dějiny českých, moravských a slezských měst*. ISBN 978-807422-847-6.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I., 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

MÁČE, M., 2013. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.

MÁČE, M., 2018. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2002-4.

NAHODIL, F., 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-536-4.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-936-4.

RŮČKOVÁ, P., 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

RŮČKOVÁ, P., 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

ŘEZNÍČKOVÁ, K., 2016. *Výlučné daňové příjmy obcí*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense. ISBN 978-80-87382-80-6.

ŘEZNÍČKOVÁ, K., 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. V Olomouci: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-5548-8.

OTRUSINOVÁ, M., KUBÍČKOVÁ, D., 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R., 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

PŮČEK, M., 2015. *Udržitelné finanční řízení obcí a regionů*. Praha: Národní síť Zdravých měst České republiky. ISBN 978-80-906033-0-1.

SEDLÁČEK, J., 2007. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press. Praxe manažera (Computer Press). ISBN 978-80-251-1830-6.

SEDMIHRADSKÁ, L., 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

SVOBODA, M., VLADYKOVÁ, R., BAUER, D., KVAPIL M., MATEJ, M., 2021. *Finanční řízení obcí*. Praha: Svaz měst a obcí České republiky. ISBN 978-80-88375-08-1.

TOCAUER, M., SCHNEIDEROVÁ, I., 2019. *Rozpočet a rozpočtový proces*. Praha: Acha obec účtuje. ISBN 978-80-905420-8-2.

7.2 Internetové zdroje

DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY, 2023. *Financování obcí v ČR* [online]. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

FINANCE A ROZPOČET, 2023. *Příručka pro zastupitele* [online]. [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/4-finance-a-rozpocet/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2009a. *Správní obvody obcí s rozšířenou působností* [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/0f002bb5a7>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2009b. *Senioři v Česku* [online]. 2014 [cit. 2024-01-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/6b004993a4>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2017a. *Demografická ročenka měst* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/mesta-v-cr-pism-s-az-u-98j6gsi69b>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2017b. *Stav a pohyb obyvatel v obcích* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xl/pohyb_obyvatel_ve_mestech_a_obcich

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2017c. *Vlastní výběr VDB, statistiky* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=1&pvokc=43&uroven=70&w=>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2017d. *Vše o území VDB* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__554782#

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2017e. *Vlastní výběr VDB, statistiky* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU02&z=T&f=TABULKA&katalog=31742&str=v1306&v=v1339__KAT__154__1&u=v1306__VUZEMI__43__577626

FISTRO, 2014. *Analýza poměrových ukazatelů* [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://fistro.cz/aktuality/co-se-v-kurzu-naucite-2/>

INFOCENTRUM TURNOV, 2011. *Regionální turistické informační centrum Turnov* [online]. [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.infocentrum-turnov.cz/cs/infocentrum/statistiky.html>

MATEMATIKA, 2022. *Aritmetický průměr* [online]. [cit. 2024-03-06]. Dostupné z: <https://www.matematika.cz/aritmeticky-prumer/>

MĚSTO TURNOV, 2000a. *Zdravé město Turnov* [online]. [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/>

MĚSTO TURNOV, 2000b. *Participativní rozpočet* [online]. [cit. 2023-07-31]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/participativni-rozpocet/>

MĚSTO TURNOV, 2000c. *Místní poplatek z pobytu* [online]. [cit. 2023-08-02]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/informace-pro-podnikatele/mistni-poplatek-z-pobytu-v-roce-2022.html>

MĚSTO TURNOV, 2000d. *Turnov-srdce Českého ráje* [online]. [cit. 2023-12-08]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/turnov-srdce-ceskeho-raje/>

MĚSTO TURNOV, 2000e. *Strategický plán města* [online]. [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/uzemni-plany-rozvoj-a-strategie/strategicky-plan-mesta.html>

MĚSTO TURNOV, 2000f. *Závěrečný účet* [online]. [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: https://www.turnov.cz/redakce/index.php?xuser=&lanG=cs&subakce=ssearch&ssearchText=z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD+%C3%BA%C4%8Det&scin%5Bofficialboard%5D=1&scin%5Bfiles%5D=1&datumod=&datumdo=&find_order_by=relevantion.

MĚSTO TURNOV, 2000g. *Kronika města Turnova* [online]. [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/turnov-srdce-ceskeho-raje/kronika-mesta-turnova.html>

MODERNÍ OBEC, 2024. *Vnitřní normy pro zpracování účetnictví obce* [online]. [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/vnitri-normy-pro-zpracovani-ucetnictvi-obce/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2008a. *Monitoring hospodaření obcí* [online]. [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/monitoring-hospodareni-obci>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2008b. *Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech* [online]. [cit. 2023-10-09]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/legislativa/legislativni-dokumenty/2000/zakon-c-250-2000-sb-3447>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2008c. *Monitoring hospodaření územních samosprávných celků* [online]. [cit. 2024-03-09]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2008d. *Město Turnov – ukazatele hospodaření SIMU* [online]. [cit. 2023-10-31]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00276227/monitoring/simu?rad=t&obdobi=2212>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2019. *Vojtíšková M. Finanční hospodaření obce* [online]. [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/financni-hospodareni-obce-a-jeho-prezkoumavani-prakticky-pruvodce-a-radce-urednika.aspx>

NÁRODNÍ ROZPOČTOVÁ RADA, 2022. *Vše o veřejných financích* [online]. [cit. 2024-03-06]. Dostupné z: <https://www.rozpocetovarada.cz/o-verejnych-financich/vse-o-verejnych-financich/>

OBEC, 2021. *Vojenský újezd* [online]. [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/obce/577626>

O MĚSTĚ TURNOV, 2011. *Regionální turistické informační centrum Turnov* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.infocentrum-turnov.cz/cs/o-meste-1/>

ROK V OBCI, 2016. *Rozpočtová skladba* [online]. [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/64-rozpocetova-skladba/>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy.....	38
Obrázek č. 2: Provozní cyklus podniku.....	41

8.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů použitých pro finanční analýzu rozpočtu a růstu.....	13
Tabulka č. 2: Přehled ukazatelů a metod použitých při finanční analýze.....	14
Tabulka č. 3: Přehled výpočtu SIMU ukazatelů.....	15
Tabulka č. 4: Struktura příjmů místních rozpočtů.....	20
Tabulka č. 5: Struktura výdajů místních rozpočtů.....	22
Tabulka č. 6: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtů obcí.....	26
Tabulka č. 7: Ubytovací zařízení v Turnově (2018–2022).....	57
Tabulka č. 8: Místní poplatek z pobytu (2018–2022, v tis. Kč).....	58
Tabulka č. 9: Historický vývoj počtu obyvatelstva (1857–2021).....	58
Tabulka č. 10: Vývoj počtu obyvatelstva (2018–2022).....	59
Tabulka č. 11: Vývoj pohybu obyvatelstva (2018–2022).....	60
Tabulka č. 12: Hodnoty a struktura dlouhodobého majetku (2018–2022, v tis. Kč).....	63
Tabulka č. 13: Majetkové podíly ve zřízených právnických osobách (2018 a 2022, v tis. Kč).....	66
Tabulka č. 14: Schválený rozpočet města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	67
Tabulka č. 15: Vývoj salda celkového rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).....	68
Tabulka č. 16: Rozpočtové příjmy města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	70
Tabulka č. 17: Struktura daňových (sdílených) příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	72
Tabulka č. 18: Struktura daňových (svěřených) příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	74
Tabulka č. 19: Struktura nedaňových příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	75
Tabulka č. 20: Struktura kapitálových příjmů města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	76

Tabulka č. 21: Přijaté transfery (2018–2022, v tis. Kč).....	77
Tabulka č. 22: Celkové výdaje po konsolidaci (2018–2022, v tis. Kč).....	81
Tabulka č. 23: Běžné výdaje města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	82
Tabulka č. 24: Struktura běžných výdajů dle oblastí (2018–2022, v tis. Kč).....	82
Tabulka č. 25: Kapitálové výdaje (2018–2022, v tis. Kč).....	84
Tabulka č. 26: Přehled salda běžného rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).....	86
Tabulka č. 27: Přehled salda kapitálového rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).....	87
Tabulka č. 28: Přehled salda investičního rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).....	88
Tabulka č. 29: Rentabilita celkového kapitálu (2018–2022, v tis. Kč).....	90
Tabulka č. 30: Rentabilita vlastního kapitálu (2018–2022, v tis. Kč).....	91
Tabulka č. 31: Hodnota dlouhodobých úvěrů (2018–2022, v tis. Kč).....	91
Tabulka č. 32: Ukazatel věřitelského rizika a samofinancování (2018–2022, v tis. Kč).....	92
Tabulka č. 33: Zadluženost vlastního kapitálu města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	93
Tabulka č. 34: Výpočet ukazatele podílu dlouhodobých cizích zdrojů (2018–2022, v tis. Kč).....	94
Tabulka č. 35: Výpočet ukazatele úrokového krytí (2018–2022, v tis. Kč).....	94
Tabulka č. 36: Výpočet maximální úrokové míry (2018–2022, v tis. Kč).....	95
Tabulka č. 37: Výpočet ukazatele rentability aktiv (2018–2022, v tis. Kč).....	95
Tabulka č. 38: Okamžitá likvidita (2018–2022, v tis. Kč).....	96
Tabulka č. 39: Pohotová likvidita města Turnov (2018–2022, v tis. Kč).....	98
Tabulka č. 40: Běžná likvidita (2018–2022, v tis. Kč).....	99
Tabulka č. 41: Autarkie z hlavní činnosti (2018–2022, v tis. Kč).....	100
Tabulka č. 42: Autarkie na bázi příjmů a výdajů (2018–2022), v tis. Kč.....	103
Tabulka č. 43: SIMU ukazatele (2018–2022), v tis. Kč.....	104
Tabulka č. 44: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (2018–2022), v tis. Kč.....	105
Tabulka č. 45 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (2018–2022), v tis. Kč.....	106
Tabulka č. 45: Zjištěné hodnoty vybraných ukazatelů.....	112

8.3 Seznam grafů

Graf č. 1: Druhy a výměry pozemků na území města Turnov (2018–2022).....	54
Graf č. 2: Počet obyvatel podle věku (2018–2022).....	60
Graf č. 3: Živě narození a zemřelí (2018–2022).....	61
Graf č. 4: Struktura dlouhodobého hmotného majetku (2018–2022).....	65
Graf č. 5: Struktura celkových příjmů po konsolidaci (2018–2022, v tis. Kč).....	68
Graf č. 6: Rozdělení daňových příjmů na sdílené a svěřené (2018–2022, v tis. Kč).....	71
Graf č. 7: Příjmy z přijatých transferů (2018–2022, v tis. Kč).....	78
Graf č. 8: Rozdělení výdajů na běžné a kapitálové (2018–2022, v tis. Kč).....	80
Graf č. 9: Podíl výdajových oblastí na běžných výdajích (2018–2022).....	83
Graf č. 10: Saldo běžného rozpočtu (2018–2022, v tis. Kč).....	87
Graf č. 11: Okamžitá likvidita (2018–2022).....	97
Graf č. 12: Pohotová likvidita (2018–2022).....	98
Graf č. 13: Běžná likvidita (2018–2022).....	100
Graf č. 14: Autarkie na bázi celkových výnosů a nákladů 2018–2022 v tis. Kč.....	102

Přílohy

Příloha č. 1: Algoritmy SIMU.

Příloha č. 2: Rozvaha města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Příloha č. 3: Celkové příjmy města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Příloha č. 4: Běžné výdaje města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Příloha č. 5: Kapitálové výdaje města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Příloha č. 6: Běžné výdaje města Turnov dle odvětví v období 2018–2022, v tis. Kč.

Příloha č. 1: Algoritmy SIMU.

Ukazatel	Zdroj údajů		
Počet obyvatel obce	ČSÚ		
Běžné výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4210 - (ř.4281+4290+4300+4305+4306+4310)	Rozpočtová skladba-třída 5
Běžné výdaje na obyvatele	Podíl sloupce 2 a 1		Rozpočtová skladba-třída 5
Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M		Rozpočtová skladba-třída 1+2+3+4 (po konsolidaci)
Běžné příjmy	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4010 + ř. 4020 + pol.41** - (4130+4140+4145+4146+4150)	Rozpočtová skladba-třída 1+2+seskupení položek 41
Celkem konsolidované výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4430, sl. 43 (část IV. výkazu)	Rozpočtová skladba-třída 5+6
Finanční stabilita v %	Podíl sloupce 5 a 4		
Provozní saldo	Podíl sloupce 5 a 2		
Podíl prov. salda k běž. příjm.	Podíl sloupce 8 a 5		
Provozní saldo na obyvatele	Podíl sloupce 8 a 1		
Investiční transfery	Finanční výkaz FIN 2-12 M		Řádek 4182
Kapitálové výdaje	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4220 - (ř.4381), tř. 6	Řádek 4381
Podíl inv. transf. na kapitálových výdajích	Podíl sloupce 11 a 12		
Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M	Položka 5141	Rozpočtová skladba-položka 5141
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M	Položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224	Rozpočtová skladba-položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
Dluhová služba celkem	Součet sloupců 14 a 15		
Ukazatel dluhové služby v %	Podíl sloupce 16 a 4		
Průměr příjmů za posl. 4 roky	Finanční výkaz FIN 2-12 M		Průměr ukazatele "celkové příjmy" za poslední 4 roky
Krytí dluhové služby	Podíl sloupce 8 a 16		
Dluh na obyvatele	Podíl sloupce 31 a 1		
Krytí dluhu	Podíl sloupce 8 a 31		
Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Aktiva	Součet výkazů za ÚSC a jím zřízované příspěvkové organizace
Čistá aktiva	Rozdíl sloupce 22 a 24		
Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D.	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Podíl zadlužen na cizích zdrojích	Podíl sloupce 31 a 24		
Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - NETTO"	B.	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D. III.	Součet výkazů za ÚSC a jím zřízované PO
Krátkodobý finanční majetek	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	B.III	Součet výkazů za ÚSC a jím zřízované PO
Stav na bankovních účtech celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Syntetický účet U68, 231, 236, 241,244 (u obcí)+ SÚ 068, 241, 243, 244 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 (u obcí)+ SÚ 281, 451 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Zadluženost celkem	Sloupec 30		
8-leté saldo	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4440 (část IV. výkazu)	Součet výsledků od počátku roku za posledních 8 let
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	Podíl dluhu dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a průměru příjmů za poslední 4 roky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 24 a 22		
Běžná likvidita	Podíl sloupce 26 a 27		
Okamžitá likvidita	Podíl sloupce 28 a 27		

Vlastní zpracování z dat MFČR.

Příloha č. 2: Rozvaha města Turnov za období 2018–2022, v tis. Kč.

Název položky v rozvaze	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
A. Stálá aktiva	1 959 180,66	2 025 892,11	2 085 890,15	2 029 280,66	2 155 685,57
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	7 886,89	7 897,11	6 816,21	5 665,93	3 381,34
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	165,22	123,03	80,84	38,66	0,00
Software	3 470,19	2 737,64	2 228,25	1 594,49	772,06
Ostatní drobný dlouhodobý majetek	4 251,48	5 036,44	4 492,60	3 360,93	2 514,78
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	14,52	671,85	94,50
II. Dlouhodobý hmotný majetek	1 063 153,99	1 121 288,00	1 210 382,40	1 155 131,55	1 278 895,50
Pozemky	71 852,55	73 815,05	95 355,47	97 577,02	130 608,04
Kulturní předměty	1 188,56	1 183,56	1 183,56	1 183,56	1 183,56
Stavby	914 174,66	941 802,13	984 443,14	981 857,28	1 013 853,83
Hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	36 666,73	36 629,47	35 103,23	30 920,81	28 684,97
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	0,00	0,00	243,11	0,00	0,00
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	37 150,09	65 454,91	91 739,86	41 543,95	54 323,64
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0,00	281,48	192,63	175,93	1 578,46
Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	2 121,40	2 121,40	2 121,40	1 873,00	48 663,00
III. Dlouhodobý finanční majetek	887 041,23	895 756,45	867 888,99	867 888,99	872 828,61
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	440 164,69	441 164,69	501 202,45	501 202,45	506 142,07
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	322 946,54	330 236,54	337 526,54	344 816,54	352 106,54
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	123 930,00	124 355,22	29 160,00	21 870,00	14 580,00
IV. Dlouhodobé pohledávky	1 098,55	950,55	802,55	594,19	580,12
Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	400,00	300,00	200,00	0,00	50,00
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	57,00	57,00	57,00	57,00	57,00
Ostatní dlouhodobé pohledávky	641,55	593,55	545,55	537,19	473,12
B. Oběžná aktiva	98 010,45	112 980,61	156 142,53	119 583,91	113 292,83
I. Zásoby	1 467,33	1 451,50	1 417,27	1 499,96	1 434,38
Materiál na skladě	1 041,78	1 062,91	1 041,10	1 066,35	873,28
Zboží na skladě	425,55	388,59	376,17	433,61	561,10
II. Krátkodobé pohledávky	44 564,13	77 345,73	116 125,57	57 915,98	47 621,66
Odběratelé	2 264,11	2 893,83	2 961,16	3 876,31	3 660,52
Krátkodobé poskytnuté zálohy	2 118,57	4 155,03	2 468,96	4 311,48	3 510,69
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	3 515,85	3 470,13	3 289,20	3 337,83	3 488,93
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátkodobé	1 300,00	3 200,00	0,00	0,00	0,00
Pohledávky za zaměstnanci	81,64	199,56	13,64	16,99	44,50
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	362,81	196,53	183,51	191,57	468,45
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	63,60	27,27	30,00	30,00
Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	21 766,62	16 386,21	22 901,15	32 506,66	26 542,02
Náklady příštích období	97,69	0,00	261,00	0,00	96,70
Příjmy příštích období	521,12	563,93	650,37	53,64	969,04
Dohadné účty aktivní	6 984,05	40 868,32	77 141,08	8 109,38	1 558,47
Ostatní krátkodobé pohledávky	5 551,67	5 348,59	6 228,23	5 482,12	7 252,34
III. Krátkodobý finanční majetek	51 978,99	34 183,38	38 599,69	60 167,97	64 236,79
Jiné běžné účty	1 842,76	2 447,59	2 165,94	2 253,48	4 408,14
Základní běžný účet územních samostatných celků	41 589,11	21 294,26	30 360,90	52 273,86	56 948,19
Běžné účty fondů územních samostatných celků	7 452,03	9 274,23	4 602,59	4 696,53	2 226,07
Ceniny	650,34	627,60	939,67	551,68	292,56
Peníze na cestě	0,00	0,00	3,30	3,30	0,80
Pokladna	444,75	539,70	527,29	389,12	361,03
PASIVA CELKEM	2 057 191,11	2 138 872,72	2 242 032,68	2 148 864,57	2 268 978,40
C. Vlastní kapitál	1 733 672,60	1 834 255,90	1 957 360,64	1 955 071,18	2 094 337,82
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky	1 340 836,00	1 375 410,37	1 421 560,54	1 335 311,72	1 387 660,51
Jmění účetní jednotky	1 405 106,23	1 401 615,42	1 401 887,14	1 344 343,28	1 353 291,91
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	119 137,81	157 202,99	203 081,44	174 624,79	171 290,59
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-194 414,39	-194 414,39	-194 414,39	-194 414,39	-194 414,39
Jiné oceňovací rozdíly	1 958,68	1 958,68	1 958,68	1 710,37	48 444,73
Opravy předcházejících účetních období	9 047,67	9 047,67	9 047,67	9 047,67	9 047,67
II. Fondy účetní jednotky	7 605,91	9 162,31	4 496,69	4 567,10	2 459,31
Ostatní fondy	7 605,91	9 162,31	4 496,69	4 567,10	2 459,31
III. Výsledek hospodaření	385 230,69	449 683,22	531 303,41	615 192,36	704 218,00
Výsledek hospodaření běžného účetního období	47 265,95	64 452,57	81 620,18	83 888,92	89 025,64
Výsledek hospodaření předcházejícího účetního období	337 964,74	385 230,65	449 683,23	531 303,44	615 192,36
D. Cizí zdroje	323 518,51	304 616,82	284 672,04	193 793,39	174 640,58
I. Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Dlouhodobé závazky	133 121,62	115 579,26	130 248,48	107 258,02	106 281,55
Dlouhodobé úvěry	129 578,88	111 999,98	127 369,97	104 369,95	101 369,94
Dlouhodobé přijaté zálohy	1 485,01	1 547,01	1 604,20	1 659,70	3 730,70
Ostatní dlouhodobé závazky	2 057,73	2 032,27	1 274,31	1 228,37	760,91
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	420,00
III. Krátkodobé závazky	190 396,89	189 037,56	154 423,56	86 535,37	68 359,03
Dodavatelé	7 358,60	7 835,91	14 133,31	4 712,38	8 935,20
Krátkodobé přijaté zálohy	10 219,64	10 135,07	10 621,98	9 915,34	10 236,06
Závazky z dělené správy	35,00	69,00	54,00	222,30	166,65
Zaměstnanci	3 507,33	3 478,10	3 667,94	4 062,10	4 437,69
Jiné závazky vůči zaměstnancům	3,52	4,00	1,24	1,06	3,99
Sociální zabezpečení	1 313,88	1 349,98	1 412,18	1 441,86	1 608,27
Zdravotní pojištění	582,84	596,30	623,88	639,10	710,92
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění	532,30	538,86	574,82	334,76	357,41
Daň z přidané hodnoty	455,99	957,53	2 630,08	398,08	901,21
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	422,07	322,14	263,67	474,20	126,50
Závazky k vybraným místním vládním institucím	704,00	7,16	11,00	18,50	17,50
Závazky z upsaných nespacených cenných papírů a podílů	123 930,00	124 355,22	29 160,00	21 870,00	14 580,00
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	1 288,92	7 232,98	53 717,18	1 003,00	200,20
Výdaje příštích období	0,00	4,40	0,00	0,00	0,00
Výnosy příštích období	22 000,00	18 000,00	18 000,00	13 389,44	15 289,42
Dohadné účty pasivní	17 968,52	13 147,74	19 166,70	27 571,08	10 119,38
Ostatní krátkodobé závazky	74,28	1 003,17	385,58	482,17	668,63

Vlastní zpracování z rozvahy 2018–2022.

Příloha č. 3: Celkové příjmy města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Celkové příjmy	2018	2019	2020	2021	2022	Podíl k celkovým příjmům v roce 2022 (v %)
Daň z příjmu fyzických osob - závislá činnost	52 292,64	58 870,41	55 872,43	41 247,11	44 346,26	9,06
Daň z příjmu fyzických osob - OSVČ	1 120,98	1 487,30	835,00	2 501,68	3 752,23	0,77
Daň z příjmu fyzických osob - zvláštní sazba	4 430,70	5 017,13	5 096,26	6 487,55	8 340,94	1,70
Daň z příjmu právnických osob	40 692,38	46 727,29	38 150,90	54 737,98	63 064,95	12,88
Daň z příjmu právnických osob za město	23 031,80	21 925,81	17 839,86	17 862,09	12 813,03	2,62
Daň z přidané hodnoty	100 082,40	105 180,00	104 589,92	122 412,04	143 273,22	29,26
Daň z hazardních her	10 545,08	1 253,70	1 442,38	1 805,96	0,00	0,00
Příjem z daně z hazardních her výjma tech.her	0,00	0,00	0,00	0,00	2 026,53	0,41
Zrušený odvod z loterií	0,74	6,30	0,39	0,90	1,45	0,00
Zrušený odvod z výherních hr. přístrojů	2,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dílčí daň z technických her	0,00	10 638,93	8 848,73	11 031,08	17 214,73	3,52
Celkem daňové příjmy SDÍLENÉ	232 199,52	251 106,87	232 675,87	258 086,39	294 833,34	60,21
Daň z nemovitých věci	21 727,73	21 822,97	21 518,25	20 996,08	22 530,06	4,60
Odvody za odnětí ze zemědělského půdního fondu	3 943,24	503,45	148,09	345,29	65,85	0,01
Poplatky za komunální odpad	7 463,37	7 427,99	7 723,58	7 737,75	7 607,24	1,55
Poplatky ze psů	383,66	379,30	384,44	382,79	383,73	0,08
Poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt	190,63	246,34	284,38	524,96	0,00	0,00
Zrušené místní poplatky	0,00	0,00	196,16	0,75	0,00	0,00
Poplatky za užívání veřejného prostranství	415,99	211,88	201,54	165,18	213,60	0,04
Poplatky z ubytovací kapacity	211,39	252,05	0,00	0,00	456,88	0,09
Příjmy za zkoušky odborné způsobilosti - žadatelé o řidičské průkazy	469,92	469,87	331,93	414,23	402,73	0,08
Správní poplatky	7 574,94	7 157,48	6 770,61	7 675,98	7 970,82	1,63
Ostatní odvody z vybrané činnosti - ekolog. popl.	-25,00	39,00	-21,00	35,00	-8,00	0,00
Celkem daňové příjmy SVĚŘENÉ	42 355,87	38 510,33	37 537,98	38 278,01	39 622,91	8,09
Příjmy z vlastní činnosti (prodej zboží, poskytování služeb, parkovné)	15 007,80	14 228,28	14 224,44	14 104,46	14 075,16	2,87
Odvody příspěvkových organizací (nařízený odvod z fondu investic do rozpočtu zřizovateli)	8 232,00	7 969,50	8 253,00	8 168,00	9 012,50	1,84
Příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku	22 912,50	23 975,22	27 133,75	25 043,72	26 620,87	5,44
Výnosy z finančního majetku - příjmy z úroků a z podílu na zisku	59,62	76,48	8,41	4,02	3 003,18	0,61
Přijaté sankční platby	9 025,21	9 041,93	8 150,17	9 203,51	7 134,10	1,46
Přijaté vratky transferů (poskytnutých dotací)	2 460,53	4 527,24	5 389,43	4 417,49	6 564,78	1,34
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	11,95	5,43	17,51	2,90	12,10	0,00
Ostatní nedaňové příjmy - dary, pojistné náhrady	3 070,87	2 582,10	3 010,23	2 936,90	6 160,78	1,26
Přijaté splátky půjčených finančních prostředků	150,80	1 400,00	8 306,00	204,00	1,50	0,00
Celkem nedaňové příjmy	60 931,28	63 806,18	74 492,94	64 085,00	72 584,97	14,82
Příjmy z prodeje pozemku	11 011,50	4 771,06	10 931,87	283,23	19,96	0,00
Příjmy z prodeje nemovitosti a jejich částí	4 641,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Příjmy z prodeje ostatního hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	1 094,03	305,06	61,50	131,50	71,02	0,01
Přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	1 364,44	1 880,00	5 112,67	2 677,03	472,00	0,10
Celkem kapitálové příjmy	18 111,64	6 956,12	16 106,04	3 091,76	562,98	0,11
Neinvestiční přijaté transfery	52 035,13	65 222,81	88 999,48	88 146,67	80 989,38	16,54
Investiční přijaté transfery	2 188,63	13 617,92	54 849,05	37 761,94	1 120,69	0,23
Celkem přijaté transfery	54 223,76	78 840,73	143 848,53	125 908,61	82 110,07	16,77
CELKOVÉ PŘÍJMY PO KONSOLIDACI	407 822,07	439 220,23	504 661,36	489 449,77	489 714,27	100,00
Převod vlastním fondům v rozpočtech územní úrovně	483 697,43	483 206,32	538 579,86	445 637,15	394 060,72	x
CELKOVÉ PŘÍJMY	891 519,50	922 426,55	1 043 241,22	935 086,92	883 774,99	x

Vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2018-2022

Příloha č. 4: Běžné výdaje města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Celkové běžné výdaje	2018	2019	2020	2021	2022	Podíl k běžným výdajům v roce 2022
Ochrana hosp. zvířat, plodí, veterinární péče	149,93	76,55	73,91	47,78	83,54	0,02%
Správa v lesním hospodářství	0,00	-307,66	307,66	0,00	94,50	0,03%
Ostatní záležitosti lesního hospodářství	263,34	0,00	0,00	0,00	0,00	x
Celospolečenské funkce lesů	96,40	25,19	428,74	60,37	85,55	0,02%
Cestovní ruch - příspěvky zřízeným organizacím	2 597,61	2 581,04	2 679,56	4 298,66	3 170,40	0,87%
Silnice	6 252,48	5 472,59	2 376,86	14 999,59	19 534,07	5,36%
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	134,53	129,20	119,51	131,86	1 274,83	0,35%
Provoz veřejné silniční dopravy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
Bezpečnost silničního provozu	961,15	850,74	1 058,36	838,36	776,50	0,21%
Dopravní obslužnost	3 522,41	3 884,91	3 684,15	3 574,13	4 177,86	1,15%
Ostatní záležitosti v dopravě	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	x
Pitná voda	272,32	230,04	12 234,49	342,78	6 356,99	1,75%
Vodní díla v zemědělské krajině	0,00	0,00	0,00	0,00	435,00	0,12%
Materské školy	4 925,74	5 917,20	4 676,94	5 401,77	6 385,74	1,75%
Základní školy	21 310,25	33 899,71	26 637,36	21 294,18	19 834,59	5,45%
Základní školy pro žáky se spec. potřebami	4 226,66	5 453,68	4 115,71	5 926,32	5 065,38	1,39%
První stupeň základní školy	0,00	0,00	847,00	828,00	1 353,00	0,37%
Příspěvek na činnost	642,94	659,00	0,00	0,00	0,00	x
Střední odborné školy	8,68	0,00	0,00	50,00	8,00	0,00%
Základní umělecké školy	601,93	606,79	395,48	1 400,55	2 698,45	0,74%
Divadelní činnost	184,62	173,16	155,70	97,13	315,74	0,09%
Činnost uměleckých souborů	281,82	321,02	165,70	249,55	313,29	0,09%
Činnosti knihovnické	5 184,29	5 228,77	5 721,77	5 555,00	6 021,49	1,65%
Činnost muzeí a galerií	158,50	183,10	51,55	59,50	162,00	0,04%
Podpůrná činnost na vydávání audio	18,85	14,25	19,75	58,00	100,00	0,03%
Záležitosti kultury	198,24	212,90	165,89	263,70	380,10	0,10%
Činnosti pam. útvarů hradů a zámků	1 353,01	1 490,12	792,62	294,08	402,62	0,11%
Pořízení zachování a obnova hodnot historie	7,67	1,89	0,00	109,49	10,83	0,00%
Ochrana památek a péče o kult. dědictví	396,87	1 469,82	1 187,40	2 015,79	1 916,85	0,53%
Rozhlas a televize	873,01	872,48	755,09	665,02	758,02	0,21%
Záležitosti sdělovacích prostředků	0,00	5,25	16,00	0,00	0,00	x
Zájmová činnost v kultuře	8 097,15	8 940,55	8 800,80	8 537,00	9 430,19	2,59%
Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostř.	1 062,45	868,93	649,79	953,68	3 235,96	0,89%
Sportovní zařízení v majetku obce	0,00	0,00	48,40	0,00	0,00	x
Ostatní tělovýchovná činnost	16 753,00	18 052,41	16 414,52	17 192,60	19 181,76	5,27%
Využití volného času a mládeže	1 049,30	2 459,80	1 150,47	1 301,35	2 165,68	0,59%
Ostatní zájmová činnost a rekreace	168,31	213,01	199,62	185,12	191,20	0,05%
Ostatní nemocnice	32,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Hospice	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	0,02%
Ostatní činnosti ve zdravotnictví	2 675,00	2 910,00	3 265,00	3 309,00	3 379,00	0,93%
Bytové hospodářství	9 477,14	10 765,57	9 147,04	11 445,89	14 887,62	4,09%
Nebytové hospodářství - voda, teplo, plyn, nájem	2 237,45	3 720,15	3 438,65	2 992,61	7 380,36	2,03%
Veřejné osvětlení - el. energie	2 031,98	2 586,29	2 631,22	4 446,10	4 345,35	1,19%
Pohřebnictví	58,78	39,28	-86,01	1 893,11	1 957,89	0,54%
Komunální služby a územní rozvoj	7 336,31	10 942,71	5 734,82	6 423,10	7 030,73	1,93%
Monitoring ochrany ovzduší	104,63	104,63	108,17	117,60	134,52	0,04%
Sběr a svoz komunálních odpadů	26 004,07	28 117,35	29 799,35	25 115,30	17 833,00	4,90%
Využívání a zneškodňování komun. odpadů	1 209,67	1 124,04	1 404,66	1 733,92	1 915,11	0,53%
Ostatní nakládání s odpady	87,67	82,34	71,18	92,49	97,48	0,03%
Chráněné části přírody	0,00	0,00	30,00	0,00	0,00	x
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	11 669,75	11 073,77	11 461,31	9 466,68	10 175,48	2,79%
Ostatní činnosti - ochrana přírody a krajiny	80,98	110,98	110,98	264,00	330,00	0,09%
Ostatní činnosti související se služ. pro obyvatelstvo	77,60	64,10	36,50	61,50	192,00	0,05%
Domovy pro důchodce a zdrav. postižené občany	65,00	82,00	268,00	57,00	55,00	0,02%
Sociální péče starým a zdrav. postiž. občanům	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
Sociální péče a pomoc rodině a manželství	70,00	80,00	80,00	65,00	89,35	0,02%
Sociální poradenství	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00	0,04%
Ostatní sociální péče a pomoc ost. skup. fyz. osob samostatného bydlení	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00%
Chráněné bydlení	247,00	230,00	223,00	461,00	560,00	0,15%
Denní stacionáře	130,00	143,00	266,00	144,00	470,00	0,13%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvl. režimem	29 629,60	33 443,92	40 600,60	56 285,56	59 635,04	16,37%
Raná péče a sociální služby pro rodiny s dětmi	432,00	461,50	521,00	609,00	609,00	0,17%
Azylové domy, nízkoprahová centra, noclehárny	0,00	0,00	68,00	35,00	70,00	0,02%
Sociálně terapeutické dílny	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	0,08%
Terénní programy	50,00	0,00	51,00	46,00	100,00	0,03%
Ochrana obyvatelstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostatní služby v oblasti sociální prevence	0,00	0,00	0,00	0,00	36,00	0,01%
Ostatní záležitosti soc. věci a politiky zaměstnanosti	0,00	0,00	54,54	0,00	0,00	0,00%
Rezerva	0,00	0,00	1 175,08	654,22	91,64	0,03%
Ostatní záležitosti ochrany obyvatelstva	53,26	139,10	90,18	26,51	194,02	0,05%
Ostatní správa - opatření pro krizové stavy	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00	0,00%
Bezpečnost a veřejný pořádek	10 900,09	12 077,55	13 015,44	12 895,35	13 015,99	3,57%
Dobrovolná požární ochrana	150,00	150,00	144,00	127,80	160,00	0,04%
Ostatní záležitosti požární ochrany	1 231,43	1 376,36	1 295,73	1 355,82	1 640,10	0,45%
Zastupitelstva obcí - odměny, odvody pojištění	4 704,79	5 398,26	5 219,14	5 220,50	5 572,58	1,53%
Volby do Parlamentu ČR	0,00	0,00	0,00	506,88	0,00	0,00%
Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	796,33	58,89	553,13	0,00	524,67	0,14%
Volba prezidenta republiky	504,54	0,00	0,00	0,00	3,60	0,00%
Volby do Evropského parlamentu	0,00	478,69	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostatní všeobecná vnitřní správa j.n.	0,00	114,90	20,00	0,00	0,00	0,00%
Činnost místní správy - platy, odvody, nájem	74 105,49	74 640,57	73 910,01	73 764,01	78 003,26	21,42%
Humanitní zahraniční pomoc přímá	0,00	0,00	0,00	0,00	342,72	0,09%
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1 150,82	1 447,36	1 302,63	1 292,65	1 071,57	0,29%
Ostatní finanční operace - daně, poplatky	26 713,50	24 172,32	22 153,80	20 116,35	15 783,40	4,33%
Finanční vypořádání minulých let	2 420,80	229,08	140,64	290,25	64,32	0,02%
Ostatní činnosti jinde nezařazené	53,91	4,01	0,00	30,41	0,00	0,00%
Celkem běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93	100,00%
Celkem kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47	
CELKEM VÝDAJE PO KONSOLIDACI	451 053,18	440 477,73	516 029,93	443 997,11	484 564,40	
Prevody vlastním fondům	483 697,43	483 206,32	538 579,87	445 637,15	394 060,72	
CELKEM VÝDAJE	934 750,61	923 684,05	1 054 609,80	889 634,26	878 625,12	

Vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2018–2022.

Příloha č. 5: Kapitálové výdaje města Turnov v období 2018–2022, v tis. Kč.

Celkové kapitálové výdaje	2018	2019	2020	2021	2022	Podíl kapitálovým výdajům v roce 2022
Cestovní ruch	0,00	172,00	90,00	7 136,83	1 213,50	1,01%
Sílnice - budovy, stroje	16 442,01	16 694,26	22 742,67	7 696,59	6 872,63	5,71%
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	0,00	0,00	2 018,08	745,36	2 410,03	2,00%
Ostatní záležitosti v silniční dopravě	0,00	0,00	0,00	0,00	205,60	0,17%
Provoz veřejné silniční dopravy - budovy, stavby	0,00	0,00	1 847,77	0,00	0,00	0,00%
Bezpečnost silničního provozu - budovy, stavby	24,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Pitná voda	24 391,00	14 926,00	16 227,99	9 849,45	9 959,81	8,27%
Mateřské školy	0,00	763,86	4 983,84	199,29	2 627,40	2,18%
Základní školy	4 464,48	9 749,34	4 148,58	3 448,71	1 928,58	1,60%
Základní školy pro žáky se spec. potřebami	0,00	12 896,60	0,00	182,99	0,00	0,00%
První stupeň základní školy - budovy, haly	0,00	0,00	17 163,37	27 685,66	758,18	0,63%
Základní umělecké školy	181,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Činnosti knihovnické	466,02	0,00	0,00	0,00	202,21	0,17%
Ochrana památek a péče o kult. dědictví	15,12	24,20	108,66	55,00	10,00	0,01%
Zájmová činnost v kultuře	0,00	213,67	1 500,00	1 800,00	198,46	0,16%
Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostředků	0,00	0,00	0,00	83,32	7 224,00	6,00%
Sportovní zařízení v majetku obce	0,00	1 062,19	0,00	0,00	0,00	0,00%
Ostatní tělovýchovná činnost	9 859,10	1 000,00	3 952,22	5 294,00	0,00	0,00%
Využití volného času a mládeže	0,00	0,00	1 356,86	479,92	0,00	0,00%
Ostatní nemocnice - nákup majetk. podílů	10 657,91	7 290,00	7 290,00	7 290,00	7 290,00	6,06%
Bytové hospodářství - budovy, haly, stavby	2 000,12	127,25	10 806,57	878,87	3 205,32	2,66%
Nebytové hospodářství - stavby, pozemky	411,48	3 742,54	42 081,53	2 380,30	48 247,05	40,08%
Veřejné osvětlení - budovy, stavby	1 441,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Územní plánování - nákup nehmotného majetku	0,00	1 864,61	608,44	213,74	229,90	0,19%
Komunální služby a územní rozvoj	17 427,28	11 366,15	27 266,33	25 932,68	20 191,31	16,77%
Sběr a svoz komunálních odpadů	0,00	0,00	0,00	510,32	0,00	0,00%
Využívání a zneškodňování komun. odpadů	3 704,91	2 918,67	0,00	0,00	465,24	0,39%
Chráněné části přírody	0,00	0,00	0,00	1 122,03	208,76	0,17%
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	0,00	0,00	243,12	0,00	653,10	0,54%
Ostatní činnosti - ochrana přírody a krajiny	0,00	0,00	0,00	0,00	1 204,26	1,00%
Ostatní sociální péče a a pomoc dětem	0,00	3 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvl. režimem	0,00	20 513,42	27 175,97	1 256,93	0,00	0,00%
Ostatní záležitosti ochrany obyvatelstva	42,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Bezpečnost a veřejný pořádek - hmotný majetek	627,91	407,70	0,00	569,67	974,33	0,81%
Dobrovolná požární ochrana	0,00	0,00	0,00	333,55	0,00	0,00%
Ostatní záležitosti požární ochrany - stroje, přístroje	157,62	1 379,88	53,78	0,00	0,00	0,00%
Činnost místní správy - budovy, výpoč. technika, stroje	60 423,51	3 739,23	58,56	101,93	4 081,43	3,39%
Humanitní zahraniční pomoc přímá	0,00	0,00	0,00	0,00	9,37	0,01%
Celkem kapitálové výdaje	152 738,13	114 051,57	191 724,34	105 247,14	120 370,47	100,00%

Vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2018-2022.

Příloha č. 6: Běžné výdaje města Turnov dle odvětví v období 2018–2022, v tis. Kč.

Celkové běžné výdaje	2018	2019	2020	2021	2022
Ochrana hosp. zvířat, plodi, veterinární péče	149,93	76,55	73,91	47,78	83,54
Správa v lesním hospodářství	0,00	-307,66	307,66	0,00	94,50
Ostatní záležitosti lesního hospodářství	263,34	0,00	0,00	0,00	0,00
Celospolečenské funkce lesů	96,40	25,19	428,74	60,37	85,55
ZEMĚDĚLSTVÍ	509,67	-205,92	810,31	108,15	263,59
Cestovní ruch - příspěvky zřízeným organizacím	2 597,61	2 581,04	2 679,56	4 298,66	3 170,40
Cestovní ruch - příspěvky zřízeným organizacím	2 597,61	2 581,04	2 679,56	4 298,66	3 170,40
Silnice	6 252,48	5 472,59	2 376,86	14 999,59	19 534,07
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	134,53	129,20	119,51	131,86	1 274,83
Provoz veřejné silniční dopravy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bezpečnost silničního provozu	961,15	850,74	1 058,36	838,36	776,50
Dopravní obslužnost	3 522,41	3 884,91	3 684,15	3 574,13	4 177,86
Ostatní záležitosti v dopravě	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
DOPRAVA	10 870,57	10 338,44	7 238,88	19 543,94	25 763,26
Pitná voda	272,32	230,04	12 234,49	342,78	6 356,99
Vodní díla v zemědělské krajině	0,00	0,00	0,00	0,00	435,00
PITNÁ VODA	272,32	230,04	12 234,49	342,78	6 791,99
Mateřské školy	4 925,74	5 917,20	4 676,94	5 401,77	6 385,74
Základní školy	21 310,25	33 899,71	26 637,36	21 294,18	19 834,59
Základní školy pro žáky se spec. potřebami	4 226,66	5 453,68	4 115,71	5 926,32	5 065,38
První stupeň základní školy	0,00	0,00	847,00	828,00	1 353,00
Příspěvek na činnost	642,94	659,00	0,00	0,00	0,00
Střední odborné školy	8,68	0,00	0,00	50,00	8,00
Základní umělecké školy	601,93	606,79	395,48	1 400,55	2 698,45
ŠKOLA	31 716,20	46 536,38	36 672,49	34 900,82	35 345,16
Divadelní činnost	184,62	173,16	155,70	97,13	315,74
Činnost uměleckých souborů	281,82	321,02	165,70	249,55	313,29
Činnosti knihovnické	5 184,29	5 228,77	5 721,77	5 555,00	6 021,49
Činnost muzeí a galerií	158,50	183,10	51,55	59,50	162,00
Podpůrná činnost na vydávání audio	18,85	14,25	19,75	58,00	100,00
Záležitosti kultury	198,24	212,90	165,89	263,70	380,10
Činnosti pam. útvarů hradů a zámků	1 353,01	1 490,12	792,62	294,08	402,62
Pořízení zachování a obnova hodnot historie	7,67	1,89	0,00	109,49	10,83
Ochrana památek a péče o kult. dědictví	396,87	1 469,82	1 187,40	2 015,79	1 916,85
Rozhlas a televize	873,01	872,48	755,09	665,02	758,02
Záležitosti sdělovacích prostředků	0,00	5,25	16,00	0,00	0,00
Zájmová činnost v kultuře	8 097,15	8 940,55	8 800,80	8 537,00	9 430,19
Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostř.	1 062,45	868,93	649,79	953,68	3 235,96
KULTURA	17 816,48	19 782,24	18 482,06	18 857,94	23 047,09
Sportovní zařízení v majetku obce	0,00	0,00	48,40	0,00	0,00
Ostatní tělovýchovná činnost	16 753,00	18 052,41	16 414,52	17 192,60	19 181,76
Využití volného času u mládeže	1 049,30	2 459,80	1 150,47	1 301,35	2 165,68
Ostatní zájmová činnost a rekreace	168,31	213,01	199,62	185,12	191,20
SPORT	17 970,61	20 725,22	17 813,01	18 679,07	21 538,64
Ostatní nemocnice	32,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hospice	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00
Ostatní činnosti ve zdravotnictví	2 675,00	2 910,00	3 265,00	3 309,00	3 379,00
ZDRAVOTNICTVÍ	2 777,00	2 980,00	3 335,00	3 379,00	3 449,00
Bytové hospodářství	9 477,14	10 765,57	9 147,04	11 445,89	14 887,62
Nebytové hospodářství - voda, teplo, plyn, nájem	2 237,45	3 720,15	3 438,65	2 992,61	7 380,36
BYDLENÍ	11 714,59	14 485,72	12 585,69	14 438,50	22 267,98
Veřejné osvětlení - el. energie	2 031,98	2 586,29	2 631,22	4 446,10	4 345,35
Pohřebnictví	58,78	39,28	-86,01	1 893,11	1 957,89
Komunální služby a územní rozvoj	7 336,31	10 942,71	5 734,82	6 423,10	7 030,73
Monitoring ochrany ovzduší	104,63	104,63	108,17	117,60	134,52
Sběr a svoz komunálních odpadů	26 004,07	28 117,35	29 799,35	25 115,30	17 833,00
Využívání a zneškodňování komun. odpadů	1 209,67	1 124,04	1 404,66	1 733,92	1 915,11
Ostatní nakládání s odpady	87,67	82,34	71,18	92,49	97,48
KOMUNÁL	36 833,11	42 996,64	39 663,39	39 821,62	33 314,08
Chráněné části přírody	0,00	0,00	30,00	0,00	0,00
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	11 669,75	11 073,77	11 461,31	9 466,68	10 175,48
Ostatní činnosti - ochrana přírody a krajiny	80,98	110,98	110,98	264,00	330,00
PŘÍRODA	11 750,73	11 184,75	11 602,29	9 730,68	10 505,48
Ostatní činnosti související se služ. pro obyvatelstvo	77,60	64,10	36,50	61,50	192,00
Domovy pro důchodce a zdrav. postižené občany	65,00	82,00	268,00	57,00	55,00
Sociální péče starým a zdrav. postiženým občanům	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sociální péče a pomoc rodině a manželství	70,00	80,00	80,00	65,00	89,35
Sociální poradenství	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00
Ostatní sociální péče a pomoc ost. skup. fyz. osob	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00
Osobní asist. a pečovat. služba a podpora samostatného	247,00	230,00	223,00	461,00	560,00
Chráněné bydlení	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00
Denní stacionáře	130,00	143,00	266,00	144,00	470,00
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy	29 629,60	33 443,92	40 600,60	56 285,56	59 635,04
Raná péče a sociální služby pro rodiny s dětmi	432,00	461,50	521,00	593,00	609,00
Azylové domy, nízkoprahová centra, noclehárny	0,00	0,00	68,00	35,00	70,00
Sociálně terapeutické dílny	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00
Terénní programy	50,00	0,00	51,00	46,00	100,00
Ochrana obyvatelstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní služby v oblasti sociální prevence	0,00	0,00	0,00	0,00	36,00
Ostatní záležitosti soc. věcí a politiky zaměstnanosti	0,00	0,00	54,54	0,00	0,00
Rezerva	0,00	0,00	1 175,08	654,22	91,64
SOCIÁLNÍ	30 701,20	34 504,52	43 343,72	58 422,28	62 361,03
Ostatní záležitosti ochrany obyvatelstva	53,26	139,10	90,18	26,51	194,02
Ostatní správa - opatření pro krizové stavy	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00
Bezpečnost a veřejný pořádek	10 900,09	12 077,55	13 015,44	12 895,35	13 015,99
Dobrovolná požární ochrana	150,00	150,00	144,00	127,80	160,00
Ostatní záležitosti požární ochrany	1 231,43	1 376,36	1 295,73	1 355,82	1 640,10
BEZPEČNOST A PORÁDEK	12 334,78	13 743,01	14 545,35	15 005,48	15 010,11
Zastupitelstva obcí - odměny, odvody pojištění	4 704,79	5 398,26	5 219,14	5 220,50	5 572,58
Volby do Parlamentu ČR	0,00	0,00	0,00	506,88	0,00
Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	796,33	58,89	553,13	0,00	524,67
Volba prezidenta republiky	504,54	0,00	0,00	0,00	3,60
Volby do Evropského parlamentu	0,00	478,69	0,00	0,00	0,00
Ostatní všobecná vnitřní správa j.n.	0,00	114,90	20,00	0,00	0,00
Činnost místní správy - platy, odvody, nájem	74 105,49	74 640,57	73 910,01	73 764,01	78 003,26
Humanitární zahraniční pomoc přímá	0,00	0,00	0,00	0,00	342,72
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1 150,82	1 447,36	1 302,63	1 292,65	1 071,57
Ostatní finanční operace - daně, poplatky	26 713,50	24 172,32	22 153,80	20 116,35	15 783,40
Finanční vypořádání minulých let	2 420,80	229,08	140,64	290,25	64,32
Ostatní činnosti jinde nezařazené	53,91	4,01	0,00	30,41	0,00
VEŘEJNÁ SPRÁVA	110 450,18	106 544,08	103 299,35	101 221,05	101 366,12
Celkem běžné výdaje	298 315,05	326 426,16	324 305,59	338 749,97	364 193,93

Vlastní zpracování z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu 2018–2022.